

**The Ramakrishna Mission
Institute of Culture Library**

Presented by

Dr. Baridbaran Mukerji

RMICL—8

2

2693

A SELECTION
OF
ANECDOTES,
MORAL AND ENTERTAINING.
Translated into Persian from the English.

B
KRISHNA CHANDRA GHOSA,
OF
SOBHA' BA'ZA'R, 1832.

منتخب المواعظ
حکایات انگریزی بامطلاحات
عبارات فارسی بوساطت مشقت
کتابچند رگھوس
ساکن محله سوبها بازار
ترکیب و ترتیب گردید
سنه ۱۸۳۲

ع

Calcutta

PRINTED AT THE SCHOOL-BOOK SOCIETY'S PRESS; AND
SOLD AT ITS DEPOSITORY, CIRCULAR ROAD.
1832.

CONTENTS.

	<i>Page.</i>
Anecdote of the late Duke of Montague, ...	1
Ditto of James I.	7
A singular and affecting Anecdote, ...	11
Bon Mot of Mr. Foote, ...	23
A Circuit Bon Mot, ...	25
Anecdote of an Algerine Captain, ...	<i>ib.</i>
Ditto of King Pepin, ...	27
Ditto of the Duke of Bedford, ...	29
Ditto of a Judge, ...	31
Ditto of a Sailor, ...	<i>ib.</i>
Ditto of the present Duke of Norfolk, ...	35
Ditto to Princes, ...	37
Ditto of a Young Lady, ...	39
A West Indian Anecdote, ...	41
Anecdote of Rev. Mr. Whitfield, ...	49
A curious Anecdote of Stuttering, ...	57
Curious Anecdote of Garantry, ...	<i>ib.</i>
Bon Mot of a Pope, ...	61
Anecdote of Extraordinary Heroism, ...	63
Ditto of a Spanish Merchant, ...	67
Anecdotes of Philip of Macedon and others, ...	69
A Bon Mot, ...	73
Ditto, ...	<i>ib.</i>
Ditto, ...	75
Anecdote concerning the King of Prussia, ...	<i>ib.</i>
The Severity of the Chinese Government, ...	77
A jocular Anecdote, ...	81

	<i>Page.</i>
A Spartan Anecdote, ...	83
Anecdote of a Poor Officer, ...	<i>ib.</i>
Anecdote of Dr. Long, ...	85
Charles I. and the Marquis of Worcester, ...	87
Anecdote of a Young Officer, ...	<i>ib.</i>
Bon Mot of Mr. Fox, ...	89
Anecdote of the Emperor Solyman, ...	91
A Bon Mot, ...	93
Anecdote of a late King of Prussia, ...	93
Anecdote of Cyrus, ...	95
A Witty Anecdote, ...	97
Anecdote of Henry IV. of France, ...	99
Ditto of King Rufus, ...	<i>ib.</i>
Ditto of a Country Peasant, ...	<i>ib.</i>
Ditto of Henry IV. and a Countryman, ...	101
Ditto of Lusias and Sapphira, ...	103
Anecdote of Philip of Macedon, ...	105
A singular American Anecdote, ...	107
Bon Mot of Charles I.	109
Anecdote of a Great Philosopher, ...	111
A Bon Mot, ...	115
Anecdote concerning Mr. Dryden's Ode, related by Mr. Warton, ...	115
A Chinese Anecdote, ...	117
Anecdote of Cleomenes, ...	119
Bon Mot of the Count De Gramont, ...	121
A Bon Mot, ...	123
A Parisian Anecdote, ...	<i>ib.</i>
Anecdote of a Philanthropist, ...	127
Ditto of a Page, ...	129
Ditto of Alonzo IV. King of Portugal, ...	<i>ib.</i>
A Military Anecdote, ...	133
Anecdote of a Prisoner, ...	<i>ib.</i>
An Anecdote, ...	135

	<i>Page.</i>
Anecdote of a Dutch Clergyman, ...	137
A Bon Mot, ...	<i>ib.</i>
Anecdote of the late King of France, ...	139
An Anecdote, ...	<i>ib.</i>
Anecdote of a French Magistrate, ...	141
Ditto of a Roman Senator, ...	143
A Bon Mot, ...	145
Bon Mot of Des Cartes, ...	<i>ib.</i>
Anecdote of Queen Caroline, ...	147
Ditto of Charlemagne, ...	149
Ditto of a Jew, ...	151
Anecdote of a gallant Friend and Soldier, ...	153
Ditto of the celebrated Metastasio, ...	155
Ditto of a Painter, ...	<i>ib.</i>
Ditto of Boileau, ...	157
A Bon Mot, ...	159
A ludicrous Anecdote, ...	<i>ib.</i>
A Scythian Anecdote, ...	161
Anecdote, ...	163
A Military Anecdote, ...	<i>ib.</i>
A ludicrous Anecdote, ...	165
A characteristic Anecdote, related by Mr. Ledyard, . . .	167
An Italian Anecdote, ...	173
Anecdote of Queen Elizabeth, ...	177
Ditto of a Spanish Duke, ...	<i>ib.</i>
Anecdote of the Duke of Marlborough, ...	181
Ditto of Rousseau, ...	183
Ditto of Sir Richard Steele, ...	<i>ib.</i>
A Pleasing Anecdote, ...	187
Anecdote of M. De Sallo, ...	197
Singular Anecdote of a Judge, ...	203
A Dubious Anecdote, ...	209
Anecdote of an Archbishop of Canterbury, ...	211
Ditto of Mons. De Sartine, ...	217

	<i>Page.</i>
Anecdote of a Miser, ...	219
A curious Anecdote, ...	221
Anecdote of a Norman Bachelor, ...	225
Ingratitude punished,—an Eastern Tale, ...	229
A Physical Anecdote, ...	247
A very curious Anecdote, ...	251
Anecdote of an Author, ...	255
Ditto concerning the fatal Effects of Gaming, ...	261

A

SELECTION OF ANECDOTES,

Persian and English.

انتخاب حکایات

۱

قصه دیوک مانتکیو

شهبازان میدان فصاحت و بیکه تاران مضمار بلاغت اشهب
خوشخرام زبان و کمیت تیز رفتار قلم را چنین عنان ریز نموده اند
که در زمان پیشین در ملک انگلستان جوانی بود عالی نژاد
والا نهاده سده بیست و رزم اندیشه از کهنگی جامه اش رقعہ بر رقعہ
دوخته و از حرارت جوع رنگ رخسارش سوخته هر روز معین
سرمه راه نظارگی می بود و با هیچکس الفتات نمی نمود *

وزیری که نام نامی و اسم سامی او دیوک مانتکیو بود و دیوان عام
بر همدان نام داشت صبح و شام بلکه مدام میدید و از وضع آن حیدران
میپند روزی پرسید که چه کسی وجه نام داری و از کجائی جوان لب
پسرخ آشنا کرد که مردی ام از سده بحالت تباه عمری بخند مت
لشکریان دیده و نیش و نوش رزم و بزم چشیده اکنون که زبون
پیری گردیده و ناتوانی زوایا کرده گوشه و توشه عافیت گزیده
و در ظل عاطفت خزیده موفقی که قوت لایموت تواند بود
از خوان احسان سلطان مقرر است اوقات عزیز در از دیاد دولت
ابد بنیاد صرف می نمایم زن و فرزندام در اوطان خویش نیز
بدعای دولت ابد مدت مصرف و مسغوف ابد حالیا ما را می
این بی سربای دارالحکومت است *

SELECTION OF ANECDOTES.

I.

ANECDOTE OF THE LATE DUKE OF MONTAGUE.

THE late Duke of Montague, who resided in St. James's Park, frequently observed a middle aged man, in something like a military dress, of which the lace was much tarnished, and the cloth worn threadbare. He always appeared at a certain hour in the Mall. His countenance was grave and solemn; and he took no notice of the gay crowd that was passing by him.

The Duke singled him out as a fit object for a frolic. He began to exercise his mirth by inquiring into his history. He soon learnt that he was a reduced officer upon half-pay; that he had behaved with great bravery in the late war; that he had a wife and several children, whom he was obliged to send into Yorkshire, where they could live cheap; and that he reserved a small pittance of his income to keep himself near the metropolis, where alone he could hope to obtain a more advantageous situation.

وزیر ارمنی حقیقت حال آنکه مستهزل و آهنگ دیده گردید
و تاسف بسیار خورد و خون گرمیش جوش زد در راه بادل خود
میگفت که بیچاره سزاوار ترحم است سعی مشکور در حق او
باید کرد انصاف کس بطلب او فرستاد و خود هم بردنبال او افتاد
مبادا که مضایقه کند و جوان هم چون جدا شد در اندیشه فرو رفت
که تا این مدت درین شهر ناپرسان کسی که حال زار غربان پرسد
پیدا نیست آیا این چه کس بود که این قدر تلافی فرمود همین که
بمسکن رسید قاصد هم وارد گردید بعد ادای لطف و نسیان طرف
وزیر سلام گفت و راز دل ظاهر کرد لشکری او را مقابل شد که بی سابقه
معرفتی چرا خواسته است و شریک نان و نمک بیگانه شدن بعید از
دوران دیسی است بعد رد و بدل بسیار چارن چارتن برضاد داد *

توبه که مخفی بگوشه بود از اجابت ضیافت نهایت
خرسند گردید و بکمال جوشش در کنارش کشید و دست در دست
تا بخت رسید بر سفرانش سامان دعوت ترتیب دادند
و خوان نعمت گسترانیدند و انواع اشربه و الوان اطعمه مهیا
کردند و بزرگان گفت اگر رخصت باشد زنی که بصد جان گرامی
خردار سامی است حاضر شود تا مجلس را رونقی و اطعمه را
لذتی تازه گردد جوان لشکری سر بگردان تامل فرمود و رنگ
رخسارش متغیر گردید و مهر سکوت بر دهان نهاد که مبادا مکاری
اندیشیده باشد و بدام ندامت سازد بر نا عاقبت اندیسی خود
و لامت و بکرد و وزیر خوش تقریر چون دانست که چرا متعیر شد
و رنگش مبدل گشت از هر دو به سخن در پیوست و از همه مواظبتش
جمع کرد لشکری گفت که رضای بزرگان خوشنودی بزدان است
و بنده مطیع فرمان *

وزیر نیکو تدبیر اشاره کرد تا زن نیکو نهاد را حاضر ساختند
چون زن و شوی یکدیگر را شناختند در ورطه حیثیت فرو رفتند
بعد ساعتی بحود باز آمدند و اشک شادی ریختند و بسخن

The Duke took an opportunity, when the Captain was sitting alone upon one of the benches, buried in speculation, to send his servant to him with compliments, and an invitation to dinner the next day. The Duke placed himself at a convenient distance, saw his messenger approach without being perceived, and begin to speak without being heard. He saw his intended guest start at the message, and question its authenticity. The Captain was at length persuaded of its reality, though very much surprised at its singularity. He returned thanks for the honour intended him, and said he would wait upon his grace at the time appointed.

He came. The Duke received him with great civility, took him aside, and with an air of secrecy informed him, that he was induced to give him this invitation, at the particular request of a lady who had a most tender regard for him. The Captain was confounded, and seemed as if he did not know whether to receive it as an affront or compliment. The Duke assured him upon his honour, that he told him nothing but the strictest truth.

Dinner was announced. The Captain entered the room with great curiosity and wonder; which was not diminished, when he saw at the table his own wife and children. The Duke began his frolic, by sending for them out of Yorkshire. The

در آن میخندند و طومار شکایت و دفتر حکایت کشاندند و بساط ادای
شکر احسان مهمل ساختند و سماط منت و نیاز انداختند و بول
زیرک هم در دلجویی آنها دقیقه فرو گذاشت نکرد *

پس از فراغ طعام کسی عرض کرد که وکیل سرکار بار میخواهد
چون بشرف عطبه بوسی مشرف شد سند دود و درو پیده بنظر
کیمیا اثر گذارند و بول همه حضار مجلس را بر مضامین آن آگاهی
بخشید و دستخط خود ثبت کرده بکپتان سپرد و گفت که بای
مژد عزبزان را عوضی نیست سعی که از دست بسته برآمد
اجابت فرمائی کپتان از هزار جان فدای مروتش گردید و نقد
تحمین نثار فتوتش گردانید و بقیة العمر در شکر ریزش
بسربرد * مثنوی * کسی را که یزدان کند ارجمند * ترحم
کند بر سر پای بند * بزرگان که راه خدادیده اند * ستم دیده گان را
به بخشیده اند * الا ای خردمند فرخنده خوی * رضای دل
مستندان بجوی * که ایزد ترا هم رهایی دهد * فلک بر سر
چون تباهی نهد *

۲

قصه شاه جمش

حاکمان اسماء و نالان اصفار چنین آورده اند که جمش شاه ابراهیم و رات
ملکی و مالی از بس غافلگی بود و در تدبیرات سلطنت بعدی
کامل از بین سبب بدون همتی و پست فطرتی شهرت تمام امدت
و دل ارکان دولت و اعیان سلطنت بر ناحزمتی او می یافت
کسی را نیاره که نصیحتش کند و نچاره که دل از صاحبش بردند
باری از نصایح یاری که حرم محترم سرای خلعتش بود از خواب
خداوش بیدار گشت و از نشئه سیه مستی هشیار *

wife was as much astonished as the husband; care being taken that she should have no opportunity of sending a letter. This sudden unexpected meeting produced very pleasing effects. It afforded the Duke much satisfaction; but it was with difficulty he got his guests quietly seated at table.

Soon after dinner, word was brought that the Duke's solicitor attended. He was introduced, and pulled out a deed for the Duke to sign. He was desired to read it, and apologized to the company for the interruption. The Captain and his wife were still more astonished, if possible, when they found the writings contained a settlement of £200 per annum upon them and their family. The instrument was executed, and the Duke presented it to the Captain, saying, "Sir, I beg your acceptance of this. I assure you it is the last thing I would have done, could I have laid out my money more to my satisfaction."

II.

ANECDOTE OF JAMES I.

ALMOST all our historians have represented James I. as a prince who had no idea of economy, and never bestowed a thought on the regulation of his domestic expense. It will appear, however, from the following letter, touching the abatement of his *Majesty's household charge*, that he not only reflected on this subject, but also made efforts towards a reformation in the abuses of the household.

•

بامیرالامرا بنوشته که ای سرور سروران و باز وی بخت و زمان وقت
 نقدیست پس غنیمت و عمر گوهری است گران قیمت برگوهران
 والا قیمت و صاحب خردان اهل بصیرت لازم که گوهر بی بهای
 عقل و فصاحت کبریای خود را معطل نگذارند و برهنه نمونی چراغ
 دانش و حکمت مشعل پیش قدم بسپارند و وقت را عزیزا وجود
 و عمر را سرمایه بهبود انگارند و جزوی از ازمان و وقتی از احیان
 در هوا و هوس و در گرد کردن خار و خس صرف نکنند و خود را
 در حفظ نفسانی و چاه ظلمانی نینگینند کفایت ملکی
 و حراست مالی را پیرایه زندگانی و سرمایه کامرانی انگاشته
 انبجای حواس را با و راوی مشاغل برآید پیش نهاد و الاهمت
 خود داشته در خیر خواهی و عبودیت الهی بسر برند مرا بارها
 زنی پارسا کلمات نصیحت آمیز و سخنان خرد انگیز بگوش هوش
 میرسانید از آوازی اختر و نجوای طالع بدمنظر بمع اصفا
 نمی دادم و کوش بر خیر خواهی و نیک اندیشی آن می خرد و
 هوش نمی نهادم اکنون که از خواب غفلت بیدار و از بدمستی
 هوشیار گشتم در رغرر نصایح و مواظب او را آویزه گوش هوش
 ساختم و جواهر زوایا بیند و حکمتش را زینت اکلیل خود گردانیدم
 الحق که اگر آن شمع شبستان دانش و مشعل مشکوی بینش
 چراغ هدایت بر راهم نمی افروخت و کلام مواظب انجام نمی آموخت
 سرگشته بادیه ضلالت و بهیران دای غوایت می شدم پس لازم
 بل واجب که این مواظب خرد آرا و نصایح دولت بیدار که از عموم
 شفقت و شمول مرحمت است توشیح معاند زندگانی و هیکل
 بازوی کامرانی ساخته از صلاح و فلاح اهل و عیال و زن و طفل
 خاص و عام و کافه آنان در نگذرند و فضولی و مبدری را بیدار
 خاطر نگذارند و امور کشور ستانی و استبداد ستانی و شبانی خویش

“ MY LORDS,

No worldly thing is so precious as time. Ye know what task I gave you to work upon during my absence, and what time was limited unto you for the performance of it. This same *chancellor* of Scotland was wont to tell me twenty-four years ago, that my house could not be kept upon *epigrams*. Long discourses and fair tales will never repair my estate. *Omnis virtus in actione consistit*. Remember that I told you, the *shoe* must be made for the *foot* ; and let that be the *square* of all your proceedings in the business.—Abate *superfluities* in all things, and multitudes of *unnecessary officers*, whereever they be placed. But for the household, wardrobe, and pensions, cut and carve as many as may agree with the possibility of my means. Exceed not your own rule of *fifty thousand pounds* for the household. If you can make it *less*, I will account it for good service. And, that you may see I will not spare mine own person, I have sent with the bearer a note of the *superfluous charges* concerning *my mouth*, having had the happy opportunity of this messenger, in an errand so nearly concerning his place. In this I expect no answer in word or writing, but only the real performance, for a beginning to relieve me out of my miseries.

انکارند و دیده‌رمد کشیده را در انتظار و خلوت را خالی از اغیار
 پندارند و زیر صاحب تدبیر بعد اطلاع برین تقریر اهالی مملکت را
 بر عاقبت اندیشی و دور بینی و پیش بینی و خرد گزینی شاه
 آگاه کرد همگان بر هوشیاری و دینداری او شاه شدند و بر بلند می
 همت و درستی نیست او آفرین نمودند شاه تابود کارش این بود
 و همواره داد رعایا میفرمود تا نامش در جریده نیکنامی
 و در ترمیمی ثبت بماند * مثنوی * خلعت آنکه در نیک نامی بود *
 همه همش در تمامی بود * چو نوبت رسد زین جهان ناگهان *
 بود نیک نامیش ورد زبان *

۳

قصه عجیب درد آگین

جادو و رتمان سحرکار و سحرکاران جادو نگار از کلت نوا در سلکت
 و قلم بدائع رقم بر صفحه روزگار و جریده لیل و نهار چنین نقش
 غریب و صورت عجیب ثبت کرده اند که زینت تاج و نگین
 چاهین یمین پسر شاه میوهانگ والی افریقا باری بعزم شکاری بیرون
 رفت و بر ماده پلنگی اسپ را بر جهانید آن خونخوار بر حال خود
 لرزان و بر جان خویش فرسان رو بمری کوهستان آورد و راه
 بیابان پیش گرفت مست شکار هم بر اثرش در رسید و در مضادات
 ملک سلطان کشتی آن گرفتار بنجه اجل و شکار روز نام یزل را
 بر دامن کوهی مید گردانید و بر بازوی خود نازان و بر همت خود
 شادان بمری ملازمان باز گشت و در سرکار خود در پیوست
 قضا را در زمان پیشین در میان آن اساطین عالم تکوین چنین آئین
 قرار یافته بود که احیاناً اگر کمی از جانبین بی استرضای احد
 الطرفين داخل ممالک مابین شود کشتن آن حلال باشد *

For now the *ball* is at *your feet*, and the world shall bear me witness that I have put you fairly to it ; and so, praying God to bless your labours, I bid you heartily farewell.

Your own
JAMES R."

St. James's,
Nov. 21, 1617.

This is no bad proof of James's courage, moderation, and good sense.

III.

A SINGULAR AND AFFECTING ANECDOTE.

MAOMHANG and Coashit were petty kings of adjoining African provinces. Chymian, the eldest and most beloved son of the former, was one day, in his usual diversion of hunting, engaged with his attendants in the chase of a lioness, who ran before him across the mountains which divided his father's dominions from those of Coashti's, and which it was, by the laws of both nations, death for the subjects of either to pass, without permission from the monarch whose territories they entered : the prince, however, eager on his sport, without considering the consequence, trode at once upon the mountains and the laws of the neighbouring province, and, crossing the prescribed boundaries, killed his prey on the other side. Elated with his success, he now turned to his attendants ; but, alas ! found himself surrounded by a party sent out by the governor of the frontier-town to apprehend him.

بفایر قاعده مقرر و آئین مسنومه گروهی از جهالت سرمست
 شمشیر خون آشام دست در رسیدند و پیرامون آن نهنگ دریای
 شها مت و ازدهای هامون شجاعت حاقه بر بستند و گرد او را
 به تیر و تفنگ در گرفتند هر چند شاهزاده و الا تبار چراغ دوده سلطنت
 عالی مقدار بر هر که میخواست خاك سپاهش میساخت و بر هر که
 می انگیزست خود را از اسپ بر زمین میریخت اما حیف
 صد حیف و افسوس هزار افسوس که مدعیان از هر جانب
 برو ریختند و کمند همیش را بکسیختند و اسیرش گردانیدند
 و پیش حاکم آن حوالی آوردند حاکم سرمایه مظلالم حکم کرد
 سزائیکه مقرر است بجا آرند و بمکافات کردارش برسانند
 آن اسیر پنجه نقد بچند آنکه الحاح واری و عجز و انکساری
 میکرد آن سنگین دل آتش خشم شعله انگیز نر می نمود و آن گرفتار
 کمند مصائب هر چند که منت و سماجت و عجز و لجاجت بروی کار
 می آورد آن بی رحم چشم قهر بد غضب میکشود با آخر در شکنجه اش
 کشیدند و گوش و بینیش بریدند و بانواع رنج و محن و آزار شدت
 و صعوبت مبتلاش کردند و کیفیت حالش بسطآن کشتی برنگاشتند
 ملک بمجرد استماع و فور اطلاع بر این سانه هوش و با
 و واقعه حیرت افزا چهره غضب برافروخت و حاکم را که مصدر
 حرکات نابسنده گردیده بود معاتب و مخاطب ساخت
 و طبیبان مسیحه خصلت ابو علی طبیعت برای علاج آن بلب
 رسیده تعیین فرمود و بصد الحاح عذرها نمود شاهزاده نیک
 اندیش نوش و نیش از پیش خداوند خویش دانسته زبان
 در رضا جوئی سلطان کشتی برکشود که آنچه بر سر این مجبور تدبیرفته
 نوشته روز ازل بود ملک را در این باره اثری نبوده و از جانب او
 خطری و ضرری نیست شاه از حق شناسی ارمینون منت گردیده

In short, he was made prisoner ; and, without trial, led to execution. The prince in vain told them his condition ; the savage governor thought him the more guilty on that account, and persisted in his order for the execution. In short, the unfortunate prince was stretched on a scaffold, the skin of his feet stripped, and one hand, one ear, and his nose, cut off ; when orders came from Coashti, who had by this time heard of it, not to touch the royal youth, but to dismiss him honourably with presents, and send him, with the victim of his courage carried before him in triumph, to the court of his father.

The prince was on this immediately unbound, and placed under the care of the most skilful surgeons : a message of condolence was in the mean time sent to his father ; and Coashti visiting him in person, excused the crime with tears, and made him the next day sit up, and see the governor who had been the author of his sufferings, with his whole family, (for such was the custom of this barbarous people in highly criminal cases,) put to death with the same torture. After this, when

تصر همت در صلاح حالش مصروف کرد القصه در فرمت اندک خداوند جل و علی شفای کامل و رحمت شامل فرمود و اثری از زخم و جراحت باقی نماند شاه آن حال تباه را بصد حشمت و جاهد روانهٔ ملکش نمود و استعذاریکه شایان و در خور جرائم باشد بتقصیل رقم زده قلم معذرت شیم گردانید *

سلطان میو مهانگ پدر آن برگشته اختراکه چشم اشک بار بر شاه راه انتظار داشت از دیدار آن نور دیدهٔ سلطنت و چراغ دودهٔ مملکت دیدهٔ رمذ کشیده را نوری و سینهٔ اندوه خزینه را سروی بخشید و نقد هوش را بر فرق آن در شاهوار نثار گردانید اما از بسکه رخسارهٔ ماه دیدار و عذار بها رگزار آن مستتری فر خورشید سیما و نهال گلشن جان روح افزا از نیل ضرب طیانچه کسوف کشیده و از داغ صدمهٔ مشیت لالهٔ خزان رسیده گردیده بود جهان در چشمش تیره و تار و گلستان زمان خار در خار نمود چهرهٔ غضب از آتش خشم بیفر وخت و متاع خرد و هوش جملگی پاک بسوخت و قصد نهانی بر تاراج و ویرانی آن دشمن جانی و عدو بنهانی مقصور ساخت و معذرتش را سرسری در نظر آورده حمل بر دام تزویر نموده دور انداخت و کسانیکه همراه آن گل گلستان زندگانی سرو جوی بار کامرانی آمده بودند بر جر و تو بیخ اربیش خویش براند *

انقصه تنی چند را برابذا رسانی و ویرانی آبادانی سلطان کشتی خفیهٔ برگماشت و باین حیل رفع کلفت نهانی و انطباع غبار جانی پنداشت چون همراهیان شاهزاده در ملازمت عقیده بوسیٔ ملک مشرف شدند و بر چگونگی و کیفیت آگاه کردند ملک بنابر انجام کار که فتح و هزیمت ناگزیر و ناچار است همت و عزیمت بر رضا جوئی خصم تصمیم کرد و سر رشتهٔ صلح و مواخات و یگانگی و مواسات بدست آورد یعنی نامهٔ اتحاد شمامه

Chymion was recovered of his wounds, he was sent home with honours ten times greater than those before intended him, accompanied by letters from Coashti, representing his detestation of what had been done in the strongest colours, and giving the most circumstantial account of the whole proceedings against the governor.

But what was the distraction of Maomhang, on seeing his beloved son thus mangled and deformed ! Paternal fondness, and his beloved revenge, long combated within him : he received with a sullen silence the letters of the worthy sovereign ; and his grief and anger being both too extreme for words, he sent away the messengers without deigning to return the smallest answer.

Coashti, who was a monarch of great mildness, knew how to pity the distresses of human nature on so agonizing an occasion, and considered this insult merely as the effect of that grief which was too poignant for expression. Maomhang, on the other hand, found his affliction doubled, from the

بایی مضمون خلت مشحون حسن تقریر و زلیب بحر یزید یزوت
 که محفل نشاط و مجلس انبساط شرف انعقاد پذیرفته و مواد طرب
 و اسباب عیش رونق سامان گرفته و بغیر گل رخسار آن سرود جویدار
 اقبال بزم عشرت را نوری و بی لاله عذار آن گل دوحه جلال انجمن
 مسرت راسروبی فیست بویژه که غیر از آن نونهال چمن جهان و جان
 و فو باوه گلشن و بوستان جهان که پرورده آب رحمت و نهال
 کرده ابر مرهبت آن باغبان گلستان یگانگی و اتحاد و آب خورده
 آن نیسان مودت و وداد است چه خوش باشد که نسیم التفات
 و نسیم توجه بر اقسام غنچه سر بسته خاطر پرموده و زیدن گیرد
 تابهار نشاط شگفتی پذیرد خلاصه مرام و زبده کلام آنکه رسم انام
 و آئین کرام است که چون گوهری گران بها از صد ف امید
 بر ساحل مراد آمده باشد هم سملک در مکنوش میسازند و اگر
 سروی خوش لقا در باغ تمنا سر بر میکشد باشمشاد راست بالا
 در پیوندش می اندازند بنابر دل چنان می خواهد که دختر خجسته
 اختر خود را با پسر خور شید منظر آن مهر انور شرف قران دهد
 و این زهره کردار را بآن مشتری دیدار اوج اتصال بخشد رجانه
 محرک سلسله یگانگی گشته در نگاهداشت سر رشته اتحاد جد و جهد
 تمام بجای آرند و این مشتاق را چشم بر راه انکارند *

میوه ها نگ این عطیه عظمی را فز عظیم بنداشته انگشت اجابت
 بر دیده نهاده و رامتعد ادمواک ز طریق سدا و داد دست و باز و یکشاد
 الآخر در بهترین آوان و خوشترین زمان با چهار صد امیران و وزیران
 بنا ریخ محمود و زمان مسعود نزل اجل در دارالملك جاه و جلال
 سلطان کشتی فرمود و از صعوبت سفر و کربت غربت بر آسود
 سلطان کشتی خود به نفس نفیس دوسه منزل استقبال کرده در
 محل رضاجویی و پاس خاطر بونده بصد مزاج دانی و خاطر شناسی

consideration that he was too weak to attack his neighbour openly in war; but he employed his life in fruitless attempts privately to revenge himself: all intercourse between the two kingdoms was suspended, and rewards were secretly offered by Maomhang to all those who should destroy, or any way injure, the subjects of Coashti. A series of years was now spent, on Maomhang's part, in fruitless attempts to annoy; and, on Coashti's, in the most sincere endeavours to recompense the injured Chymion, whose generous behaviour while his wounds were under cure, with the noble professions of friendship which he made at his departure, had left an indelible impression on his breast. The revengeful temper of Maomhang was indeed wholly unknown to Coashti; though, had this not been the case, he would have soon lost, in the remembrance of the amiable sweetness of the young prince, every idea of resentment.

Matters remained in this situation till the only son of Coashti died; when, after the usual time of mourning, the afflicted father, having now only a daughter left, thought he could not render a greater benefit to his country, or make a nobler amends to the injured Chymion, than by giving her to him in marriage, and making him the heir of his kingdom, which was more than ten times as rich and extensive as that of Maomhang: and, as he doubted not to have the readiest acceptance of his offer, he at once fixed a day inviting all the principal persons of his own nation, and desiring Maomhang to bring his son and friends, to solemnize the nuptials,

در حرم محترم و گلشن رشک ارم فرود آورد و لوازم عیش و نشاط و مراسم عشرت و انبساط مهیا کرد بعد فراغ رسوم بایسته و لزوم شایسته آن شاهد حور جبین را بآن غلمان خلد برین عقد مناکحت در داد و آن زلیخای خوبی را با آن یوسف محبوبی در پیوند موصلت بنهاد از هر دو طرف صدای شادی بلند آوازه گردید و گلبانگ خورمی در گنبد نیلگون بپدید *

مگر افسوس که نوش خم این نیلی نیش آلوده است و شیرین این مینای تیره زهر آموده یعنی هردو سلطان بعد طی مطارح عرفیه و معارف رسمیه اشتغال باده هوش افزا و می مسرت پیرامهیا کردند و در نقل و شراب در پیوستند همین که جام اول بدست میوهانگ آمد نصف خود کشید و بقیه بسلطان کشتی بخشید و گفت که ما و شما بیک قدح بنوشیم و قدح دیگر بشاهزاده داد من بعد بجا ضرآن دور شر و ع گشت همین که یک یک جام کشیده باشند و ساغری چشیده از هوش مد هوش و چون تصویر بیجان بانقش فرش هم آغوش گردیدند و دفعه مع شاهزاده و عروس در خلوتکده عدم رسیدند مگر هر دو سلطان که چنان بسلامت بردند *

میوهانگ ازین حادثه جانگاہ با چشم گریان و سینه بریان های های کردن گرفت و مشیت بر سینه و رخسار زدن ملک

and witness the act of settlement, by which he conveyed, as his daughter's portion, the inheritance of his dominions to Chymion.

The prince, who retained the most tender sense of the kindness he had in his afflictions experienced from Coashti, received this news with the most inconceivable delight: and Maomhang, who since his son's misfortune had never been once seen to smile, now openly expressed his satisfaction. On the day appointed, the bridegroom, attended by his father and four hundred of the principal nobles, went to Coashti, who led the bride to meet them; and in the presence of twice the number of his own chief subjects, delivered her and the right of succession to Chymion. Then turning to the father, he said—"You cannot but be sensible how far I have been from sharing in the guilt of my subjects, whose cruelty to your son I can never cease to regret; and I am now most happy, that I feel myself enabled at once to make some amends for the injury, and become firmly allied with so noble a prince, and so just and good a monarch as his sire."

Maomhang received this compliment with a sullen joy. "We will drink together," said he, "to my son's happiness; and then my heart will be at rest." Accordingly, taking up a bowl, and delivering another into the hands of his son, he said to Coashti—"We who are kings will drink our mutual wish in the same cup, and let all the rest in single bowls follow the example; when our ashes are deposited in peace, may Chymion be happy!"

کشتی در بی واتعنه حیرت فزا و ساجده هوش ربا حیران بماند
و هیچ بی نبرد که این آفت از کجا رسید و باین بلا چگونه
مبتلا گردید *

درین اثنا غلامی در رسید و بر قدم ملک میومهانگ بغلطید
و چون مرغ نیم بسمل بطپید و گفت که من همان مرد متعینه
شمام که خفیه برا انتقام انگجینه بودید و برهلاک خصم فرمودید
تاین دم در کمین بودم و فرصت نگاه می نمودم امروز دست
بر مراد یافتم و در تدبیر و چاره خود شتافتم مگر تقدیر چنین بود
و از پره غیب ظهور چنین نمود که ساغر خوش گوار که
جهت شاهزاده ساخته بود نصیب هر دو سلطان گردید و قدح
که پراز زهر هلاهل بود قسمت ملک زاده و ندیمان
او گشت *

بمجرد اطلاع بر این ماجرا میومهانگ خواست که خود را هلاک
سازد و از اوج هستی الحضیض بستی در اندازد شاه کشتی کسان
خود را فرمود که این شور بخت و اژون طالع را بزدان برند و
حواله عیس کنند تا زنده در گور بماند و جان خود را از جسم هلاک
گرداند آخر الامر تا مدت بیست و شش سال باحوال بدمنوال

Saying this, he took a hearty draught ; and Coashti, receiving the cup from him, drank the remainder : the rest all followed their example ; and, lo ! in a moment the place was strewed with lifeless carcases ! In short, the bride, the prince, the nobles, all fell together ; the two kings alone surviving.

Coashti, motionless as a statue, stood fixed with sorrow too great for expression ; while Maomhang, raising his eyes to heaven in fury and distraction, cried out for vengeance, and prostrated himself on the dead body of his son. Coashti continued to view, with silent horror, the dreadful prospect ; when a slave of Maomhang's threw himself at his feet, and tremblingly addressed him in these words. " My royal master," said he, " unknown to the prince, poisoned all the beverage with a certain potent herb, the malignity of which Nature has so strongly marked, that it even shrinks, with conscious guilt, from the hand that attempts to pluck it ; but into the cup, intended for the prince, he infused an infallible antidote from the root, intending thus to perish himself, and involve all his friends, his only son excepted, in one general destruction, that he might secure his long premeditated revenge on you ; but by mistake he appears to have delivered to the prince a wrong cup, and to have taken for himself and you the draught of safety meant only for his son."

Maomhang, at the end of this relation, sprung from the ground, and, acknowledging that it was true, demanded instantly to die. " No !" cried the

در قید بسر برد و جان بقایض الارواح سپرد و مصایب زندان برداشت و عبرت نامه برای دیگران بگماشت *

۴

قصه منظوم لطیفهٔ مستر فوت صاحب

انگه این قصه را روایت کرد * مستر فوت را حکایت کرد *
 روز مولود حضرت عیسی * دمدم بر سرش سلام خدا * رفت
 نزد یک درستی ذکاء * که زحانش نبود او آگاه * جای آن دوست
 در دهستان بود * غلبهٔ موسم زمستان بود * قلت هیزم و زمستان
 زور * شمع تاریک و مخانه همچون گور * اندران بقعهٔ فرومایه *
 غیر آتش نبود پیرایه * دوسر و زی اقامتی ورزید * پاش خاطرش را
 ضرورت دید * رای رفتی نمود زان منزل * بار بنهک بر سر مهمل *
 موزه در پانمود و خانه خدا * گفت وه وه شتاب چیست چرا *
 مگر از می دلت بیازد است * کاین چنین زود عزمه کرد است *
 قول سعدی دواى آن دردم * عذر تقصیر خدمت آورد م *
 زین سخنها دل خودت کن خوش * قلم عفو بر گناه هم کش *
 گفت نقصیرا نه جای این است * نه پیء ماندنم سزا این است *
 پیش از بی گرامتی ورزم * برگم پای خویش میلوزم * دوستش
 گفت گای خرد پرور * رنجه بر یار خویش نیست هنر * این گمانت
 نه از سر یاری است * رنجه بر پای یار خونخواری است *
 نچنان باده میخورم باری * که شود رنجه از منی یاری *
 گفت حقا ز تو یقینم هست * عقل گم کرده نیستی چون مست *
 لیک ترسم بجان خویش ای یار * سخنم را یقین تومی پندار *
 در شب تار آتش میرد * پای من خادم تو برگردد * هیزم مش
 فی المثل بمان سارد * خیز خیزان بآتش اندازد * زین سخن
 آن جوان چو گل بشگفت * جز و داعش دگر نه هیچ بگفت *
 الغرض یکدگر جرد اگشتند * بر سر همدگر فدا گشتند *

afflicted Coashti, "thou shalt continue to live, that thou mayest experience greater misery from thy own reflections than torture is capable of inflicting." He then ordered him to be imprisoned, and carefully preserved from every means of death ; in which state the wretch survived twenty-six years, an unceasing torment to himself, and a dreadful example to all others of the horrors of an unjust revenge.

IV.

BON MOT OF MR. FOOTE.

WHILE Foote was paying a Christmas visit in the country, the weather was extremely cold, and they kept very bad fires, owing to the great scarcity of wood in the house, which determined him to make his stay as short as possible. Accordingly, on the third morning, he appeared with his boots ready to decamp, when his friend asked him what hurry he was in. "Oh!" replied Foote, "if I stay here much longer, I sha'n't have a leg to stand on."—"Why," returned the former, "we don't drink so hard."—"No," cried the wit; "but there is so little wood in your house, that I am afraid, some of these mornings, the servants will light the fire with my right leg." •

قصه لطیفه بنسیترت و بیور کرافت

دوکس بودند نام یکی بیور کرافت و نام دیگری بنسیترت
 بیور کرافت گفت که نام نامی و اسم سامی صاحب ازبس دراز است
 وقت تلفظ درنگ میشود و زود بر زبان نمی آید اگر اقتصار
 به بن فرمایند انسب است که اسم با مسمی باشد یعنی پدشرو
 لشکر بنسیترت بر بد یبه گفت اسم صاحب هم طولی تمام دارد اگر
 اختصار بر بیور کرده شود لطفی دارد که معنیش خرس باشد *
 قطعه * بعیب جوئی مردم علم مشو هرگز * که عیبهای نهانیت
 بر زبان آرند * اگر تو با همه خلق زمانه باشی بد * تا صد هفر که تو
 داری بهیچ نشمارند *

قصه کپتان الجابرن

آورده اند که چون شاه کوسنی بر ممالک فرانسیس تاخت
 و سکان آن دیار را پای مال دست غارت ساخت قیدیان و بندیان را
 بضرب توپ بنهاد و اهالیان را بتاراج داد منجمله اجل گرفتگان
 شخصی بود چابلق نام که با کپتان الجابرن رابطه اتحاد و واسطه
 داد میداشت دل کپتان بر حال زارش بسوخت هر چند دست
 و پا نه اما رهائیش از بنچه اجل میسر نشد و چند آنکه سعی کرد
 لیکن خلاصیش از دست مرگ نه دید ناچار دوش بدوش یار
 و هم آغوش غمگسار گردیده نظر قبر بر آتش انداز انداخت و گفت
 هر چه زودتر سرکن شاه ازین رافعه ناگاه منقص شد و گرمیش
 مایل بسردی گردید و بر همت و جان نثاریش تحسین و آفرین
 فرموده و شکرا اجل را از چنگل عقاب مرگ نجات بخشید

V.

A CIRCUIT BON MOT.

SOME years since, a counsellor Vansittart went the Oxford circuit, and that eminent and facetious counsel, Mr. Bearcroft, went the same circuit. Mr. Bearcroft one day, in his usual droll manner, told Vansittart he thought his name was rather too long, and tedious to pronounce: "Suppose, for shortness, we agree to call you *Van*, and leave out *sittart*."—"With all my heart," says Vansittart, "if you'll do the same—strike off the *croft*, and let us call you *Bear*."

VI.

ANECDOTE OF AN ALGERINE CAPTAIN.

DURING the bombardment of Algiers by the Marquis du Quesne, the inhabitants carried their cruelty to such a pitch, as to tie the French prisoners alive to the mouth of their cannon. A French officer, named Choiseul, and friend to an Algerine captain, was bound to the mouth of the cannon, when the captain, being present, soon recognised him. He instantly solicited his friend's pardon: but not being able to obtain it, he darted upon the executioners, and three times rescued Choiseul. At length, finding all his efforts useless, he fastened himself to the mouth of the same cannon—entangled himself in Choiseul's chains—tenderly and closely embraced him—and addressed

و صید مرگ را از کمند صیاد جلا درهائی داد * مذنوی * چه سان
آیدش زندگی خوشگوار * که در بند باشد گرفتار یار * ترا با چنین
نازش و خرمی * شب و روز بر مسند بی غمی * چه باشد خبر
زان گرفتار زار * که در دست ظالم بود زار و خوار *

۷

قصه شاه پهن

یکی از تاجداران فرانسیس کوتاه قد بود بحلیه کیاست آراسته
و بزبور فراست پدراسته اعیان حضرت بر کوتاهی قامتش زبان
ناشایسته میفرسودند و دهان بپهوده میکشودند ملک را طرفی از
هزیان سرائی آنها معلوم شد از روی غضب خواست که هریکی را
بسزای اعمال رساند لیکن خرد خورده بیدش و عقل دور اندیشش
رخصت نداد دست سکون در پیش بنهاد و موقوف بر وقت داشته متعرض
نگردد پس از مدتی تماشای سیر درسش پیچید شیر پراپله کردند
و گاوی را بروگداشتند تا اشیان امصار و ارکان در بار جمع گردیدند و نظاره
میکردند همی که شیر خونخوار گاو بیچاره را ز بو و زبر کرد و بر پشتش
برآمد و میخو است که چنگل در گردنش بیفشارد و کار آن گوفار
تمام سارد در خطر خطیر حضرت خطور کرد که به ازیں وقتی
میسرخوار شد باید که آئینه بصیرت در پیش چشم این کور
با طنان نهاده شود و سرمه بیفائی در دیده این نابینایان کستیده
آید فرمود کیست که این ظلم خونخوار را از خون ریزی آن مظلوم
بیچاره باز دارد و از چنگل این اجل ناگهان و هاسازد کسی را یارای دم
زدن نبود و زهره آن نداشت که بریں کار اقدام نماید چون دید که
کسی قدم جرات بدش نمی نهد و همگی بر خود میلرزند خود
بنفس نفیس بر خامت و بیلک ضرب شمشیر شیر را مثل خیار
هو نیم ساخت و برخاک عدم انداخت و آن اجل گرفتار را رهائی

the cannonier in these words:—"Fire; for, as I cannot save my friend and benefactor, I will die with him." The Dey, who witnessed this shocking sight, passed many eulogiums upon the generosity of his subject, and exempted Choiseul from *death*.

VII.

ANECDOTE OF KING PEPIN.

KING PEPIN of France, who flourished in the year 750, was surnamed the Short, from his low stature, which some courtiers used to make a subject of ridicule. These freedoms reaching his ears, he determined to establish his authority by some extraordinary feat; and an opportunity soon presented itself. In an entertainment which he gave of a fight between a bull and a lion, the latter had got his antagonist under; when Pepin, turning towards his nobility, said, "Which of you will dare to go, and part or kill these furious beasts?" The bare proposal set them a-shuddering; nobody made answer. "Then I'll be the man," replied the monarch. Upon which, drawing his sabre, he leapt down into the arena, made

بخشید حضار مجلس متعجب گردیدند و انگشت نجیر بدندان
 گزیدند از هر طرف صدای سبحان الله برآمد و ندای احسنت
 برخاست و که و مه نثار آفرین بفرق آن مایه شجاعت ریختند
 ملک گفت ایزد تو انا انسان ضعیف البنیان را بدست قدرت
 خویش افزیده است اگر سگی را بردست او هلاک سازد جایی
 تحیر نیست بلکه امیدوار زیاده بری باید بود و صاحبان اولی
 البصیرت را لازم است که هیچکس را بچشم حقارت نه بینند
 که خدای عزوجل سرانجام متکبران را بردست همان ضعیفان ناچیز
 میسازد و مغروران را حقیر و ذلیل میگرداند همکنان را معلوم باد
 که جانی ملعون داد و علیه السلام را بنظر استخفاف دیده بود
 حق سبحانه تعالی جل شانہ عاقبت لعین مردود را بدست
 آن نبی کریم ذلیل و حقیر گردانید همه را کردار خویش یاد آمد
 و بر سرک ادبی خود متنبه گردیدند و سر بگردان عذر تقصیر
 فروبردند و دست تصرع برافراشتند ملک بر تقصیرات آنها
 آستین بر افشاند و از ذلالت شان درگذشت * فرد * بین
 بچشم حقارت عزیز من کس را * تو نیز در نظرشان حقیر خواهی بود *

قصه وزیر بیت مورد

امیری باتنی چند از یاران مربوبان نهاد سیرکنان همرفت
 ناگاه گذرش بدهی افتاد دید که چار یار مثل یار غار فانهایی سوخته
 میخورند پرسید که حال چون است گفتند از دنیا بریده و بگوشه
 قناعت خزیده و توشه توکل گزیده که از باغ دنیا بهی ندیدم
 و از شجرش ثمری نچیدم مرد چهارم که مایه اش آرز بود و صوره
 حرمش باز گفت اگر عزیزان را نیازی نمانده است و آستین

up to the lion, killed him—and, without delay, discharged such a stroke on the bull, as left his head hanging by the upper part of his neck. The courtiers were equally amazed at such courage and strength : and the king, with an heroic loftiness, said to them, “ David was a little man ; yet he laid low the insolent giant who had dared to despise him.”

VIII.

ANECDOTE OF THE DUKE OF BEDFORD.

As the late Duke of Bedford was one day on horseback, not far from Wooburn Abbey, in company with some gentlemen, his Grace observed four labourers making a hearty meal in the open field. Struck with a sudden whim, he rode up to the honest rustics, and asked them if they thought themselves perfectly happy. Three of them replied that, confining their wants to what God pleased to send them, they had not a wish in the world. But the fourth frankly confessed, that one thing was wanting to his felicity ; namely, the recovery of a spot of ground, a house, and a mill, which had been in the possession of his family for a long succession of years, and which his father had imprudently disposed of. “ And if you had this inheritance,” said the Duke, “ would you then be fully contented ? ” — “ As much so,” replied the

بردنیا افشاندند اند باری حاجتمند ان را محروم داشتن و بی بهره گذاشتن نه شرط یاریست امیر گفت چه حاجت است گفت میراث پدرم بصدد نیاز خریده میشود اگر امیر کبیر دستگیر این پدر حق شود بعید نیست ملازمتش حاجتش را روا کردند و راه خود گرفتند * مثنوی * تا توانی جان من حاجت برآر * حاجت را هم برآرد کونگار * دانش و هوش و خرد گویار هست * در جهان نام نیکو دربار هست *

---

۹ 2693.

قصه یکی از حکام

آورده اند که در شهر فلان درس معماری از بالای دیواری بر سر مردی بر افتاد بیچاره همان دم جان بداد و معمار سلامت ماند و ارثانش چنگ در دامنش زدند و دعوی خون پیش حاکم بردند فرمود که خون بها بگیرند که پیش از اجل نه میرند راضی نشدند و سعی بیفایده کردند حاکم دانست که جهل را بجز جهل نتوان شکست و آهن را بغیر آهن نرم نتوان کرد گفت که یکی از واران بر بام برآید و بر سر این مرد درآید تا بمیرد و فتنه قرار گیرد مدعیان عاجز گشتند و لب از دعوی فرو بستند و از سر خون او در گذشتند *

۱۰

قصه یکی از ملاح

مصنف نسخه منآف فلنگ نقل میکند که در فصل بهاران با صدادان بیرون همی رفتم و چشم را از نظاره سواد باغ و بهار مایه نور می افزودم و دل را از تفرج فضایی دشت و کوهسار پیرایه سرور می بخشیدم تضار در گذری کوری را دیدم که دوبر میگردد

rustic, "as it is possible for man to be!"—"What is it worth?" resumed his Grace. "I could purchase it," returned the countryman, "for ninety guineas."—"Let this honest fellow have to that amount," said the Duke, returning to his steward; "I shall then have the satisfaction to reflect that I have at least rendered one man happy."

IX.

ANECDOTE OF A JUDGE.

A BRICKLAYER in Flanders, having the misfortune to fall from a house he was repairing, pitched exactly on the head of a Spaniard, and killed him on the spot, without receiving the least injury himself. The relations of the deceased, however, prosecuted the unhappy wight with much acrimony, refusing every other recompense except *lex talionis*. The fate of the bricklayer, therefore, was suspended by a very slender thread; when the judge, exasperated at the prosecutors' obstinacy, addressed the acting one as follows:—"Sir, your request shall be complied with: ascend you the top of the house, by which your kinsman lost his life, and from thence fall with all your force upon the culprit, whom I will station below; so that the *punishment* may be proportioned to the *offence*."

X.

ANECDOTE OF A SAILOR,

. Related by the author of the *Man of Feeling*. A. D. 1788.

A FEW weeks ago, as I was walking along one of the back streets of this city, on a rainy morning, I was very much struck with the melancholy figure

و لقمه لقمه می اندوزد و می سراید و میگوید * مژدوی * فلک
 بامنست چیست کفد آوری * که دایم برویم توتند آوری * ترا
 شیوه ظلم و جور است و بس * مرا خواهش داد و فریاد رس *
 برای خدا سفلہ بخشایشی * که بینم بحواب اندر آسایشی * دیدم
 که ملاحی از راه درآمد و نقدی بدست آن کور بنهاد *
 کور زبان ثنا بکشاد و گفت ای کریم نیک ذات کیستی
 که این همه ترحم بر مسکینان میکنی برای خدا بنانی هم دستگیری
 کن جوان دوسه نان هم داد و بسر خود افتاد من آن مایه
 سخارا بصدلابه و تملق بدش طلبیدم و عذر قدومش کردم و چهار دینار
 نذرش نمودم و گفتم * قطعه * زموری گرسلیمان در پذیرد * جوی
 از قدر او نقصان ندارد * ز دریا چشمه چشمه کی ربایند * چو قطره
 قطره از باران نبارد * خندان بگرفت و باز بر آن کور رفت و دو دیگرش
 عطا کرد و عذر خواست من بر همت او آفرین کردم و در سخا
 فوق دیدم * قطعه * چیست داننی مایه عقل و خرد * با تو گویم
 گوش کن ای پرتیمیز * تا توانی خیر و راحت میرسان * حق ز تو
 خرسند گردد خلق نیز *

فصله وزیر نارفوک زمان حال

حکایت وزیر نارفوک گریزند پیری آل و عیال بسیار داشت و از
 هفتاد دینار که راتبه مییافت کفاف اینها می نمود قضا را حاکم
 از جهان فانی بعالم جاودانی شتافت پیر مشوق خاطر گردید
 و چاره آن از همسا یگان پرسید همگنان مشورت دادند که در شهر
 لندن فرمان روائی هست بحلیه اخلاق آراسته و بزبور محاسن پیراسته
 اگر بر حال زار تو آگاهی باید اغلب که مژنتی که بار عیالت را وافی باشد

of a blind man, who was endeavouring to excite charity by ballad-singing. Misery could not have found, among the number of distressed mortals, a form more suited to her nature. Whilst I was contemplating the wretchedness of the object, and comparing it with the strain which necessity compelled him to chant, a sailor, who came whistling along the street, with a stick under his arm, stopped and purchased a ballad from him. "God preserve you!" cried the blind man, "for I have not tasted bread this blessed day;"—when the sailor, looking round him for a moment, sprung up four steps into a baker's shop near which he stood, and, returning immediately, thrust a *small loaf* quietly into the poor man's hand, and went off whistling as he came.

I was so affected with this singular act of generosity, that I called the honest seaman back to me. Taking the silver I had about me, which I think was no more than four shillings—"Thy nobleness of soul," said I, "and the goodness of thy heart, my lad, which I have seen so bright an instance of, make me sorry that I cannot reward thee as thou dost deserve. I must, however, beg your acceptance of this trifle, as a small testimony how much I admire thy generous nature."—"God bless your noble honour!" said the sailor, "and thank you; but we will divide the prize-money fairly." Stepping back therefore to the blind man, he gave him half of it; and, clapping him upon the shoulder at the same time, added, "Here are two shillings for thee, my blind Cupid, for which you are not obliged to me, but to a noble gentleman who stands within five yards of you; so get into *harbour*, and make yourself *warm*, and keep your *hum-strum* for fairer weather."

مهیا دارد و قدومت را منت شمارد پیرمرد مسکنش خواست
 بجمس اسکویر نشان دادند مرد کبیرسن راه گم کرد و بملک
 بمرلند رسید و در وزیر را بکوفت و درون خانه درآمد وزیر نیکو
 تدبیر پرسید چه نام داری و درینخانه چه کام داری گفت
 که از خوان احسان سلطان پارس اداری معین بود که طعمه
 اطفال می نمود اکنون که جانم بخلدبرین شقاقت طاقت
 جور فاقه ندارم میخواهم که در حلقه ملازمان درآیم وزیر گفت
 در چه گمانی و مارا چه میدانی گفت که تاج خسروی لندن از
 نور افشانی پرتو خورشید سرسایه لطف الهی خورشید خاری را
 بر زمینی می اندازد و تخت شاهی ملک لندن ارفخر قدمبوسی
 محض عنایت لم یزل پایه برکنگه عرش میرساند وزیر خوش تفهیم
 غلامی را که نامش جان بود طلب نمود چون حاضر شد گفت که
 من کیستم غلام زمین ادب برسد و گفت سلطان تقدیر قلمدان
 تدبیر ملک نارفوک بوزیری این عطاره رقم سپرده و سرتاسر
 زمین را زیر رقم آن مشکین قلم کشیده پیرمرد چون این سخن
 شنید بر جان خود لرزید و گفت سبب کبوسن بی گم کردم و
 بر آستان و آلا رسیدم جسرانی که رفقه عفو فرمائی که بجز خطا
 از خوردن و عطا از بزرگان وسیله دیگر ندارم وزیر روشن ضمیر
 مجلس از اغیار خالی کرد و نقل و می بطلبید و از الطاف
 بزرگانه پایه اش بیفزود و قدحی چند بآن بزرگ نهاد عطا فرمود

XI.

ANECDOTE OF THE PRESENT DUKE OF NORFOLK.

SOME months ago, a worthy old clergyman in Cumberland, who had brought up a large family on 70*l.* a year, being informed of the death of his rector, was advised to come to town, and apply to the Bishop of LONDON, in whose gift the living was, for the next presentation. He followed the advice, and was directed to his lordship's house, in St. James's-square. By mistake, he knocked at the next door, which is the Duke of NORFOLK's; and enquiring of the servant if his master was at home, received an answer in the affirmative, but that he was then engaged. The old gentleman requested the servant to go up, and intreat his master to be at home to him, as his business was of much consequence. The Duke, with that urbanity which distinguishes him, on being informed a respectable looking old clergyman wished to speak to him, desired him to be introduced, and begged to know the occasion of his visit. "My lord," said the old gentleman, "the rector of —— is dead, and I was advised by my parishioners to come to town, and intreat the friendship and protection of your lordship. I have served the parish many years, and hope I have acquitted myself with propriety."—"And pray, whom do you take me for, sir?" said the Duke, interrupting him. "The Bishop of LONDON, my lord." His Grace immediately rang the bell, and a servant entering—"John, who am I?"—"The Duke of NORFOLK, sir."—"The Duke of NORFOLK!"

و جامی دو خود هم نوش کرد چون نشه می بالا گرفت و پرده
 مشرف پیر بر افتاد هر دو باتفاق قدم کشادند و پای در صراحی ملکت
 بنهادند تا دست طلب پیر بدامن مراد نرسید و زیر از جدا
 نگردید گویند که چون پیر رو بخانه نمود رانده اش سه صد و چهل
 دینار از سابق مضاعف بود *

قصه شاعر و شهزاده چین

شهزاده چین را نقل کنند که صیت جلالش الکذاب
 عالم را فرو گرفته بود و طغنه سخاوتش در اطراف جهان فرارفته
 شاعری مدیون از تاتار بخدومت آن والا تبار عزم کرد بعد مساعی
 کثیر بخت بوسی شهزاده شرف اندوز گردید و پانصد دینار
 حاجت خواست آن کریم نهاد هزار دینار داد یکی از وزرا
 پای تخت را بوسید و گفت که خزینه بیت المال لقمه
 مساکین است نه طعمه اخوان الشیاطین حاجت آن پانصد دینار
 بود مضاعف چرا فرمودی شهزاده گفت اگر او بقدر حاجت
 خویش خواست جوان مردی من کجا است علاوه بیچاره شد اید سفر
 برخود گزیده بامید فتح روی نیاز برین آستان نهاده اگر مزیدی
 بر حاجتش نشود ساز سفر از کجا مهیا خواهد کرد و زانرا حمله چگونه
 آماده خواهد نمود پس رعایت حال او لازم افتاد وزیر طوعا و کرها

said the Curate, starting from the chair, "I humbly intreat your Grace's pardon, and assure you that nothing but my ignorance of the town could have occasioned such a mistake."—"Stop, stop, my good friend! you and I don't part thus—we must first take a glass together, and then see whether I can't shew you the way to the Bishop of LONDON's house." His Grace and the Curate, after drinking together, found their way to the Bishop's—and the old gentleman left St. James's-square 340*l.* a year richer than he entered it.

XII.

ANECDOTE TO PRINCES.

A POET, named Delah, attracted by the fame of the munificence of Ograi-Chan, an eastern monarch, undertook a journey on foot from the remotest parts of Tartary, as far as to that prince's court in China, for no other purpose than to throw himself at the foot of his throne, and implore his assistance in discharging a debt of five hundred pagodas; under the weight of which he became dispirited, and was interrupted in his studies. The generous prince conversed with him; and, having discerned his extraordinary merit, entertained him very graciously, and ordered him a thousand. His chief minister remonstrated, that this was rather prodigality than bounty, to give double the sum requested. "Have you not considered," replied Ograi-Chan, "that the poor man has travelled over the mountains and deserts merely on the fame of our liberality; and should we send him

به پسندید و گشت بسمع همایون رسیده باشد که پیش ازین
همین شاعر هجو استادگان سریر سلطنت و هزل ملازمان حضرت
کرده بود اکنون که پدای تخت خسروی حاضر آمده و سخنی چند
بمدحت خالک بوسان عقیبت فداک رتبت گفته هزار دینار صله آن
یافته انسب که سزای جسارت هم هزار تاز یاند دابد که نیش و نوش
قدح و مدح هر دو چشیده باشد و قدم از حد خود بیرون نکشیده
شهنزاده گفت هزار دینار دیگر بد همد که هر کس همان میدهد که
نزد خود دارد از زمین غبار میخیزد و از آسمان باران می ریزد *

۱۳

قصه زن حبشیه

زنی پاک طینت بر مسافر ماه طلعت شیفته و فریفته گردید
و تخم محبتش بمزرعه دل باشید و چون گاو قلعه رانی تا در مسکن او
آمد و شد میگرد اما از مساعدت گردون دون کشت امیدش سبز
نمیگشت و خرمن مرادش پایمال گاو ناکامی میشد باری بآن
ماه دیداری دو چار شد پندیده محنت کشیده را نوری و سینه
اندوه خزینه را سوری بخشید مسافر که از درد این بدخبر و از
سوز او بی اثر بود دور باشی برکشید و هر سوید و کسان را طلبید
زن چون حال برین منزلت معاینه کرد سیل سرشت جاری نمود
و پرده راز برکشود و گفت ای مایه جان عمریست که آتش عشقت

back with no more than what is barely sufficient to pay his debts, by what means will he be able to defray the charges of his journey?"—"But your highness," answered the minister, "has not yet been informed that he presumed to write a satire against me since his coming hither, because I was unwilling to allow him access with so impertinent a petition."—"For which reason," replied the prince, "you shall present him with another thousand out of your own private purse, that he may go back and tell his countrymen, that there is a monarch in this part of the world, who permits not his *minister's resentments* to be the *measures of his bounty*."

XIII.

. ANECDOTE OF A YOUNG LADY.

A YOUNG lady, who lived in the North, was on the point of marriage with a young gentleman whom she was dotingly fond of, and by whom she was as greatly beloved. She was at the same time admired by a person of high rank, but whose passion, as he was already married, was consequently dishonourable. He was determined, however, at any rate, to indulge his vicious flame; but as she was a person of the strictest honour, he was obliged to act cautiously, and keep his views a secret. Knowing her propensity to gaming, he laid a snare for her, into which she fell, to the great diminution of her fortune. This he took care to have represented with the most aggravating circumstances to the gentleman to whom she

در تنور سینه‌ام شعله می‌انگیزد و جانم بر تابهٔ آتشت بریان میشود
 خدا را ساعتی آب رحمت بر سوز دردم زن و شعلهٔ غضب خود را
 ساکن کن مرد بر حرفش گوش نکرد و ارسراو درگذشت زن آهی
 برکشید و جان را بنگاهی در باخت *

قصهٔ فرحت انگیز غرابت آگین و مسرت خیز تعجب آئین
 تاجر مغربی در جزیرهٔ جامیکا بوسیلهٔ هندوی

تاجری جهان گرد و سیاحی گیتی‌نورد در جزیرهٔ جامیکا از
 توابع ممالک مغرب گذر کرد و ثروت کنیز و حشمت خطیر
 از شیوهٔ تجارت و سوداگری گرد آورده اوقات را بغوشحالی و
 فارغ‌بالی بسر می‌برد اکثر اعیان بی‌موانست یار و بی‌مجالست دادار
 اندیشمند می‌بود و دایم اوقات برای مواصلاست محبوبی و جهت
 مصاحبت مجمع خوبی فکر دور و دراز می‌نمود هر چند تفحص
 انیسی و تجسس جلیسی، میکرد دست در دامن مراد کم می‌زد
 و چندانکه در جستجوی غنت خصالی پری تمثالی راه کوه و دشت
 می‌نوشت آبلهٔ ناکامی بر پای کامرانی می‌بست لاجرم بمخلصی
 بر نکاشت که جهان بی‌دادار ماه دیدار در نظرم تار است و گلشن
 بغیر یار گل رخسار خار خار زنی که بحلیهٔ غفت آراسته و بزبور

was engaged. His friends painted to him the dreadful inconvenience of his taking a gamester to wife; that poverty, disease, and probably dishonour to his bed, were the likely consequences; in a word, they managed matters so as to break off the match. The villain who occasioned the breach between the lovers, notwithstanding, missed his wicked ends; his addresses and proposals met with contempt and abhorrence; yet, though she preserved her chastity (a circumstance very uncommon amongst female gamesters)—the loss of her intended spouse, to whom she was so passionately attached, threw her into a decline, which in a few months put an end to her life.

XIV.

A WEST INDIAN ANECDOTE.

THERE was, some time since, a marriage negotiated by a bill of exchange, in the island of Jamaica; the circumstances of which are so whimsical, that, I believe, such of our readers as have not already heard it, will be diverted with the relation.

A merchant, originally come from London, having acquired a handsome fortune in that island, concluded with himself he could not be happy in the enjoyment of it, unless he shared it with a woman of merit; and, knowing none to his fancy, he resolved to write to a worthy correspondent at

پارسائی پیراسته باشد خردمند خوشخوی زهره مانند شیرین گوی
 مریم خصال بلفیس منش یری تمثال اهل دانش ز بیده خصلت
 ماه دیدار برجیس طلعت خورشید رخسار همایون طالع فرخ
 فال زهره جبین مشتاری جمال کمان ابر و تیغ و ژگان کمند کاکل
 کرشمه پیکان سنان غمزه تیغ نگاه ناولت عشوه چشم سیاه سلیم طبع
 متوسط بالا شیرین وضع نژاد والا اگر بحسن و ساطت آن پیش بین
 دوراندیش مخلص و فاکیش بهموسد دریغ توجه نفرماید و بوسیله
 جمیله ابن عطیه کبری و موهبت تظلمی ارباب صدق و صفا
 و اصحاب وفق و وفا را مرهون مذمت نماید *

دوست سراسر مغربی پوست بر سلامت عبارت و نفاست
 استعارت و عذبت بیانی و رنگینی معانی و اختیار الفاظ سلیس و بیان
 ادبی نفیس و تقریر باریک نگاری و تحریر نازک گفتاری و تضمین
 کذابه صریح و تزئین تشبیه صحیح و انشای ابهام بدیع و املا مضنون
 رفیع و اختراع نکات تازه و ابداع قصاید بلند آوازه شیفته و فریفته
 گردید و از بس حسن نیت و صدق طویت در انجاء مرام و انجاء کام
 آن خجسته نام گزیده نام جد بی حد و سعی بی عد برخورد گزید
 و بمقتضای من جد و جد بای طلب بمنزل مطلب رسانید
 اعنی عقیقه نیک نهان همایون گوهر مریم نژاد غلچه دهان لانه
 خد سوسن زبان صنوبر قد نورگس چشم ارغوان روی گل رخسار بلفشته
 موی در یافت که لواصع عفت و پارسائی از مطاع خورشید جمال

London. He knew no other style than that he used in his trade ; therefore, treating affairs of love as he did his business, after giving his friend, in a letter, several commissions, and reserving this for the last, he went on thus—“ *Item*, Seeing that I have taken a resolution to marry, and that I do not find a suitable match for me here, do not fail to send, by next ship bound hither, a young woman, of the qualifications and form following : As for a portion, I demand none ; let her be of an honest family ; between twenty and twenty-five years of age ; of a middle stature, and well-proportioned ; her face agreeable, her temper mild, her character blameless, her health good, and her constitution strong enough to bear the change of the climate, that there may be no occasion to look out for a second, through lack of the first, soon after she comes to hand, which must be provided against as much as possible, considering the great distance, and the dangers of the sea. If she arrives, conditioned as abovesaid, with the present letter indorsed by you, or at least an attested copy thereof, that there may be no mistake or imposition, I hereby oblige and engage myself to satisfy the said letter by marrying the bearer at fifteen days sight. In witness whereof I subscribe this, &c.”

The London correspondent, who read over and over the odd article which put the future spouse on the same footing with a bale of goods, could not help admiring the prudent exactness of the merchant, and his laconic style, in enumerating the qualifications which he insisted on: he, however,

اومی ثابت و نور کمال از بدر تمام عارض او هویدا بود و پرتو سعادت در ناصیه از بیدا ضمیر یار خود با او در میان نهاد و آنچه شرایط در میان بود بیداد داد دختر از تکلیف عمه شوم منظر بجان رسیده بود و بصد آرزوی خواست که از صحبت آن ناجنس که زاغ و طوطی در یک قفس تواند بود مناص یا بد این معنی را متاع غنیمت شمرده تن برضاد داده و سررقم آرزوی او انگشت اجابت بفهاد مرد علی الفور لوازم دلجوئی او بکار برده حسب و نسب از همسایه اثبات نموده بر جهاز یک راهی آن جزیره بود روان فرمود عمر سفر کوتاه بعد مرور دهور و ادوار لیل و نهار عبور آن افتاب دیدار دران دیار اتفاق نمود زن شکر باری بصد عجز و انکساری بتقدیم رسانیده از رنج راه بر آسود کسانیکه قائد راه او بودند بمنزل تا جرش رسانیدند مرد که از مدت دراز امیدوار بود از وصول این مؤده فرحت شمول جبین آرزوی بر خالت نیاز ایزد پاک شود و بر شمع جمال او پروانه وار شیفته و بر گل رخسار او بلبل کردار فریفته گردید زن خند زن باو گفت معلوم است که در سفر دور و دراز مال فراوان واجناس گران نتوان برد که مرگ هم نفس و حرامی در پس است بقاضای سرشت زنان که زبان زد خاص و عام است نقدی رایگان و گنجی شایگان با خود آورده ام علاوه برین برات رونمایی و نثار پرده کشائی که خراج اقلیمی و زکوة مرزبومی تواند بود با خود دارم اگر نشاء دوات روز افزون و خواهش سعادت

endeavoured to serve him to his mind ; and, after many enquiries, found a lady fit for his purpose, in a young person of a reputable family, but no fortune, of good humour, and of a polite education, well-shaped, and more than tolerably handsome. He made the proposal to her, as his friend had directed ; and the young gentlewoman, who had no subsistence but from a cross old aunt, who gave her a great deal of uneasiness, accepted it. A ship bound for Jamaica was then fitting out at Bristol ; the gentlewoman went on board the same, together with the bales of goods, being well provided with all necessaries, and particularly with a certificate in due form, and indorsed by the correspondent. She was also included in the invoice, the last article of which ran thus—“ *Item*, A maid of twenty-one years of age, of the quality, shape, and condition as per order ; as appears by the affidavits and certificates she has to produce.” The writings which were thought necessary to so exact a man as the future husband, were, an extract of the parish register ; a certificate of her character, signed by the curate ; an attestation of her neighbours, setting forth, that she had, for the space of three years, lived with an old aunt, who was intolerably peevish, and had not, during all that time, given her said aunt the least occasion of complaint ; and, lastly, the goodness of her constitution was certified, after consultation, by four eminent physicians. Before the gentlewoman’s departure, the London correspondent sent several letters of advice, by other ships, to his friend ; whereby he informed him, that per such a

همایون در سرداری منقاد سلطان حسن شو و بصدق اعتقاد حلقهٔ
اطاعت کمند زلف در رقبهٔ جان کشیده مانند مجرمان بعتبهٔ
خلافت شاه خوبی رو تا تاج نوازش بر سر و خلعت سرفراری در بر
ممتاز بارگاهش و سرفراز درگاهش شوی والا اگر خیال نیزه بازی
و تمنای یکه تازی دماغ هوش فاسد و بازار خردت کا سد کرده باشد
بیا و آب شمشیر دودمی ما را ببین که چگونه سنانست را سرنگون
و اد همت را آغشته بخون میگرداند جوان مرده تن از اعجاز مسیحائی
زن زنده گردیده و ارشیرینی رمز و کفایهٔ آن آب حیوان بحالت
حیات رسیده گفت ای مایهٔ حیات و وسیلهٔ نجات خضر وار
از ظلمات حیرانی خلاصم و الیاس کردار از تاریکی پریشانی مفاصم
بخش و اسکندر آسا بی نصیب و سرگشته مانند ناشکیب مکن
زن از حکایت آن رنگین سخن نقش مراد برخواند و رنگ
مصادقت برافشاند و گفت در آنچه رضای تست و بر هر چه سزای
تست بجان خواهم کوشید و در فرمان برداری و خدمت گزاری
تو همچو دیگ بر آتش خواهم جوشید خاطر از اندیشه باغ و غم
و اندوه را برابر خاک کن القصه تاجر از وصول عروس مانوس و از
حصول جمیلهٔ حلیمه شایان و فرحان گردید و در ماعت سعید
و زمان حمید سرانجام کد خدائی بانصرام رسانید و از غم تنهایی
و اندوه یکتائی بر آسود و داد عشرت و سرور و لوازم عیش و سرور
خاطر خواه ادا نمود الهی همه را شادان و پریشان را آبادان گردان
بحق مردان جوان مردان آمین آمین یارب العالمین *

ship he sent him a young woman of such an age, character, and condition ; in a word, such as he desired to marry. The letters of advice, the bales, and the gentlewoman, came safe to the port ; and the merchant, who happened to be one of the foremost on the pier, at the lady's landing, was charmed to see a handsome person, who having heard him called by his name, thus addressed him—" Sir, I have a bill of exchange upon you ; and you know that it is not usual for people to carry a great deal of money about them in such a long voyage as I have now made ; I beg you will be pleased to pay it." At the same time she gave him his correspondent's letter, on the back of which was written, " The bearer of this is the spouse you ordered me to send you."—" Ha, madam !" said the merchant, " I never yet suffered my bills to be protested, and I swear this shall not be the first : I shall reckon myself the most fortunate of all men, if you will allow me to discharge it."—" Yes, Sir," replied she ; " and the more willingly, since I am apprised of your character. We had several persons of honour on board, who knew you very well ; and who, during my passage, have answered all the questions I asked them concerning you, in so advantageous a manner, that they have raised in me a perfect esteem for you." This interview was in a few days followed by the nuptials, which were very magnificent. The new-married couple were satisfied with their happy union, made by a bill of exchange, which turned out one of the most fortunate that had happened in that island for many years.

قصهٔ مستروایت فیلان

چندین نقل کرده اند که مستروایت فیلان به خوش گوئی و نیک خوئی شهرهٔ آفاق بود و بشیوین زبانی و عدولت بیانی طاق روز تا شب در بند و نصایح مصروف و شب تا روز در هدایت و مواعظ مالوف علی اندوام بشهرایتن برا آمدی و جماعت انبوه را برگرد خود فراهم کردی و فرایند فواید معاش و معاد در گوش هوش ایشان رساندی و معافد عبادت دنیا و عقبی در گردن جان اینها هیکل گرداندی و هر یک را بقدر استعداد در تحصیل علوم برانگیختی و تخم سعادت در مزرع دل آنها ریختی در شهر گرجستان جهت تربیت و تعلیم مدرسهٔ ترتیب داده بود و اساسی برای کسب هنر بنیاد نهاده هر کس را باندارهٔ طاقت براءت و امداد ترغیب میداد و مقدار حوصله نقد ها از کیسهٔ آنها میکشاد هر خرد و بزرگ نلام نصایح انجام او را خیر محض انداخته بگوش جان می شنیدند و رقم مواعظ شمیم او را فلاح بحث پنداشته بدیدهٔ دل می دیدند و هر چه تمامتر دست داد و دهش از آستین همت دراز می نمودند و همت جود و بخشش را کار می نمودند ازان امره زنی بود و فاکوش زوجهٔ می فروش در دام بدفقی شوهر لنیم گرفتار و در کمند زشت طبعی آن ممسک ناچار چندین فرصت

XV.

ANECDOTE OF REV. MR. WHITEFIELD.

ABOUT thirty years ago, the famous Mr. George Whitfield used annually to visit the city of Edinburgh, and by his popular mode of preaching, allured great multitudes, especially of the female sex, to attend his sermons. The great object of his discourses was to rouse them to acts of beneficence; and as he had instituted a charitable seminary at Georgia, in Carolina, he was strenuous in his exertions to induce his audience to be liberal in giving alms for the support of the helpless persons he had there collected together. Among his constant hearers was one Mrs. D——, the wife of a brewer, in a small line of business, in the Grass-market, who had some difficulty to provide funds for carrying on his affairs without embarrassment. He had no time to attend the daily harangues of the orator; nor was he much pleased with the time his wife spent on these occasions, and far less with the demands she sometimes made upon him for money to be given for charitable purposes. The diversity of opinion between the man and wife sometimes produced family discord; and while the lady believed that the divine was little less than an angel from heaven, the husband considered him as no better than a pickpocket, who, under false pretexts, induced simple people to give away to others what was necessary for the subsistence of their families; nor was he, when heated in the contest, and chagrined, at times, for want of money, at all scrupulous in expressing, without reserve,

نعمی یافت که در آن محفل فیض مشاکل حاضر شده از سخنان وحی
 ترجمان آن فرشته طینت حظی بردارد و اینقدر وقت میسر نمیشد
 که در آن مجلس انس و انیس رسانیده از حکایت الهام آیت آن سروش
 طلعت بهره بدست آورد هرگاه شوهر بداختر آن زهره مثال بکاری
 مشغول می بود فرصت را غنیمت شمرده در آن مجمع فیض منبع
 می رسید و احادیث نجات مواریث آن پدشوای صداقت اندیشان
 می شنید و چون بختانه رسیدی در پی تحصیل زر گردیدی و باشوهر خود
 لایه و تملق پیش گرفتی و گفتی که این مرد فرشته خو برای نجات ما
 گم کرده راهان این سبیل اندیشیده است و رنج سفر بر خود کشیده
 امریکه تفر خاطر مردمان باشد در شانش نیفت و سخنی که بوی حرص
 و طمع شمیده شود بر زبانش نه گویا فرشته باشد انسان صورت
 یا انسانی است فرشته سیرت سراسر از سخنانش صلاح مردم میرهن
 و تمامتر از بیانش فلاح آدم روشن خدمت چنین کس سعادت است
 و ملازمت این مردم خیر و برکت اگر محقری بمن عنایت کنی
 نذرش کنم و زری بمن دهی برپایش نهم آن مرد دیو سرشت
 سخنان زشت سر کرد و کلمات درشت بر زبان آورد و گفت
 عقلت رفته است و شیطان راهت زده ندانی که این آهرمن است
 وقیل و قالش سراسر مکر و فن بر فریب مردم نشسته و در ضلالت
 خلق کمر بسته چرا زر رایگان دهم و مایه کامرانی را بخاک نهم
 ز نهار ازین راه برگرد و بر طریق اغواش مپوی و زبان خود مچوی
 بسالی جو جو توان اندوخت خرمن بیکبار نتوان سوخت آنها
 که پیرو این بداندیش اند نه بر طریق دین و کیش اند الحق که دشمن
 خویش اند باز دیگر چنین سخن بر زبان میار و مارا مانند آنها
 شمار زن از حرکات آن ریم دم بخود شد و در کردار او بالعجب
 مانند بادل خود گفت این طرفه ما جرأی است که نه جای چون

the opinion he entertained of this supposed saint. The wife, who was of a warm disposition, though not destitute of sense, was much irritated at these reflections, and thinking they proceeded entirely from the worldly-mindedness of her husband, felt a strong inclination to indulge her propensity to benevolence by every means that should fall in her way. To get money from her husband, avowedly for this purpose, she knew was impossible ; but she resolved to take it, when she could find an opportunity. While she was in this frame of mind, her husband, one morning, as he sat writing at his desk, was suddenly called away, and intending to return in a very short time, he did not shut his desk. His wife thought this too favourable an opportunity to be omitted ; and opening the shuttle, where she knew the money was, she found about 25 guineas, which the husband had provided to pay for some barley he had lately bought. From this she took out ten pieces, and left every thing else as before ; nor did the husband, on his return, take any notice of it.

She was now very anxious to get this money properly disposed of, and with that view dressed herself in great haste. Having wrapped the pieces in a bit of paper, she took them in her hand to go out ; but as she passed a mirror, she observed something about her head-dress that required to be adjusted, and putting the money on a bureau, under the mirror, she spent a little time in making the necessary adjustment, and recollecting that she had some directions to give before she went

و چنانچه است ناچار بکار خود پرداخت و مصمم کرد که فرصت یافته کار خود بسازم و بحاجت خود برد ازم الفصه باری کسی حلقه درش بچسباند و شوهرش را بیرون طلبید مرد بلا تکاشی برخاست و نزد آن کس رفت و تلمدان همچنان هم آویخته داشت زن فوز عظیم دانسته قلمدانش واکرد بهمت و ینج دینار درو دید ده دینار بدست خود کرد، و باز آمده بکار خود مصروف شد و اصلاً برین حال آنگهی نیافت *

زن نقد در کاغذ پیچید و لباس بدوشید خواست که به پدر برساند درین اثنا متوجه آنیه گشت و زور را در غلاف مرآت بنهان و نه تنهین خود مشغول شد هم درین بیادش آمد که کنیزکان را در ترتیب مآكل تاکید کند پس بسوی مطبخ روانه گردید و نقد را سهوا همانجا بگذاشت ناگاه شوهر در رسید و کاغذ پیچیده را معاننه دید زور را میدان در بود و فلوسها بعد بجای آن نمود *

زن وقت بارگشت احوال شوهر گوش کرد که درانجا گذر کرده بود جهت تحقیق پیش او رفت و او را بحال خود یافت اطمینان خاطر حاصل کرده خدمت پدر را سعادت انکاشته عارم دیدارش گشت و آن فلوسها که بکاغذ پیچیده بود بخيال درست بر قدمش نهاد و خاك پایش را بوسه داد و گفت اگر چه این محقر شایسته نذر ملازمان نیست اما نظریه بیکسی و ناداری ضعیفه که پای ملخ از مورگران تراز صد کوراست شرف قبول یابد و پرتو آفتاب توجه برین ذره بیمقدار تابد و اعظای خبر از مکاید آن را بحسن اجابت تلقی فرمود و آن پوزه در جیب خود نمود و زبان در ریان در ثنا و صفت آن زن ساده لوح بکشد زن ناراف از جراید مکر و فن

out, she stepped hastily into the kitchen for that purpose, without taking up the money. Just at this nick of time the husband came into the room, and seeing something on the top of the bureau, he took it up to examine it; and finding it to be gold, he immediately conjectured what was the truth. Without saying a word, however, he took out the guineas, and put an equal number of halfpence in their stead. Having left the paper, to appearance, as he found it, he went out again. The wife, upon hearing her husband go out of the room, was in great fear that he had discovered her treasure, and returned with great anxiety to search for it; but seeing it happily just as she had left it, she hastily snatched it up, without looking at it, and went directly to the lodgings of Mr. Whitfield, to dispose of it.

When she arrived, she found him at home—and a happy woman was she! Having introduced herself, by telling him how much she had been benefited by his pious instructions, &c. which he returned with a ready politeness, she expressed her regret that she had it not in her power to be as liberal to his poor orphans as she could wish; but she hoped he would accept in good part the mite she could afford to offer him, on their account; and with many professions of a charitable disposition, and thanks for the happiness she had derived from attending his discourses, she put the money into his hands, and took her leave. Mr. Whitfield, in the mean time, putting the money into his pocket without looking at it, made proper acknowledgments to her, and waited on her to the door.

برادرانك سعادت خود نازان و بر حصول عطيهٔ عظمی شادان
 مرخص گردید و دستوري ترخيص حاصل کرده بخانه خود رسید
 واعظ چون از جلوت بخلوت آمد و از جمیع حوایج فارغ شد کاغذ را
 از جیب برآورد و پارچه را وا کرد دید که فلوسی چمد است
 درخیالش آمد که البته ریش خندي کرده باشد والا این حرکت را
 موجب چیست و این شوخی را باعث چه زن را از خانه اش
 بطلبید و بخشم تمام اعلام کرد ای بدسرافجام این چه نیرنگ بود
 که با ما کردی و این چه آهنگ بود که درین مقام سرودی
 و فلوسها بدش نهاد و داد و قاحت چندانکه نتوان شمرد بداد زن
 فربك برآورد که ای مردمان بداد من برسید و ازین شیطان
 دیو سیرت برهانید آنچه شوهر میفرمود راست بود که این دیو مردم
 فریب است و این غول در اغوای آدم ناشکیب ای دین
 فروش دنیا خروای طماع دینار حریص زر روزی نگذشته که
 ده درخت زردست خود در کاغذ پیچیده ترا داده ام و یومی
 آخر نگشته که ده دینار پیش تو نهاده طرفه مکوی انگخته
 و عجب به غدری ساخته که ما فند باز یگران حقهٔ شعبده بازی میکشائی
 و زر را فلوس می نمائی مگر میخواهی که از مکر و ربو زری دیگر
 از من گیري و نقدی گران از من به پذیری حاضران مجلس
 درکار اینها حیران بمانند و از معاملهٔ ایشان نامهٔ عبرت بخوانند
 زن براه خود گرفت و خیر خواهی آنها را محض مکر و غدر
 می انگاشت و صالحان و نیکو کاران را مکار و غدار بخت
 می پنداشت و نام آنها شوم و کام شان مذموم تصور میکرد و فریب آنها
 نمی خورد *

He was no sooner, however, alone, than he took it out to examine the contents, and finding it only *copper*, and comparing the sum with the appearance of the person who gave it, he instantly imagined it must have been given with an intention to affront him ; and with this prepossession on his mind, he hastily opened the door, and called the lady back. This summons she quickly obeyed. On her return, Mr. Whitfield, assuming a grave tone and stern manner, told her that he did not expect she could have had the presumption to offer to affront him ; and holding out the halfpence, asked what she could mean by offering him such a paltry trifle as that. The lady, who was very certain she had put gold into the paper, and recollected that she had often heard him called a cheat and an impostor, immediately concluded that he himself had put the halfpence in place of the gold, and made use of that pretext to extort more from her ; and fell upon him most cruelly, telling him, she had often heard him called a swindler and a rascal, but till now she had never believed it. She was certain she had given him ten guineas out of her hands, and now he pretended he had got only as many halfpence. Having said this she returned home. Her husband kept his secret ; and till her dying day both she and the minister remained ignorant of the singular mistake which had been thus committed.

قصهٔ عجیب و غریب

آورده اند که سپاهی‌الکن بیان بود سخنی بصد خرابی میگفت و تا پنج و شش بار تکرار نمیکرد کلامش مفهوم نمیکشت باری سپهدار موجودات لشکر میگرفت و حاضران آنها معانده میکرد جوان لشکری بیش سپهدار رفت و معافی خدمت خواست سپه سالار گفت که تو در لشکریان باش و سخنی بر زبان میبار گفت فرمان بردارم مگر اگر بالکلیه کلام موقوف کذب حوالهٔ حارسم کنند فرض این را هم بکنند تمام ادا نمره دیگر گفت تا یک سخن من که کدام کس کجا خواهد رفت بفاصلهٔ میلی توان رسید هرچی تمام است کپتان گفت با خود سپاهی دیگر بدار که از طرف تو گفته باشد و تو از بندوق آواری سردی گفت آنچه خداوند فرمود عین صلاح است اما قبل از گفتن اسیرم کنند و به سنگینم بزنند چه توان کرد کپتان از سخنانش برآشفست و از کج بحدیش رنجیده خاطرگشت و از کارش معزول و نامش از دفتر حاکم ساخت *

قصهٔ عجیب در بیان مزاح مشر وع

سیاحی نصرانی را در نواحی دانیگدر افتاد دید که جمعی بر سر کوهی بساط نشاط گسترده افرو سمات انبساط افکنده نازنینان حورلقا و پری بیکران ماه میما جلوه گری را گرم خیزاند و دل نظارگیان زهد طینت و خاطر تماشاخیان پارسا طبیعت را فتنه انگیز *

XVI.

A CURIOUS ANECDOTE OF STUTTERING.

A superficial observer would not imagine that an impediment in speech is a capital disadvantage to a private in the army; but in illustration of it, the following pleasant adventure is related, upon the authority of an eminent military character :—

When this gentleman was during the late war at an examination of principals for the Militia, one of them claimed the privilege of exclusion, because, as he said, “ he, he, he, he, he, he stuttered.” You don’t go into the army to talk, replied the officer, but to fight.—Ay, but said the fellow, they’ll put me upon g, g, g, g, g, guard ! and before I could say wh-wh-wh-wh- who goes there, a man might run half a mile ! But, continued the captain, you’ll have another centinel with you, and he can challenge, while you fire ! Very well, sir, answered the other, b, b, b, b, b, but—I may be taken prisoner, and then I should be run through with a bayonet before I could cry, qu, qu, qu, qu, qu, quarter ! It is hardly necessary to say that this pertinent objector was discharged.

XVII.

CURIOUS ANECDOTE OF GALLANTRY.

AN English traveller of distinction, with a few friends, then in Germany, were invited one day, on a party of pleasure, to dine with some ladies and other company, on the top of mount Calemberg. This is a high hill, in the neighbourhood of Vienna, to which coaches and common car-

وزیر دامن آن کوه دریای عظیم موج زن و بر لب جویبار
 گل‌هایی شگفته و رنگین چمن چمن خوانهای اطعمه گوناگون که
 از چاشنی‌های تازه اش حلاوت جان توان یافت همه جا برچیده *
 و سله‌های فواکه بو قلمون که از ذائقه حیات بخشش چاشنی
 زندگی توان چشید بهر جا کشیده هنگام فراغ طعام پر دگیان زهره
 جیبی و مخدرات حور العین با جازت شوهر خود شان که رضوان
 آن انجمن رشک برین و خلد تزئین توانند شد بصومعه زاهدان
 سبز پوش که مافند غلمان فردوس دران مجمع حیرت افزای
 دید اهل هوش بودند روان شدند *

درین میان زنی که فراست بنده و گیاست آزاد کرده او
 تواند شد دست در کمر قلندری انداخت و تازیانه که مزای
 مجرمان بدان میدهند بخوامت تا کفارت گناه خود نماید
 قلند ربرنازینی او اندیشه کرد و در محرابی که سجده گاه ایشان
 بود رفته پشت برهنه چلد تازیانه بر خود میزد و میگفت که
 الهی جرم‌های این حور لقا ماه سیما در گذار و قلم عفو برگناهش
 کش زن از مشاهده این واقعه سخت درهم شد و گفت که

riages cannot ascend. They were all therefore conveyed to the summit, in chaises, of a peculiar construction ; from whence they had a pleasing, as well as romantic prospect over the adjacent country, including that of various branches of the Danube flowing through the vales beneath.

Under the extensive shade of trees, the table was spread, and covered in such a manner as became the rank of the guests, and the hospitality as well as dignity of those who invited them.

As there was a convent in the neighbourhood, some of the good fathers came during the dessert with baskets of fruit and sallad, which they presented to the company ; among whom were some of the first and finest women of the German capital.

Being invited to sit, the ladies pledged the monks in imperial tokay, which challenge they were not at all disposed to decline ; but, on the contrary, they drank pretty freely. As leave had been obtained to visit the convent, the ladies went thither, attended by the rest of the company as soon as they arose from dinner ; and it was apparent that the return of the visit, notwithstanding the gravity necessary for the fathers, was very agreeable.

The most remarkable incident that occurred, was an instance of an extraordinary species of gallantry, which one of them displayed on this occasion. A lady of no small degree of vivacity, laying her hand on a scourge (called his *discipline*) that hung at his belt, desired he would favour her with it, to take home, where she intended to

ای عزیز این چه حرکت است که میکنی و این چه تازیانه است
 که جرم ناکرده برخورد منی یقین میدانم که گناه خود بر من
 می افکني زیاده ازین خود را رنجه مساز و مارا در زندان دوزخ
 مینداز زاهد دست بداشت و او را در گذاشت * مثنوی *
 منه بر من ای پارسا جرم خویش * که فرق است بسیار در نوش
 و نیش * تو زنبور عسلی یقینم چنین * که دیگر کسان نیش و خود
 اینگبین *

قصه لطیفه مشایخ روم

روزی گردنیل یعنی سرداری الکجندر را گفت که مداوای
 طبیبان روم محض غیر مفید است بلکه هلاک جان است اگر
 آنها را از روم بدر فرمائی انساب می نماید پوپ جواب داد
 نفعی که اندیشیده ام از وجود آنها متصور است و در صورت عکس
 نتیجه نخواهد داد یعنی افزایش مردمان آنچنان خواهد بود
 که گنجایش بفراغت نتواند شد *

use it on herself, to make some expiation for her faults, acknowledging that she had been a great sinner. But the kind father intreated, she would spare herself, and said he would give himself a hearty scourging for her sake that very evening. Lest his veracity in this matter should be suspected, he resolved to give earnest immediately ; and, therefore, falling on his knees before a little altar, he laid the scourge in question very smartly on his own shoulders, declaring in order to re-assure his fair penitent, being resolved she should be *as free from sin as on the day when she was born*, he would use it with the same violence, on his naked body, as soon as the company had withdrawn themselves. However, being much moved with this proceeding, the lady, now not willing he should take any more of her faults on his own shoulders, altering her tone, declared to this obliging and gallant ecclesiastic, that her faults had been such as were venial ; and she entertained no doubt, but that his vicarious punishment had already made *sufficient atonement*.

XVIII.

BONMOT OF A POPE.

A CARDINAL, high in the confidence of pope Alexander the Sixth, told him one day, that it would be expedient to banish the physicians out of Rome, for they were entirely useless. "No," said the pope, "they are quite the reverse ; for without them the world would increase so fast, that *one could not live by another*."

قصه در بیان جوانمردی

آورده‌اند که مردی بود ار حلیه علم معرا و از زیور هنر مبرا
 زنی داشت نیک سرشت پاک نهاد مرد بی حییت برقه
 بی حیائی در بر و مقنعه عروسی بر سر مثل زنان پرده نشین
 می بود وزن مردانه دست و بازو می کشود و از دست رنج و
 پای و زن خویش پرورش اطفال و شوی می نمود قضا را چشم
 زخمی در حشم جمیعت خاطر آن زن رسید ناگاه طفلی علیل
 گشت زن از محبت مادری مضطرب شد و از تیمار بیمار فرصت
 پیشه نمی یافت و در پی تحصیل روزی نمی توانست شقاوت از
 فقر و فاقه و نایابی آرزو حال تنگ گردید و نوبت بجان رسید
 مرد نامرد با وجود این حالت پا از حجره بیرون نمی کشید و در
 نجسس رزق نمی درید و از گرسنگی می طپید زن هر چند شکیبائی
 می ورزید اما از عدم استقلال اطفال جگرش پاره میگردید ناچار
 عزم جزم نمود و در حجره مخدوم قدیم خویش کشود و نقدی
 در ربود *

و در دل خود عهد کرد که بعد رفع تردد و اطمینان خاطر
 بهرطوری از محنت و مشقت بدل کالای مسروقه دوچند همانجا

XIX.

ANECDOTE OF EXTRAORDINARY HEROISM.

A PERSON of the meanest birth, and of no sort of education, had married a young woman of the same stamp, remarkable for nothing but her industry ; and had lived with her so many years, that he had a little family, whose bread was in a much greater measure owing to the labour of the mother than to his. It happened that a favourite child became sick ; parental affection was of as much force in the breast of this humble mother as in those of the highest station. The father was as slothful as usual ; and the attendance she bestowed on the sick infant, took up so much of that time she used to spend in labour that a terrible want ensued. The mother could have borne this well herself ; but the fate of a sick infant, perishing of famine, was too much for her to bear. After many fruitless attempts to borrow, and even to beg of every body she knew, the anguish of her heart got the better at once of terror and of conscience, and she privately took out of the house of a person who had been used to employ her, a small sum of money from a large quantity ; but not without the most firm resolution of replacing it from the profits of her future labour, a double portion of which she resolved on performing, when her child should recover.

Before the effects of the little relief she had obtained at this dear rate could be known upon the child, the money was missed. The mother, who had been begging there in vain, was suspected ;

خواهم داشت تا راز فاش نگردد و طشت از بام نیفتد هنوز نقدا را در ما بحتاج خود صرف نکرده بود که رازش برملا افتاد یعنی کسان صاحب مال خانه اش را تفحص کردند و جنس دزدیده بدست آوردند *

زن در بلای ناگهانی و غضب سلطانی مبتلا گردید و اشک ندامت می‌بارید و بر کرده خود ملامت میکرد و تاسف می‌بخورد گویند در آن زمان آئین چنان بود که دزد را بقتل میرسانیدند و شربت مرگ می‌چشانیدند حاکم بر قتل او فرمان داد چون جلد بدنهاد زن را بقتلگاه برد و غوغای عام از هر کومه و بام برخاست رفته رفته خبر قتلش بگوش شوهرش رسید *

مرد بادل خود گفت که آن بیچاره محض برای پرورش من و پسرانم درین بلا مبتلا گردیده من که بجز خور و نوش کاری ندارم عدم و وجود من یکسان است اگر عوض احسان آن که همواره مرهون منت او گردیده‌ام و چانه‌نی زندگانی از مایده فایده او چشیده‌ام جان خود را در بازم و سر خود را بر قدمش فدا سازم اولی و انساب است پس برخاست و زن را بر مافی الضمیر خود اطلاع ساخت زن نیز از بیم گزند جان خویش اجابت کرد جوان نزد حاکم رفت و گفت *

and, on searching her poor apartment, some of the identical pieces which had been taken from the drawers of the owner were found.

It was in vain that the unhappy woman pleaded her known necessities ; the cruel owner of the money was deaf to all remonstrances, and she was sent to prison. Not the horrors of a dungeon could remove a mother's fondness from this unhappy creature's breast ; she petitioned for leave to have her dying infant with her ; but the poor have few friends ; and even this humble request was denied. The little creature was committed to the care of the parish, and fell a sacrifice to the usual neglect.

The husband, who was rather of a thoughtless and idle, than a villainous disposition, was now awakened to reflection ; he saw his wife often, and always behaved to her with a kindness to which she had not been accustomed, but with a mixture of reserve and secrecy that she was unable to penetrate : in short, he was present at the trial ; when the proofs appearing too plain to admit of any evasion or defence, this wretched couple were struck with additional and unspeakable surprise, on finding that a circumstance which they had not before thought of (that of forcing a lock to get at the money) rendered the crime capital. As soon as this was discovered, the husband, before any thing farther was done, begged permission to speak with his unhappy wife, and thus secretly addressed her : " I have been a villain ; and though no law reaches my crime of idleness, it is that which has occasioned your misfortune. We have two children yet remaining ; I can be of no service to them or to the world, but you may : suffer me to take this crime upon myself ; and let me die, who deserve it ; not you, who merit the greatest rewards for what is falsely supposed a crime." •

The dread of death prevailed with the unhappy woman ; and the husband then addressing himself to

زن بیچاره را بجرمی که محض ناکرده است چرا گرفتند و
خونش حلال کرده دزدی که کالا برده است منم هرچه فرمان باشد
گردن می نهم قاضی بر اقرار او فرمان قتل کرد و زن را آزاد نمود
هرگاه مرد را بقتل گاه بردند و آهنگ خونش کردند زن فریاد برآورد
که بیچاره محض بیگناه را چرا خون میریزند در حقیقت دزد منم
حضر مجلس از اصغری این سخن متعجب شدند حاکم
استفسار حال آنها کرد بعد ادراک حقیقت کار هردو را خلاص
نمود و بر محبت و جان فشانی هردو آفرین فرمود *

۲۰

قصه تاجرا سپانیا

تاجری از اسپانیا بنواحی افریقا رسید شخصی از متعلقان
ملک جمیع لاکش را بغارت برد تاجر هرچند آه و ناله کشید
سودی نه بخشید مرد جهان گرد ناچار همدران پیشه پرچار اقامت
کرد تا باشد که کسی بفریادش رسد و دادش دهد پس از مدتی
سلطان آن بیابان بر سر وقتش گذر کرد مظلوم گستاخانه و دلیرانه
عنان امپش بگرفت و فریاد برآورد که داد این نامراد بده عمریست
که در انتظار قدمت بنهر می‌بهرم و خبرت میجویم شاه بر دلیری
آن حال تباد متغیر گردید و پرسید که مرا چگونه شناختی و قرعه
بنام من چسان انداختی که والی ملکم و سلطان اقلیمم داد خواه گفت
شمع لگن انجمن را کثرت هجوم پروانه تیره نمیگرداند و چهره
درخشان ماه شب افروز را از ازدحام نجوم و سیاره خیره نمی ماند

the judge, said—"You will now see how little witnesses are to be regarded. I alone committed that crime for which you are going to condemn this innocent woman, and I cannot see her suffer for it." He added circumstances, which he had previously concerted in his mind, and which were so well laid together, that the very witnesses themselves were satisfied; the court was convinced, the woman acquitted, and sentence passed on the husband.

This is an instance of the highest pitch of *heroism*, in a person as far from the character of a great man, or hero, as any could be.

The unhappy woman's dread of an ignominious death, which had made her consent to this act of generosity in her husband, at the time of trial, now grew weak; and she could not bear to think of seeing her husband die for her offence. She accordingly confessed the crime, and divulged the secret of the conversation which had preceded her husband's taking it upon himself. The judge, who had not yet left the town, was struck with such an instance of mutual affection and generosity in the breasts of people of so low a rank. Upon hearing the whole story related, he pardoned both; and a life of industry and happiness, in the generous couple, succeeded this terrible event.

XX.

ANECDOTE OF A SPANISH MERCHANT.

A SPANISH merchant, on the coast of Africa, having been plundered by one of the late Muly Moloch's alcaides, threatened to demand justice, but was

ملک را این لطیفه پسند آمد و آستین فرمان برافشاند و کسان را به تجسس او راند چون رهن را دران محل حاضر آوردند ملک اشاره بکشتن او نمود و تاجر را سه چندان مرحمت کرده وداع فرمود *
 قطعه * چیست دانی نیک نامی ای عزیز * یادگاری درجهان
 من بعد مرگ * چون سفر زب منزل ویران بود * غیر ازین
 دیگر نباشد زاد و برگ *

۲۱

قصه شاه فلپ

گویند چون تاجدار ملک مسیّدن شاه فلپ قلمر و القمهس را تحت فرمان در آورد محفلی فرد و س قربن و جشنی بهت تزئین ترتیب کرد نعمتهای گوناگون و فوا که بوقلمون برخوان دعوت برچید و ارکان مملکت را بضیافت طلبید علمای دیندار و فضلی عالی مقدار و امرای و التبار بر سفره اش حاضر شدند و از چاشنی نعم الوان و فوا که طیب افشان حظ فراوان برگرفتند از بهار موهبتش دام مراد را بستان گل نشاط نمودند و از نیشان مکر متس صدف کف امید را مالا مال گوهر انبساط شاه فراخور حال ملازمان درگاه هریکی را افسر گویند و قباي زرین عطا فرمود و مرکبهاي صبارتار و زین هاي زرکار انعام نمود *

شاتوش نام یکی از سرایندگان باوجود جود فراوان و انعام عام بی پایان همچنان غنچه وار بسته خاطر می بود و از نسیم موهبتش غنچه دهانش گل کردار نمی کشود ملک بدلجوئی او پرداخت و بر تقریر مافی الضمیر همتی بخشید و گفت درین ایام و فور نشاط

obliged to take refuge among the woods. Some months after, Muly passed that way with his court; the merchant went directly to the road, seized the bridle of Muly's horse, and demanded justice of the alcaÿde who had wronged him. Muly, astonished at his boldness, asked him if he knew who he was. "I know," said the Spaniard, "that thou art emperor of Morocco; and I know, therefore, it becometh thee to do me right." Muly called for the alcaÿde, and finding him guilty, condemned him to be instantly beheaded, ordering the merchant to receive treble recompence out of his effects; and as he was withdrawing, the prince reproached his courtiers, by saying, "BEHOLD A MAN!"

XXI.

ANECDOTES OF PHILIP OF MACEDON AND OTHERS.

WHEN Philip of Macedon had taken the city of Olynthus, he celebrated the Olympic games. He invited to the festival all the professors of the polite arts. He entertained them with the choicest banquets, and bestowed crowns upon the victors. During the height of the festival, he asked Satyrus, the comedian, why, of all his guests, he alone had asked for no gift, nor had desired any mark of his favour? Did he suppose him to be of a mean and sordid disposition? or did he conceive that he had entertained any ill-will towards him?

Satyrus modestly replied, that he stood in no need of those acts of munificence which others demanded. What he should request of the king could with the

و آوان فرح و انبساط گرفتگیِ خاطرت را باعث چیدست و آشفنگی
 احوالت را موجب چه آرزوی که دل مسکینت را ملالت آگین
 و خواهشی که جمیعتِ خاطراندوه گینت را پریشان آئین ساخته باشد
 بموقفِ عرض در آَرَ که وجود باوجود سلاطین عدالت پڑوه را
 حق سبحانه تعالی برای انجراح مرام خاص و عام افزیده است
 علی الخصوص ذلت با برکات ما را آزمایده، خوان کرم و سخا حظی
 و افر بخشیده *

سراینده در بای لطف شاهنشاهی را در جوش و گوهر مراد را
 درد امن و آغوش دیده غواص زبان را در در بای بیان شناور ساخت
 و جواهر نطق و تقریر را آویزه گوش استندگان پایه سریر سلطنت
 انداخت که در ملک بقا ایپولفس نام انیس همدم و جلیس
 همقدم این ندیم قدم بلا ثبوت جرم بقتل رسیده و شربت اجل
 چشیده زن و فرزندانش را جلای وطن نمودند و اختیار رنج و محن
 فرمودند بالاخر از نحو ست ایام و طالع نافر جام در ملک المنتهس
 در سطوت شاهی گرفتار آمدند و بزدان عسس مقید گردیدند اکنون
 که از مقدم دولت سعادت فرو سعادت دولت گستر خاک بوسان
 درگاه والا آن گل زمیں رشک خلد برین گردیده و شهره عدالت
 گستری و ظلم گدازی و ستم گاهی و ملهوف نوازی در گوش آفاق رسیده
 امیدوار بر و احسان بی امتنان است که آن گرفتاران جوهر و تعدی را
 از گرداب اضطراب نجات بخشیده شود

حاضران مجلس هم همد استان شفاعت گردیدند شاه بمقتضای
 مرحمتی که جبلی او بود عرض بی غرض او را بسمع قبول اجابت فرمود
 و بر همت او آفرین نمود و زندانیانش را خلاص و مطرب را در بزم
 تقرب خود اختصاص بخشید *

greatest facility be granted ; but he had some fears lest his petition should be rejected. Philip encouraged him to urge his demand ; and, with a facetious gaiety assured him, that he would refuse him nothing he should ask.

Satyrus then informed the king, that his old acquaintance and host, Apollophanes of Pydna, having been slain through treachery, his relations, terrified at the accident, had, for safety, conveyed his two young daughters to Olynthus ; but, as that city had now become subjugated to his majesty's arms, they were in the condition of prisoners and captives. " Now the sole boon I shall beg of you," continued the player, " is, that you would give orders for their deliverance into my hands ; not for the sake of gaining any advantage to myself, but that I may bestow on them portions equal to their birth and education, and prevent their falling into any hardships or disgrace unworthy of me or their father."

The whole assembly, upon hearing this generous request of Satyrus, broke out into loud and tumultuous applause ; and Philip, with a good grace, immediately complied with his wishes.

وزیر ظریف

وزیری ظریف زنی ضعیف را گفت که کسی بر تو عاشق هم شده است و جان خود را بر تو فدا کرده زن از سخنان رمز آمیز و حکایت طیبت انگیز برآشفته و گفت این چه جای مضحکه است و چه محل مطایبه ظریف گفت باری رندی نمیکنم و طرح لرندی نمی افکنم آنچه راست است برگویی و راه کجی مپویی زن گفت الحذر الحذر برای خدا ازین اندیشه بگذر که من صالحی را گزیده ام و کسی را بغیر او نه پسندیده و وزیر گفت اظهار حق عیبی ندارد و کسی برور بی نیارد زن دید که این مرد خرف دامن نمی گذارد و ترس خدا بچوئی نمیشمارد گفت در ایام جوانی بر شمع جمال چندان پروانه صفت سوخته اند که اکنون چنانکه بر مجمر رخسار دخترانت سپند خال میسوزد می سوزند و در کمند زلفم صد چندان وحشی مانند اسیر گشته اند که درین ایام چنانکه زاغ خال در دام کیسوی حلقه دار خواهرانت اسیر میشود میشوند و وزیر خجل شد و دیگر سخنی با او نگفت *

قصه لطیفه

شخصی روستا در قهوه خانه نشسته بود و بمطامعه سیر و توارض پیوسته باظرفی که هم پهلوی از بود مخاطب شد و گفت دستور العمل دستور را می طلبم چندانکه بیش تجسس میکنم کم می یابم اغلب که طمع نکرده باشند ظریف گفت در فصل رهزنی خواهی یافت و بر سر مطلوب خواهی شنافت *

XXII.

A GENTLEMAN lately deceased, who was much employed by the nobility to superintend works of taste, having finished an expensive head-piece to a canal for a certain noble duke, after some short time it was discovered to leak ; on which the duchess expressing some disapprobation, the designer pertly replied—"I thought your Grace had known, that it is the *fashion* of the times to *run out*."

•

 XXIII.

As a country gentleman was reading a newspaper in a coffee-house, he said to a friend who sat next him—"I have been looking some time to see what the ministry are about ; but I cannot find where those articles are put, not being used to the London papers."—"Look among the *robberies* !" replied the other.

قصهٔ مضحکه

گویند شاعری به تخت نافر جام در جنگ بود و از طالع ناکام سونبر
 سنگت بر نعمت و ناز و حسایه رشک میکرد و در اهل ثروت و دروایه اشک
 بر می آورد زبان را در هیچو اهل ره زکار می پیچید و قلم را در رقم
 و عایب صغار و کبار میکسید باری بفرهوه حاکم نشستند بود و نشستن
 در بیوسته و یکی را که حاضر وقت نبود مخاطب خود گردانیده
 و سخن را بمعراج هیچو و شمادت او رسانید، در عالم خیال
 پنجم بر خشم نظر فهر بر شدیده موهوم آن مخاطب غیر موهوم
 می انداخت و در پندار خود با مال لکد کوب میساخت
 مودی ظریف بر پیونده کوئی او پی برده نعت هان همت
 بر ندایی تا ارام وام او رهائی یابی *

قصهٔ لطیفهٔ شاه پروس

روزی شاه ملوک پروس بمنام سانس سوسی با یکی از سالار
 لسكر میروت چون از دیوانخانه بیرون شد سبه سالار را گفت که
 بعد چند روز بانه صد خواص در نجای طعام خواهی خورد خدای
 گفت آن صد تن خواص کجا اند شاه بخندید و گشت آنها
 که معالید زرین بر سینهٔ خود می پوشید مراد من نیستند بلکه
 دلاور اینکه ابواب قلعهٔ سلسیا مفتوح نموده اند *

XXIV.

A BOY MOT.

A CERTAIN poetical fabricator of satirical small wares, who is said to have often met with a sorrowful recompence for his lively verses, speaking, a few days since, in a coffee-house, of a person who was not present, exclaimed with a fierce look—"That fellow is a scoundrel! and, if I could meet with him, I would give him a hundred kicks."—"That you may very well afford to do," replied a wag: "for, to my knowledge, you won't then be out of his debt."

XXV.

ANECDOTE CONCERNING THE KING OF PRUSSIA.

As the late King of Prussia was passing through the hall of his palace at *Sans-souci*, with one of his generals, he said to him, "General, you shall dine here in a few days, with three hundred of my chamberlains."—"Sire," said the general, "I did not think you had so many."—The King replied, with a smile, "I do not mean those nothings who wear gold keys, but my brave chamberlains who opened to me the gates of Silesia."

قصه در بیان ستم و تعدی ملک چین

آورده اند که فیلسوفی آنکسی هیونام در شهری از نواحی چین سکونت میداشت و در تالیف و تصنیف که در زمان مفارقت یادگاری باشد همت میگماشت و درس و تعلیم را مایه نیکنامی می انگاشت و عبادت و ریاضت را قوت روح می پنداشت خداوند تعالی هم از خوش نیتی او راضی گشته از دولت دنیا حظ وافر بخشیده بود یکی از حاسدان و شخصی از معاندان بخیانتهی او را متهم کرد و بزندان عسس اسیرش کنانید عذالتجویز واضح گردید که چهار گناه کبیره دارد اول لعنت کانکهی را که حسب ایمای کانکهی که تاجدار و شهریار چین دیر بود شرحی نوشته و در بعضی جا برخلاف اصل نقل نموده و بر سستی رای و خرد مصنفان اشارت فرموده و در ضمن آن براهانت ملک زبان کشوده ثانی در دیباجه اسمای اجداد و ابای فرمان روای برخلاف رسم و آئین ملک چین که هرگز نامی واسم سامی آن گرامی لقبان بلب نمی آوردند و بتعظیم تمام و تکریم تام شرف خطاب و کنیت و القاب می دریافتند بحقارت یاد کرده بود و بحسارت بر زبان آورده ثالث نسبت خود بانسب هونکتی و چپو درست کرده و حسب خود را بوالا کهری پیوند داده رابع قصائد خود را بر زرق و تملق آساس نهاده و داد هزیان سرایی داده و عقائد پرمکائد خود

XXVI.

THE SEVERITY OF THE CHINESE GOVERNMENT.

A MAN of letters, called Ouangsi-Heou, lived in the country as a philosopher, amusing himself with writing and study. To enliven his works, and make them more read, he sometimes inserted in them too bold expressions, and reprehensible ideas. He was sixty years old, and had acquired wealth and reputation by his labours, when, in 1777, an enemy or a rival accused him. He was arrested, tried, and found guilty of the four following crimes: 1. The having dared to make an abridgment of the great dictionary of Kang-hi, and even in some places contradicted it. It is to be observed, that Kang-hi was an emperor, by whom, or by whose direction, the dictionary was made. 2. In the preface of this abridgment he has had the audacity to use the little names of Confucius, and of the ancestors of the emperor: a want of respect, say the judges, that makes us tremble. We must add, that, in speaking of the emperors of China it is not permitted to use the name they bore before their accession to the throne: these names are ineffable in China. 3. The author has pretended to be a descendant of Hoang-ti, by the family of Tcheou. This is the same thing as if a man in Europe should pretend to be descended from one of the patriarchs. 4. Lastly, in his poems he has again insinuated this pretended descent, using reprehensible expressions, in which he appears to have evil designs.—In his defence he observed, that he had abridged the dic-

اظهار ماخته و ادهم قلم را در مضمار سوی ادبی تا ختہ خاکمان
 حسب قانون و رئیس ممالک چین که کسی که نام حکام بدشنام
 یاد کزد و آنکه اساس دین مراتب خود بوالا مناقب بنیاد نهد
 خونش حدر است و خونیش بی حذر حکم قتلش دادند که
 جسمش را برا بر خاک و اسمش را از هستی پاک سازند و تن او
 باره پاره پیش روی سگ خونخوار اندازند و اثاث البیوت
 و قوت لایموت او در بیت المال ضبط گردانند و خون عیال و اطفال
 فوق از شانزده سال آن برگشته حال حلال دانند و آنکه تحت
 شانزده سالگی باشد سرگشته دشت آوارگی باشد یا عبید صنادید
 و خدام حکام گردد سلطان گفت سرش از جسد جدا سازند و طفلان را
 در ایام زمستان بسزا رسانند دانشمندی حاضر بود گفت
 زهی مراحم و الطاف و مکارم و اعطاف که بر خویش و تبار آن
 ستمگار مجذول است و خبی لطف و شفقت و عطف و رحمت
 که بر خویشاندان آن ننگ خاندان مشمول الحق کسی که
 مرتکب چنین امر منکر خواهد شد شایسته چنین مکافات
 تواند شد سیما که مصدر خطایی عظیم و گناه فحیم گردد علی الخصوص
 که در تقریر آن جسارت و در تحریر آن حقارت برد که زشتی
 آن تا انقراض زمان و درشتی آن تا انقباض دوران بماند و طفلان
 دبستان لیل و نهار در کوچه و بازار همچو بلبلان گلستان در گلشن
 و گلزار بر هر شاخ و شاخسار از بر خوانند *

tionary of Kang-hi, because, consisting of a great number of volumes, it was expensive and inconvenient: that he had inserted the little names of the emperors in it, to make youth acquainted with them, that they might not use them through ignorance; but that, perceiving his fault, he had omitted them in the second edition: and that his pretended descent was but the momentary whim of poetic vanity. The judges reply, that, being a man of letters of the second class, he could not be considered as one of the vulgar, who might have sinned through ignorance: that consequently what he had done and written, must be deemed offences against his imperial majesty, and high treason; and that, according to the laws of the empire, he must therefore be cut in pieces, his goods confiscated, all his relations above sixteen years old put to death; his wives, his concubines, and his children under sixteen banished, and given as slaves to the nobility. The emperor, who revises every sentence of death, favoured the culprit so far as to direct his head to be cut off only, respited his sons till the grand autumnal execution, and confirmed the rest of the sentence. The missionary adds, that it is hoped the emperor will still extend his mercy, at least so far as to spare the lives of the children; and observes, that in China a single word against the government is punished with death, nay, that it is a capital crime even to read a book that speaks ill of it. From this we may form a judgment of the Chinese government, so highly extolled in Europe. Under the name of a paternal government, it is the most rigid, the most despotic that exists.

قصه ظرافت

مستتر کالی سپر در عقل و گیاست و فهم و فراست بهره
 وافر داشت و بمرتبه اقصی مذهب الاخلاق بود در مقام کونیت
 کردن عشرت خانه که مشهور بخرابات بود جهت نزهت
 خاطر و فسخت باطن ترتیب داده بودند حریفان شوخ طبع
 و ارباب نشاط خوش تقریر اکثر احیان در اینجا رحل
 غیش و عشرت می افکندند و در گرد آوری اشیای لطیفه
 و اجناس شریفه مبالغ خطیر صرف میکردند و هرکس فراخور
 حال خود فرمایشی بمیرمجلس می کرد شبی مستر کالی هم
 با وجودیکه گاهی شریک نان و نمک و طعام و شراب نمیشد
 بمیرمجلس گفت که جفتی موزه ریشمی سفید برای من
 خرید نمائی و خرجش بدام من درج سازی گویند میرمجلس
 از بس ظریف بود در بیلش بنوشت که جفتی موزه برای قوت
 عشاء مستر سپر بقیمت هجده شلنگ خریده شد همه کس تو
 مزاحش قهقه زدند مستر گفت جای شکفت نیست که این
 امر حسب رضای من است که همه کس شکم پرورند بنده
 ضعیف هم تن پرور است *

XXVII.

A JOCLAR ANECDOTE.

THE late Colley Cibber, who, to some vices, almost inseparable from his profession and vivacity of temper, added many virtues, was one of the members belonging to a club, composed of persons of the first fashion, who occasionally met at the Globe, a then celebrated tavern in Covent-Garden. This meeting, intended for the enjoyment of wit and wine, was often interrupted by a set of visitants, who were constantly adding to the ordinary supper some of the most expensive dishes they could think of. Cibber (who never latterly ate any supper) saw this, and was determined to joke them on it: accordingly, he one night spoke to the waiter, to buy him a pair of silk stockings, and charge it to his account. When the bill came up, the first item began with, "*To Mr. Cibber's supper, one pair best white silk stockings, 18s.*" This raised a general laugh, as supposing the article to have crept into the bill by the waiter's mistake. However, Cibber very gravely set them right, by assuring them, "it was by his order, as he saw no reason why he should not go to as much expence about his *legs*, as they about their *bellies*." The reproof was too just not to be felt; and the practice was, through shame, for the future discontinued.

قصهٔ اسپارانتل

در ملک امپارانتل سیداس نام شخصی بود در پارسائی گوی
سبقت برده و سالکان را چوگان وار سرا فکندند میدان پارسائی
خویش کرده عاقبت کار همه کس بر امامت او دست بیعت
دادند و ردای پیشوای بر قامت او راست بهادند در آن زمان
پارسائی بود که رگ حسدش در حرکت آمد و اشک رشت
بر رخساره اش جاری شد گفت که درین مدت چه کار کرده
که سبقت از هم عصران برده و چه تخم نیک نامی گشته که
مستوجب چندین نیک نامی گشته سیداس گفت که آنچه
نیک و زشت در سرشت این خاک تیره و منظر خبره آفریده اند
بر همه کس ظاهر و باهر است و خورد و بزرگ از حسن و قبح
آن ماهر اما ادب صورت حسین دارد که هر کهن و مهین
فریفته او یزد و آدمیت شکل زیبا است که همه کس اهالی
و ادانی شیفته او تصور هو الله مرد را از ظلمات بشری بر آورده
بر چشمه حیات ابدی میرساند و بقی ماسوی الله شخص را
ارحیض نفسانی نجات بخشید بر او چ زندگانی سرمدی
متقاعد میگردد اند مرد راه را لازم است که علاقه کار بدست
برورد کار سپرده مجردانه قدم بردارد و رشته توکل بدست فناءت
گرفته دم بر نیارد و نیش و نوش هر دو را یکسان بدارد و خار
و گل را کشته باغبان قضا و در انکارد (ع) که هر چه ساقی ماریخت
عین الطاف است * حاسد ازین سخنها خجل گردید و نقش حسد
که بر صفحہ دل او مرتسم بود محو کرد و بر پارسائی او دست بیعت داد *

قصهٔ متفرقه

سپاهی بنشین دسمتوس وزیر ملک فرانسیس بطلب رانیده
خود رفت و دست آویزی که با خود داشت وزیر را بنمود از دست که

XXVIII.

A SPARTAN ANECDOTE.

ANTALCIDAS, a Spartan, being about to enter into the priesthood, was asked by the priest, What action worthy of renown he had performed during his life? He replied, "If I have performed any, God himself is acquainted with it." How noble an instance of modesty! how exalted a notion of the Deity! and surely nothing can be more foolish than to imagine, by the commemoration of our actions, to recommend ourselves to the Deity, who has the clearest knowledge of their value and worth.

XXIX.

• ANECDOTE OF A POOR OFFICER.

A GASCON officer went to M. Desmarets, the then minister of state in France, for the first payment of a pension that had been granted him by the king: but the minister, who knew the state poverty, refused to pay it: upon which the Gascon shewed his brevet. "Pshaw, sir," said the

افواج کشی بر سر کار بود و خزانه تنگی می نمود وزیر فکری اندیشید و مکرری پستیچید و گفت که سر خط تو مثل سرود کهنه می نماید پس اعتماد را شاید لشکری آشفته برخاست و بحضور شاه رفت و بکمال تهور و دلیری و شجاعت و شیرازی فرمان که از امضای قضا توامان زینت بندیرفته بود و از مهر شاهی رونق گرفته در دست بیش نظر بگماشت و مانند زمزمه سرایان بآواز نرم و حزین سرانگیدن گرفت و سر را خون بخود چمبانیدن چون نگاه شاه بران سبزه افتاد بوسید که چه میکنی و ازین حرکات چه میخواهی سیداهی گفت که بنده بطلب علوفه رفته بود و دست آویز را بنمود وزیر گفت که تمسک تو مثل سرود کهنه و دیرینه معلوم میشود حالا امتحان میکنم که بکدام ترانه موافق میشود و بچه نغمه متفق می افتد شاه لطیفه اش به پسندید و نعمت بی قیاس بخشید *

۳۰

قصه لطیفه

دکتر لامک و مستر بابقای در شبی سیداهی برای میرفتند چون بکوچه کوچک رسیدند طفلی برهنه در دیدند بابقای گفت از سر راه یکطرف شولا مک گفت که این حامل مقرب است بلحاظ کسی از راه جدا نخواهد شد *

minister, "your brevet is an *old song*." Away went the Gascon into the king's presence, taking care to be noticed, with his brevet in his hand, looking earnestly at it, and humming first one air, and then another, and shaking his head between each, as much as to say, "No, that won't do!" The king presently asked what he was about.— "May it please your Majesty," said the officer, "I have been to M. Desmarets to demand payment of the pension your Majesty was pleased to grant me, and he has informed me your Majesty's brevet is nothing but an old song; at present I am trying what *tune it will go to*." The king could not forbear laughing at the Gascon's manner and wit, and ordered the money to be paid.

●
XXX:

ANECDOTE OF DR. LONG.

Dr. ROGER LONG, the famous astronomer, walking one dark evening with Mr. Bonfoy in Cambridge, and the latter coming to a short post fixed in the pavement, which in the earnestness of conversation he took to be a boy standing in his way, said hastily—"Get out of my way, boy!"—"That boy, Sir," said the doctor very calmly, "is a *post-boy*, who never turns out of *his way* for any body."

قصه چارلس اول

چارلس اول خطاي چندي از عاميان درگذرانيد و زير درستی زبان بکشد و گفت که سجيۀ مرضيه و خصلت رضيه منظوي بر همت عالی است و موجب رفاه ادانی و اهالی الحق سلطنت بهشت برین و مملکت فردوس ابد قرین را لایق و سزایاري که شهر یاری ابن دارفانی را بچشم عقبت بین خویش و قعی نمیگماری و همواره بمضمون ابیات نصیحت انتما و غزلیات موعظت فرما ملک را خرسند میداشت خصوصاً مصداق این چند سطور نسخه جاسر بار بار نکوار میکرد قتل کردن و جان بخشیدن هردو اختیار شاه است و شیوه پسندیده الحق که عفو گذاشت گاهی فقیری را بامیری بوسانند و گاهی امیری را بفقیری بگردانند *

قصه جوان لشکري

گویند مارشال بیوزن تنی چند سپاهیان را بسوگردی کونت گرانند بحفاظت عرابه که از ملک اراس می آمد تعیین کرد کونت گرانند که جوان نوخیز و شاب شهوت انگیز بود در عشق زنی حور لقا و پری پیکری خورشید سیما مبتلا گردید تعیناتیان او را گذاشته به تبعیت میجر روان شدند اژدای راه گرهی از اسپانیا بر سر اینها تاخت آورد لشکریکن فرمان میجر را کار بند شده بتدافع رهنزان سعی مشکور و کوشش موفور حتی المقدور بجا آوردند و دست تطارل آن قطاع الطریقان بر عرض و ناموس رسیدن ندانند و جنس اصانت سلامت پیش سپه سالار بردند مارشال پرتغافل و تکامل کونت اطلاع یافته گفت که او را ازین کار عزل کردم

XXXI.

CHARLES I. AND THE MARQUIS OF WORCESTER.

CHARLES I. having pardoned some gentlemen, who had considerably prejudiced his interest in South Wales, the Marquis of Worcester told him, "That was the way to gain the kingdom of Heaven, but not *his* kingdom on *earth*." He would often rally his Majesty by quotations from the old poets, and particularly would repeat these lines from Chaucer—

"A king can kill, a king can save ;

"A king can make a lord—a knave !"

XXXII.

ANECDOTE OF A YOUNG OFFICER.

MARSHAL Turenne, in his campaign of 1656, dispatched a body of men to escort some loaded waggon that were coming from Arras, and gave the command to the count de Grandpré. The young count being engaged in a love adventure, suffered the convoy to march, commanded by the major of his regiment. A Spanish party that attacked the convoy, being repulsed, the provisions were brought safe to the camp. The marshal, being informed of Grandpré's neglect of duty, said to the officers who were about him, "The count will be very angry with me for employing him another way, and disappointing him of this op-

و نامش از جریدهٔ ملازمان پات نمودم یکی اریاران او که درزمهٔ سبایان بود او را ازین حال آگاهی داد کونت با چشم گریان و سینهٔ دیوان بخدمت سالار شتافت و عذر اضطراب و اضطراب را وسیلهٔ عفو جرایم خود ساخت و ارشاد بعد آگاهی بر کیفیت حال باز بخدمتش سرفراز کرد و از درد پدری و شغقت جگر پی نصیحتش آغار کونت اشک ندامت می بارید و نگاه بر پشت بای می داشت آخر الامر نصیحت پدر را فرمان پذیر گردید و پایانش بدرجهٔ اعلیٰ رسید *

۳۳

قصهٔ لطیفهٔ مستر فاکس

آورده اند که باری مستر فاکس به ندیمان خود فرمان کرد که غرایب و عجایب در جهان بسیار است و اعجوبه و افشوکه در زمان بی شمار هرکس که دیده و شنیده باشد عرض دارد که از شنیدن آن عبرت توان گرفت و نصیحت توان پذیرفت لارذ ناتفه وزیر خوش تقریر بیای ادب با سواد و لسان فصاحت بیان بکشد و گفت که در ملک زندگیان رسم است که در دیوانخانه د وارد خیم کلان میدارند و نصف پر از آب و نصف خالی میگذارند هنگام مشورت و مصلحت امور مملکت مدبران و مشاوران گرد آن خیم جمع می شوند و دستور المملکت سرتاپا برونه درخیم میروند و از نفع خود را فرو می برد و هر یک نزد خیم چیست میگذرد و مانند وزیر تاقن بآب فرو میروند و کفکاش به جامی آرند و مصلحت را قرار میدهد *

فاکس از اجتماع این سخن تبسم فرمود و هرکس بخندد در آمدند وزیر گفت جای تبسم نیست که در جهان عجایب زیاد تر ازین است

portunity to shew his bravery." These words being reported to the count, he ran to the general's tent, and expressed his repentance with tears full of gratitude and affection. The marshal reproved him with a paternal severity, and the reproof made such an impression, that, during the rest of the campaign, this young officer signalized himself by the bravest actions, and became at length one of the ablest commanders of the age.

XXXIII.

BON MOT OF MR. FOX.

"THERE can be nothing more ridiculous," said the late Lord North, one day, "than the manner in which the council of state assemble in certain negro nations. In the council chamber are placed *twelve large jars* half-full of water. Twelve councillors of state enter naked; and stalking along with great gravity, each leaps into his jar, and immers himself up to the chin; and in this pretty attitude, they deliberate on the national affairs."

"You do not *smile*," continued the minister, addressing himself to Mr. Fox.—"Smile!" said Charles, "No; I see every day things more ridi-

فاکس گفت ازین هم عجیب و غریب تردیده گفت بلی دیده ام
که بملکی از خمهای پر آب محفلها میسازند و شادیاها میکنند *

۳۴

قصه لطیفه شاه سلیمان

گویند که چون سلطان سلیمان فرمان روائی ملک ترکستان
بر دیار هنگری تاخت و شهر بلگرید را در تحت حکومت خود
ساخت از معائنه اوضاع قلاع و بلاد رویش چون گل بشکفت
و هوای خود بینی در دماغش بیچید و قدم از جاده راستی برگردانید
داد عیش دادن گرفت و پادشاه خلایق کم رسیدن از هر طرف مفسدان
سر بر آوردند و فتنه خوابیده را بیدار کردند باری طائفه دزدان
بردهی بر زدند و قریه را بغارت بردند زنی بیوه از جمله ستم رسیدگان
بیش شاه فریاد بر آورد که مایه زندگانی این ضعیفه از گاو بقره بود
روزی چند میگذرد که دزدان بر قریه ام تاختند و دهقان را بی مایه
ساختند خدا را رحمی بفرما و نقدی بنما ملک گفت شب چرا
بغفلت روز میکنی و نقد از دست می افکنی گفت با اعتماد آنکه
وجود با وجود بادشاه را برای پاسبانی آفریده اند و ذات با برکات
شاه از بهر شبانی طوائف انجام گزیده ملک را این لطیفه پسند آمد
زن را مال بیکران عطا فرمود و از حاجتش آزاد نمود و جماعتی را
بر تاراج دزدان تعیین ساخت و بیخ و بزیاد آنها بر انداخت *

* پند * هر که بر آواز بربط و خنده طفل خنده زند و بحقارت
نظر کند از و حذر کن که مننون است و کردارش جهل و جنون *

culous than that.”—“ More ridiculous !” returned his Lordship, with an air of surprise. “ Yes !” answered the other ;—“ a country where the *jars* alone sit in council.”

XXXIV.

ANECDOTE OF THE EMPEROR SOLYMAN.

THE Emperor Solyman, that haughty sovereign of the Turks, whose talents were so great, and whose ambition was without bounds, in his attack on Hungary, took the city of Belgrade, which was considered as the bulwark of Christendom. After this important conquest, a woman of low rank approached him, and complained bitterly that some of his soldiers had carried off her cattle, in which consisted the whole of her wealth. “ You must, then, have been in a very deep sleep,” said the Sultan, smiling, “ if you did not hear the robbers.”—“ Yes, my sovereign,” replied she, “ I did sleep soundly ; but it was in fullest confidence that your highness watched for the public safety.” The prince, who had an elevated mind, far from resenting this freedom, made her ample amends for the loss which she had sustained.

قصهٔ متفرقه

آورده اند که هرگاه شاه محمد هند و پارس را فتح کرد و در تصرف خود در آورد ارادهٔ ملک مغرب که از مدت تصمیم کرده بود فاسد نمود زنی پیش او حاضر شد و گفت که در ضلع عراق پارس رهنمایان پسر مرا کشتند و متاعش بغارت بردند ملک گفت از ملک دور دست چگونه داد گرفته شود زن گفت شاه والی این ملک دور و دراز چگونه شدند ملک بخندید و بداده مظلومه رسید *

قصهٔ تاجدار پروس

نقل کنند که تاجدار ملک پروس شبی در گوشکی رخت راحت کشاده بود و صرّهٔ پراز دینار در آنجا نهاده یکی از ملازمان سلطان در آنجا گذر کرد و شاه را بخواب دیده درمی چند بدزدید و برفت ملک چون بیدار شد دهان صرّه کشاده یافت یقین دانست که خیانت بکار برده اند بگهبان را طلب فرمود و خشم و عتاب نهایت نموده و گفت چندانکه توانی دزد را پیدا کن و الاسزای هفالت خواهی یافت و تاوان هم از تو گرفته خواهد شد بیچاره پیش یاران خود آمد و آنچه برو گذشته بود بمیان نهاد همه ها در تجسس

XXXV.

A BON MOT.

MAHMOUD, who conquered Persia and India towards the end of the tenth century, was a Tartar. He is hardly known at present in the western world, except by the answer of a poor woman, who applied to him in India, for justice against a person who had robbed and murdered her son in the province of Yrac in Persia. "How would you have me do justice at such a distance?" said the Sultan. "Why then," replied the mother, "did you *conquer*, when you could not *govern us*?"

XXXVI.

ANECDOTE OF A LATE KING OF PRUSSIA.

THE late king of Prussia was one day alone in his little chamber at Sans Souci; before the open window was a casket full of parcels of ducats. He slumbered, and of course did not see one of his lacqueys, who at the moment passed under the window, and seeing the King asleep, took without ceremony a parcel of ducats: but Frederic soon perceived that this parcel was missing. He called one of the hussars of his chamber, and said to him, "There is a parcel of these ducats wanting, and I must learn who has stolen it." The hussar, in a great fright, assured the king that he knew nothing of it, and that His Majesty was perhaps mistaken, for it appeared impossible that

اعضا پذیر گردد که بحسب تقاضای گردش آسمانی و مشیت یزدانی در بن ایام و فور نشاط و هجوم ابتساط مهمی سامع شده که بدون خرج کثیر و بذل ذخیر شبیه شاهد مدعا صورت نتواند بست و دست بر خزانه که بنابر هجوم بذل و فور ایثار تهی می ماند کوتاه است هر چه از دست رفیع عزیزان کرد آمده باشد در ارسال آن دریغ ندارند و همتی همراه کار کنند که دعای سحری را اثری تمام است آورده اند که در اندک زمان ارتحاف و هدایا دشت ها پرشد و از و فور ذخایر درم و دیفار کوه ها ناپدید گشت پس ملک وزیر را گفت که این را در شمار آرو و همت بر حساب این بگمار و وزیر چندانکه بحسابش کرد انتهایش کمتر یافت ملک گفت ای نادان چون متاع مزجات را عوض بضاعت بی بهای دلهای خلایق بوده باشد از هنگام تدبیر چه اندیشه و از شام نا امیدی چه ملاحظه از برکات نیات خیرات دیدی که چه قدر نعم وافر در اندک زمان فراهم آمده زینهار ازین اندیشه لاطائل در گذر و بیخ کینه که در سینه نشاندۀ برکن وزیر خجل شد و از صدق عقیدت و اخلاص در نیک خواهی تا مدت العمر بسر برد *

قصه منفرقه

طییبی نادان خود را از همه افضل می پنداشت باری در محفلی زبان بکشد و خود را می ستود و گفت هر چه تلخ است کرم است حکیمی خادق در آن مجمع حاضر بود گفت هر که بی تجربه زبان بر آورد خود را در محل زیان در آورد که خاصیت مرد را بام سرما خلاف پندار تست *

particularly obliged, requesting them to supply him with as much money as they could, for a pressing occasion, and to send him a note of what every one could advance. When all these memorandums had come to Cyrus, it appeared that the sum total far surpassed the calculation made by Cræsus. "I am not," said he, "less in love with riches than other princes; but a better manager of them. You see at how low a price I have acquired many friends, and an invaluable treasure. My money, at the same time, in the hands of these friends, is not less at my command than if it were in my treasury."

XXXVIII.

A WITTY ANECDOTE.

AN apothecary, who used to value himself on his skill in the nature of drugs, asserted in a company of physicians, that all bitter things were hot. "No," said a gentleman present, "there is one of a very different quality, I am sure; and that is, a bitter cold day."

قصه شاه هنری چهارم

گویند که شاه هنری فرانس سلام هر یک بحسب رتبه گفتی و کسی را رنجه نکردی باری ندیمی زبان ملامت کشود و گفت خداوند که تلذیرجهت انای جواب سلام خلایق استاده می ماند و دور از ادب می نماید هنری گفت من نمی خواهم که در ادب که هنرمردان راه طلب است کسی سبقت برد *

قصه شاه روفس

دو درویش باهم خصومت میداشتند و در ارزش ارضی منازعت میکردند چون سخن از حد درگذشت و فتنه از پا نه نشست مرافعه پیش حاکم ولیم روفس بردند ملک بر حرص آنها تعجب کرد زاهدی در آنجا حاضر بود ملک او را همت میداد و میگفت تو چنددر قیمت آن می توانی داد زاهد گفت یک خرمهره هم گران است چرا که خلاف دین و ایمان است ملک بر همت او آفرین نمود و فرمود تو از همه بلا تری که طالب رضای مولا هستی و آن هر دو درویش را از پیش خود براند *

قصه دهقانی

دهقانی به نجسس عمل بمیدان شدافت در جرف شجری شانه غسل بنظرش آمد بحرص تمام در جرف شجر درخز بدو مگس وار در شیرینش دزهم پیچید چون شکمش سیر شد خواست که بیرون رود آریسکه سوراخش تنگ بود نتوانست که بیرون برآید بضرورت

XXXIX.

ANECDOTE OF HENRY IV. OF FRANCE.

THE great Henry IV. of France being asked by one of his haughty favourites, why his Majesty gave himself the trouble to return the salutes of so many beggars, who made their obeisance to him in the streets, instantly replied—"Because I wish not to see the beggars in my streets exceed their sovereign in politeness."

XL.

ANECDOTE OF KING RUFUS.

Two monks applied to William Rufus, king of England, to purchase an Abbot's place; and they both strove to outvie each other in the largeness of their offers. A third monk, as it happened, was present; who, observing a strict silence, the king said to him, as if to encourage the best bidder—"And what wilt thou give for the place?" "Not a penny," answered he; "for it is against my conscience." On which Rufus replied, "Then thou of the three best deservest the preference, and thou shalt have it!"

XLI.

ANECDOTE OF A COUNTRY PEASANT.

IN the History of Muscovy, published by the ambassador Demetrius, we read the memorable fortune of a country peasant. This man seeking for honey, got into a hollow tree, where there was such plenty of it, that it sucked him up to his breast; and, being unable to get out, he had lived

روزی چند در آن سوراخ ماندنش ناکزیر افتاد هر چند فریاد و فغان میکرد اما سودی نمی داد مریض حریص از رهائی مایوس دهمت افسوس میمالید و شب و روز بادل پرسوز می نالید درین اثنا خرسی مهیب بیکر کریمه مذکور رسید چون مرد را نظر بر هیكلش افتاد جان از قالب تهی کرد و ساعتی بخود مانند خرس بر عادت مالوف و طریق معروف در خوردن شهید میل کرد و از بسکه حریص شهید بود نظر بر جوان ننمود مرد چون بهوش آمد خرس را بکارش مشغول یافت فرصت را غنیمت شمرده بزوری که داشت که مرش در گرفت خرس را خوف عظیم پیدا شد و بتمام قوت خود از غار بیرون کشید و هراسان و ترسان راه خود گرفت دهقان هم همراهش بر آمد و از دستگیری خرس نجات یافت و بمنزل خود شتافت*

۴۲

قصه هنری شاه با دهقان

شاه هندی بعزم شکار جانب صحرا بیرون میرفت دهقانی را زیر درختی نشسته یافت گفت چه کسی و در اینجا چه کار داری دهقان گفت انتظار شاه میشکم ملک گفت اگر بر اسپ من سوار شوی شاه را بآسانی بنمایم دهقان بر جست و بر اسپ سوار شد و هر دو در راه افتادند چون بفاصله در گذشت دهقان گفت شاه را چگونه توانم شناخت ملک گفت چون در آنجا رسی خلقی را توانی دید سر برهنه و نظر همت بر جوانی زیبا منظر دوخته و آن جوان بر سر کلاه خواهد داشت و در جلوار ماهی مراتب خواهد بود دهقان گفت اگر نشان شاه همین کلاه است یکی از مک و کس خود را شاه پنداریم که بر سر کلاه میداریم *

two days upon honey only, and finding his voice could not be heard in that solitary wood, despaired of freeing himself from this sweet captivity. A huge bear came to the same tree to eat the honey, of which these beasts are very greedy, and descending with his hinder part foremost, the poor fellow caught hold of his loins : the bear, terribly frightened, laboured with all his might to get out, and so drew the peasant from his *sweet prison*, which otherwise had proved his *grave*.

 XLII.

ANECDOTE OF HENRY IV. AND A COUNTRYMAN.

HENRY IV. being at a hunting match in the Vendomois, and separated from his attendants, met a countryman sitting at the foot of a tree. "What art thou doing there?" said the prince to him, "Ma finte, sir, I was there to see the king pass by."^s—"If thou wilt mount upon the crupper of my horse," added the monarch, "I will conduct thee to a place, where thou shalt see him at thy ease." The peasant mounted, and while they were on their way, asked how he should be able to distinguish the king? "Thou needst look only at him who shall have his hat on, while all the rest are bare-headed." The king rejoins the chace, and all the lords salute him. , "Well," says he to the countryman, "which is the king?"—"Ma finte, sir," replied the rustic, "it must be either you or I ; for only we two have our hats on."

قصه لوسی اس و سفیرا

حکایت آورده اند که در ملک انگلند از زمره نجیبان دوزن و شرعی به هم یار بودند و در کمند محبت یکدیگر گرفتار و دست همت بر حطام دنیاوی دراز نمی کردند و در گوشه فداغت توشه طاعت را گزیده و کنج خلوت را برگنج جلوت پسندیده علی الدوام بفراغ بل و رفاه حال در شکر نعم متعال مصروف و بجمعیّت باطن در سپاس حق جل و علی مالموف از انجا که فلک کمینه پرور سفله نواز کسی را بنعمت و ناز نمی گذارد و مردم اهل را در سوز و گداز می درآرد تبی چند او باش باهم عقد موافقت بستند و با و در پیوستند تا باری بر خموش بر انگیزند و در قمارش در آویختند مرد چون از بد مسی از هستی دور گشت و از عقل بکلی معذور یارانش مانند طومارش بهم پیچیدند و درون کلبه اش در کشیدند علی الصبح چون بهوش آمد بر کرده خود منفعل شد و از ماجرای خویش خجل شیطان که در کمین بود فرصت یافته جوان را بر کینه بر انگیزد و بسینه در ریخت که عوض این بستان دل را فارغ گردان مرد نا تجربه کار بی حزم و تدبیر بمنزل حریفان در رسید و ضمیر خود بیرون نهاد شاطران که مقصد چنین وقت بودند فرصت را مغنم شمردند و بساط بازی بهم گسترند جوان آنچه نقد و جنس داشت در باخت و در طر فته العین از دست بینداخت و خایب و خا هر از انجا برخاست و از فدا مت و خجالت بجانه هم رفتن تمیخواست بالاخر سرگذشت خود قلم بند ساخت و بزین خود فرستاد و نوشت که امشب خود را هلاک خواهم کرد و جسم عنصری را بخاک خواهم سپرد زن

XLIII.

ANECDOTE OF LUSIAS AND SAPPHIRA.

IN one of the principal cities in England lived Lucius and Sapphira, blessed with a moderate fortune, health, love; and peace of mind, and two little darlings, a son and a daughter. They seemed to want for nothing as an addition to their happiness, nor were they insensible of that happiness; but with gratitude to Heaven were instruments of good to all about them. Towards the close of last summer, Lucius happening to fall in company with some neighbouring gentlemen, who proposed to waste an hour or so at cards, consented, more in complaisance to the taste of the others than his own. Like other sporters, he met with a variety of fortune (a variety more seducing than a continuance either of bad or good), and, warmed with liquor, he was inconsiderately drawn in, before the company broke up, to involve himself more than his fortune could bear. The next day, on sober reflection, he could not support the thoughts of the distress his folly had brought on his Sapphira and her little innocents: he had not courage to acquaint her with what had happened; and whilst in the midst of pangs, to which he had hitherto been a stranger, he was visited, and again tempted by one of the last night's company to try fortune once more. In order to drown reflection, and in hopes of recovering his loss, he flew to the fatal place, nor did he leave it till he had lost his

چون بر واقعه اش اطلاع یافت معجز از سر بر افکند و سر دروي
 برکند و دیوانه مانند بیهوده سرائیدن گرفت و آب حسرت
 از چشم دریا بار باریدن اهل محله حمل بر جنونی او در زندانش
 کردند و در آمد و شد بر رویش تنگ نمودند و فرزندگانش در بدر
 گردیدن آغا ز کردند و دست حاجت کو بکود را از * بیت * بسا
 اهل دولت به بازی نشست * که دولت برفتش به بازی زد دست

۴۴

قصه لطیفه شاه فلپ

شاه فلپ را ضرورتی پیش آمد که رفتن خودش ناگزیر
 افتاد همین که از شهر خود بیرون میرفت پیرزنی سد راهش
 گشت و گفت خدا را ساعتی توقف گمار و این غریق ظلم
 و ستم را از گرداب جور و بیداد بسا حل نجات بر آر ملک گفت
 چندی صبر کن که کم فرصتی مانع اشتغال است زال گفت
 اگر طاعت احمال بار ضعیفان نداری خود را پادشاه چرامیشه‌اری
 ملک را لطیفه اش خوش آمد بغورش در رسید و از جورش
 نجات بخشید * بیت * ملوکان که راه خدا دیده اند *
 خست از سر راه بر چیده اند *

all. The consequence of which was, that the next day, in despair undescrivable, after writing a letter to acquaint Sapphira with what had happened, he shot himself through the head. The news of this deprived Sapphira of her senses : she is at present confined in a mad-house, and the two little innocents, destitute of parents and fortune, have a troublesome world to struggle through, and are likely to feel all the miseries that poverty and a servile dependence entail on the wretched.

XLIV.

ANECDOTE OF PHILIP OF MACEDON.

PHILIP of Macedon going out upon an expedition, was stopped by an old woman, who demanded him to re-hear a cause in which she had been injured ; “ Go, woman,” said he, “ I am not at leisure.” “ If you are not at leisure to do justice,” replied she, “ why do you not lay aside being king ?” Philip stopped, examined the affair, and redressed her injuries.

قصه اعجوبهٔ ملک امرکن

کشاورزی برای درویدن کشت زار میرفت و جهت حفاظت پاموزهٔ بپوشید اثنای راه پایش بر سر ماری رسید مار خواست که بپایش بگزد و کارش تمام سازد که یکایک نظر یکی از همرائیان برافعی افتاد و داد عجلت داده مار را بی جان ساخت من بعد همهها بکار خود افتادند و دست و بازو بکشادند پس از فراغ حاجت بخانه باز گشتند شب هنگام دهقان موزه از پابیرون کشید و در بستر خواب خزید اتفاقاً سوزی بچگزش پیدا گردید که از حدت آن چون ماهی بی آب میطپید *

القصه بطرفه العین جان بمالک ارواح سپرد هرکس بر مرگ مفاجات او تاسف خوردند و خرد و بزرگ همسایه ازین واقعهٔ عجیب و سانحهٔ غریب دست افسوس می سودند و غریق بحر حیرت می بودند چار ناچار رضا بقضا دادند و نعلش او بخاک نهادند *

بعد چندی پس دهقان آن موزه را در پا کرد شب آنچه بر پدرش گذشته بود بروهم گذشت هر چند علاجش کردند سودی ندیدند (ع) چو آید قضا کور گردد حکیم * علی الصباح بخاکش سپردند * زن آن پسر همه متروکه را بفروخت موزه بدست همسایه افتاد و بپوشید شبانگاه بهمان عارضهٔ جانگاہ گرفتار شد زوجه اش سخت متحیر گردید حکیمی را که ذرین فن دستی تمام داشت

XLV.

A SINGULAR AMERICAN ANECDOTE.

A FARMER in Pensylvania went to mowing with his negroes, in his boots ; a precaution used to prevent being stung. Inadvertently he trod on a snake, which immediately flew at his legs ; and as it drew back, in order to renew its blow, one of his negroes cut it in two with his scythe. They prosecuted their work, and returned home. At night the farmer pulled off his boots, and went to bed ; and was soon after attacked with a strange sickness at his stomach. He swelled, and before a physician could be sent for, he died. The sudden death of this man did not cause much inquiry. The neighbourhood wondered, as is usual in such cases, and without any further examination the corpse was buried.

A few days after the son put on his father's boots, and went to the meadows : at night he pulled them off, went to bed, and was attacked with the same symptoms about the same time, and died in the morning. A little before he expired the doctor came, but was not able to assign the cause of so singular a disorder. However, rather than appear wholly at a loss before the country people, he pronounced both father and son to have been bewitched.

Some weeks after the widow sold all the movables for the benefit of the younger children ; and

بطلبیدند پزشتك بعد تامل بسیار و تفکر بیشمار قدری روغن
 با ادویه دیگر بر پایش مالش کرد بفضلہ تعالیٰ رو بشفای آورد و از آن
 بلیهٔ جان گذار صحت کلی یافت من بعد مرزہ را بارہ کردند
 دیدند کہ دندان مار درون او ست معلوم نمودند کہ آن هردو
 ازین زهر لاهل هلاک شدند و هنوز پیمانهٔ حیات این پونا ابریز
 نگشته بود کہ از آن زهر جان گذار نجات یافت پس آن موزہ را
 در آتش انداختند و پالت سوختند کہ مبادا دیگری درین بلا
 مبتلا گردد و جان دهد * بیت * نمبرد کمی جز بہنگام خوبش *
 اگر چند بر بازند مار نیش *

 ۴۶

قصہ لطیفۂ شاہ چارلس اول

سلطان چارلس حاکم اول انگلس ریزی طرح انبساط آراستہ بود
 و بزم نشاط پیراستہ هرکس بذلہا میگفتند و لطیفہ ہا می انگیزتند
 و از ہر در در سخن میکشودند و بحثی میفرمودند ختم سخن
 بر فضیلت کلب خوش آمد طلب قرار یافت موافق رای
 سلطان نیامد گفت کہ سگ شکاری از سگ بازاری افضل است
 کہ خویش پسندیدہ است آن میدگار است و این استخوان
 خوار و دہرد و فرق بسیار ارکان دولت بر حسن رای ملک آفرین
 کردند و خوبی کلامش بہ پسندیدند *

the farm was leased. One of the neighbours, who bought the boots, presently put them on, and was attacked in the same manner as the other two had been. But this man's wife, being alarmed by what had happened in the former family, dispatched one of her negroes for an eminent physician, who, fortunately having heard something of the dreadful affair, guessed at the cause, applied oil, &c. and recovered the man. The boots, which had been so fatal, were then carefully examined; and he found that the two fangs of the snake had been left in the leather, after being wrenched out of their sockets by the strength with which the snake had drawn back its head. The bladders, which contained the poison, and several of the small nerves, were still fresh, and adhered to the boot.

The unfortunate father and son had been poisoned by pulling off the boots, in which action they imperceptibly scratched their legs with the points of the fangs, through the hollow of which some of this poison was conveyed.

XLVI.

BON MOT OF CHARLES I.

KING Charles I. of England being with some of his court, during his troubles, and a discourse arising what sort of dogs deserve pre-eminence, it was on all hands agreed to belong either to the *spaniel* or the *greyhound*. The king gave his opinion on the part of the latter; "Because," said he, "the *greyhound* has all the *good-nature* of the other, without the *fawn-ing*." A fine piece of satire upon his courtiers.

قصهٔ حکیم حادق

حکیمی جوانی را دوست بود و جوان بی مغز سراسر بهوست
 حکیم مصلحتش میخواست جوان بر حسدش میخواست
 چندانکه دولت حکیم ترقی می پذیرفت جوان چین برجبین
 میگرفت باری حسدش بران آورد که کسان را از حکیم برانگیزد
 و با خود بیدامیزد تا دولتش زوال پذیرد و دامن اقبال خود برگیرد*
 یکی ازان میان حکیم را مطلع کرد پیشک بر حسد او تاسف خورد
 و ندانست که دشمن چراست و زوال من برای چه خواست
 چون فخل امید حاسد بار بنهاد نقدگران آن حکیم بغارت داد
 و رو براه افتاد بگمان آنکه چون متاعش خواهم برد خرد بخود
 از گرسنگی خواهد مرد حکیم از اطلاع اینمعنی سخت اندیشید
 و بر بیوفائی او بسیار متعجب گردید لاجرم رضایقضا داده بکار خویش
 مشغول شد و در اندک زمان دوچندان ازان جمع آورد و به فراغ
 خاطر بصرمی برد*

روزی همان مرد بیوفا در صورت گدا بر درش حاضر شد و گفت

آرزوی ملاقات خواجه شماس است اگر یک دیدار بنماید احسانی

XLVII.

ANECDOTE OF A GREAT PHILOSOPHER.

Mr. Locke, in his earlier years, had contracted a very particular friendship with a young fellow, who had lived in the same neighbourhood from his infancy. This esteem our philosopher carried so high, that he considered his friend's interest as inseparably connected with his own, and looked upon any instance of good fortune in either to be a means of advancing the welfare of both. However, having once got into the favour of some people in power, the friend began to envy the situation of Mr. Locke; and judging of that good man's heart by his own, supposed he would withdraw his friendship as he increased his fortune.

Fraught with this opinion, he endeavoured to supplant Mr. Locke in the esteem of all his friends; and to engage their protection for himself, by the discovery of every secret which the other had trusted him with, in the unsuspected openness of his heart. Finding, however, that all attempts of this nature were fruitless, he suddenly disappeared, and carried off a sum of money, the property of his friend, which he knew must involve him in the greatest distress.

Mr. Locke felt severely for the perfidy of his friend, and was to the last degree surprised, when informed of the methods he had taken to ruin his interest: but still continuing his application to business, and deserving the favour

بی بایانی فرماید حکیم او را نزد خود طلبید بمجرد نظر بشناخت
همان کس است و بر حالت پر ملالت او افسوس نمود جوان
بر بایش افتاد و عفو جرایم خود خواست که من بعد حرکت
بی برکت نخواهم کرد و در پی دشمنی نخواهم گرد حکیم حلیم بر روی
آن مرد لکیم نگران ماند و حرفی بر زبان نراند آخر الامر پنباه دینار
حواله او ساخت و نصیحتی چند در گوشش انداخت و گفت
که تقصیرت عفو کردم و از دوستیت زیادهار خوردم مبادا که دیگر بمن
ضرر رسانی و در پی ایذا بمانی * تپعه * گزد چون کزدمی یکبار کس را *
نگردد اند دگر سویش هوس را * نصیحت جز بدینم نیست باری *
چو در ره میروی هشدار پس را * خردمند آنکه در ره گریه بیند *
پیدا ز ره آن خار و خس را * اکنون رحمی نمودم که این نقد
بتوبخشیدم اگر چه مصلحت ندیدم جوان سر بگریبان خجالت
انداخت و از آنجا روان شد * مثنوی * چو در درستی رخنه
درفتاد * کسی کی تواند درستی نهاد * شکسته نبیند دگر روی به
اگر مدزنی بر سر او گره *

of his patrons, he was advanced to some places of no inconsiderable profit and honour.

One morning, while he was at breakfast, word was brought him, that a man in a very shabby habit requested the honour of speaking to him. Mr. Locke, whom no advancement could raise above the practice of good manners, immediately ordered him to be admitted, and found, to his great astonishment, his old friend reduced, by a life of cunning and extravagance, to the greatest poverty and distress, and come to implore his assistance, and solicit his forgiveness. Mr. Locke looked at him for some time very stedfastly, without speaking one word; at length, taking out a fifty pound note, he presented it to him, with the following remarkable declaration : “ Though I sincerely forgive your behaviour to me, yet I must never put it in your power to injure me a second time.—Take this trifle, which I give, not as a *mark* of my *former friendship*, but as a *relief* to your *present wants*, and consign to the service of your necessities, without recollecting how little you deserve it.—No reply. —It is impossible to regain my *good opinion* ; for know, *friendship once injured, is for ever lost.*”

قصه لطیفه دولتمند

دولتمندی خود را صاحب ذوق و از ارباب شوق می پنداشت
 با آنکه از علم موسیقی بهره نمی داشت باری بساط نشاط بگسترانید
 و ارباب رقص و سماع را بهم طلبید یکی از سازندگان را دید که
 طنابوره در بغل و زخمه در انگشت خاموش استاده است پرسید
 که چرا نمی نوازی مطرب خوش طبع بود از روی طیبت گفت
 کارم خوشی طبع است و شیوه ام نشاط اهل مجمع و در کتاب
 استراحت ممتنع دولت مند گفت ترا برای سرآیدن طلبیده ام
 نه برای راحت کشیدن *

قصه دریدن

مستورارترین از زبان شیرین بیان چنین تقریر نموده که مستردردن
 در شعر گوئی و انشا پردازي عذیم المثل بود و طبع رسا داشت
 و در علم موسیقی نظیرش ناپدید خیالات تازه در اشعار دلکش بکار
 می برد و مضامین رنگین و معانی دلنشین و عبارت سلیس
 و استعارت نفیس انشا میکرد *

XLVIII.

A BON MOT.

A GENTLEMAN, well known in the *lottery world*, having become possessed of property, nobody knows how, had lately a concert at his house, as he wishes to be thought a man of taste, though he knows nothing of music. Looking over one of the performers, who had his violin *under his arm*,—"Why don't you play?" said he. "Sir," said the musician, pointing with his bow to the book, here are so many bars of *rest*."—"Rest! my friend; what do you mean by *rest*? I pay you to *play*, not to *rest*!"

XLIX.

ANECDOTE CONCERNING MR. DRYDEN'S ODE.

RELATED BY MR. WARTON.

DRYDEN'S Ode on the Power of Music is the most unrivalled of his compositions. Lord Bolingbroke, happening to pay a morning visit to Dryden, whom he always respected, found him in an unusual agitation of spirits, even to a trembling. On inquiring the cause, "I have been up all night," replied the old bard: "my musical friends made me promise to write them an ode for their feast of St. Cecilia. I have been so struck with the subject which occurred to me, that I could not leave it till I had completed it. Here it is, finished at one sitting." And immediately he shewed him the ode, which places the British lyric poetry above that of any other nation.

روزی لارّه بالین بروك بعزم دیدارش رفت. خاطرش مضطرب یافت گفت باعث نگرانی و موجب پریشانی چیست جواب داد مخلص بامقربان اقراری کرده ام و پیمانی برده که غزلی نوانشا کدم تا در بزم نشاط حضرت سی سیلا بالکان خوش بسرایند و با نغمه دلکش بخوانند امشب تمام شب در فکوش بودم و ذکرش می نمودم الحمد لله سعیم مشکور افتاد و فکرم بار نهاده این بگفت و غزل طبع زاد را انشان کرد *

لارّه بر جودت طبع و رسائی ذهنش آفرین نمود و بر بلندی فکر و پایداری سخنش تحسین فرمود هنوز غزل سرایان انگلستان غزلش را بر آهنگ بر بربط می سرایند الحق سحرکاری کرده است و گوی سبقت از میدان برده کسی را چه یارا که بر حرفش انگشت نهد یا دیگر را برو تفضیل دهد *

•••

قصهٔ ملك چین

حکایت در ملك چین اخبار نویسی از قدیم الایام مقرر است در پیشین زمان واقعه نویسی بود باری سلطان ثبت سنکه سوانح نگار را گفت که درین مدت وقایعی که نکاشته بملاحظه حضور بگذاران وقایع نویس از آنجا که از نیک و بد حوادث روزگار چاره نداشت و سر مو در ثبت آن تعلل نمی ورید و یک یک می نکاشت در گذرانیدن وقایع احوال می ورزید ملك از روی فراست در یافت و گفت باعث چیست که در ملاحظه آن نکاسل می نمائی گفت بندگان فرمان در خدمتی که بر همت انها مقصورت قهوانی روا نمیدارند و جد و جهد بسیار در ادای

This anecdote, as true as it is curious, was imparted by Lord Bolingbroke to Pope; by Pope to Mr. Gilbert West, and by him to the ingenious friend who communicated it to me.

The rapidity, and yet the perspicuity of the thoughts, the glow and expressiveness of the images, those certain marks of the first sketch of a master, conspire to corroborate the truth of the fact.

L.

A CHINESE ANECDOTE.

IN China there has existed from time immemorial, an *Historical Tribunal*, instituted in order to perpetuate the virtues and vices of the reigning monarch. One day the emperor Taitsong ordered this tribunal to produce the history of his reign. "You know," answered the president, "that we give an exact detail of the virtues and vices of our sovereigns; and we are no longer at liberty to record the truth, if our registers be subject to your inspection."—"What!" replied the emperor, "you transmit my history to posterity, and do you assume the liberty to acquaint it with my faults?"—"It is inconsistent with my character," rejoined the president, "and with the dignity of my place ever to disguise the truth. I am bound to record the whole. If you are guilty even of the slightest fault, I shall sensibly feel it; but I must not forget my duty; I cannot be silent. And such

آن بجا می آرند و از بوقلمونی گردون دهن چاره و گزیر نیست
 احیانا اگر کج بازی میکند از آن نتوان گذشت بنده فرمان تن بقضا
 در داده نعره الله خیانتی در اقام آن بکار نمی برد و فرو گذاشت
 آن بعید از فانون دین و دیانت می پندارد درین هنگام که خداوند
 ولی نعمت ملاحظه اش میخوانند در حسن و قبح آن که امر استمراری
 واضطراری است بر جان خود ترسانم ملک سرنوازش بجزبانید
 و لطف و عنایت بی نهایت فرموده گفت اکنون دیانت و امانت
 توبیخ من شده چه راست و درست برای خرد افزای تهنیت یافت
 سرمودر امور واقعی تجاوز نکنی که من بعد و ارثان تخت و سلطنت را
 کارنامه خواند شد و برجاده آن کام خواهند سپرد و بتوفیق این
 سچیه مرضیه تزايد ملک و مکنز و توشیح تخت و سلطنت
 خواهند گشت و در مواقع سوانح و مواضع وقایع با دوست و دشمن
 و خویش و بیگانه سلوک خواهند نمود و تلونام و سمودمقام را تصاعد
 خواهند کرد و معارج مدارج عالی و طریق سلوک ادابی و اعلای
 خواهند پنداشت *

قصه شاه کلیو میس

آورده اند که شاه کلیو میس فرمان فرمای ملک اسپارثا در مهمی
 مشوش خاطر بود یکی از ملازمان بارگاهش زمین خدمت بوسیده
 عرض کرد غیر آنکه جان پاک را در سر این کار کنی علاجی دیگر
 بنظر نمی آید ملک نظر قهر بر او افکند و گفت ای شوخ چشم
 ادب نشناس مرگ من چرا خواستی گفت بذات آنکه خاطر عزیز
 خداوند نعمت در معظمات امور متعلق میباشد و افکارات فاسد

are the exactness and severity of the duties which my office of historian impose upon me, that I am not even suffered to omit our present conversation." Taitsoṅ had an elevation of soul: "Continue," said he to the president, "to write the truth without constraint. May my virtues and vices contribute to the public utility, and be instructive to my successors! Your tribunal is free. I will for ever protect it, and permit it to write my history with the greatest impartiality." What an excellent lesson to the princes of the earth! Happy for their subjects, did they constantly reflect, that the faithful hand of history will not fail to render them dear or odious to the latest times!

LI.

ANECDOTE OF CLEOMENES.

CLEOMENES, king of Sparta, when labouring under misfortunes, was advised to kill himself by one of his attendants, who set off the proposal with that specious colouring, which the imbecility of an oppressed mind is apt to mistake for argument. "Thinkest thou, wicked man," replied Cleomenes, "to shew thy fortitude by rushing upon death, a refuge always easily to be had, and which every man has open to himself? Better men than we are, either by the fortune of arms, or overpowered by numbers, have left the field of battle to their ene-

و خیالات دور از کار پیرامون ضمیر منیر میگردد و هراینه ازین معنی موجب تلفص عیش متصور و آن مبنعت تشقت و نگرانی و تفکر و پریشانی جمع کثیر و جم غفیر از ملازمان حضرت سلطانی میقتوان دانست ملک گفت هرچند احوال محن و حزن توان کرد لیکن در ضمن آن سعادت جاودانی توان شمرد که مایهٔ صلاح و فلاح بجز خدمت خلق الله دیگر نتواند بود و رضای خالق در راحت رسانی خلائق منظوم است زینهار باردیگر ازین قسم سخنان دور از حزم و تدبیر بی تأمل در میان نیاری تا باری سرت درین سر خواهد رفت و خسران الدنیا والا خرت سود خواهی یافت *

قصه لطیفه کونت دی گرامنت

نقل است که لوئیس حاکم چهاردهم قمار می باخت اختلافی باهمدیگر واقع شدند یمن اوحق بجانب خصم دانسته ساکت ماندند درین اثنا کونت دی گرامنت گذر کرد لوئیس گفت رفع این خصومت بررایی تو موقوف است ازهرچه صواب باشد درنگذری گفت حضرت برسرخطا اند و حق به جانب خصم حاکم گفت ناهمیده و سنجیده چگونه بر خطای من بی بردی و حق بجانب ثانی متحقق گشت گفت اگر جناب عالی برسر راست بودندی هر یک حضار مجلس متفق شدیدی از سکوت آنها معلوم می شود که حق بجانب جناب نیست حاکم رایش به پسندید و از سر خلاف درگذشت *

mies. But the man, who gives up the contest, in order to avoid pain and calamity, or from a slavish regard to the praise or censures of men, is overcome by his own cowardice. If we are to seek for death, that death ought to be in action, not in the deserting of action. It argues *baseness* to live or to die for ourselves. By adopting your expedient, all that we can gain is, to get rid of our present difficulties, without either glory to ourselves, or benefit to our country. In hopes then, that we shall some time or other be of service to our country, both you and I are bound to preserve our lives."

LII.

BON MOT OF THE COUNT DE GRAMONT.

LEWIS XIV. playing at backgammon, had a doubtful throw. A dispute arose, and the surrounding courtiers all remained silent. — The Count de Gramont happened to come in at the instant. "Decide the matter," said the King to him. — "Sire," said the Count, "*your Majesty is in the wrong.*" — "How!" replied the King, "can you thus decide, without knowing the question?" — "Because," said the Count, "had the matter been doubtful, all *these gentlemen* present would have given it for your Majesty."

قصه منقره

امیری خوش خلق بخانه خسرخود رفت طبیبی را در آنجا دید دوائی از و طلب کرد گویند طبیب نا تجربه کار بود نسخه نوش دار و بدروغ نوشت و حواله امیر نمود همه کس ارشویی او متحیر ماندند امیر از حسن خلقی که داشت چیزی نگفت و نسخه اش بگرفت تادل شکسته نگردد *

قصه طفل باشنده پارس

نقل است که طفلی را هنر جنگ می آموختند با وجود محنت و مشقت پاره نان سوخته و چمچه آب جوش غذای خود مقرر ساخته بود استک بر کم خواری او اطلاع یافت از روی غم خواری گفت که این قدر چه قوت آرد زینهار عادت ریاضت کیشان بگذار و از خوان الوان خود را محروم مدار جوان که عادت او کم خواری بود و شیوه اش شب بیداری از عهد مالوف و طریق معروف بر نگردید و سخن استاد را نه شنید هر چند معلم دلایا می نمود و مرحمت می فرمود اما اثری نبود ناچار زجر و توبیخ کرد و گفت که اگر از عادت قدیم بر نگردی نزد پدرت خواهم

LIII.

A BON MOT.

THE Earl of Caernarvon, in the reign of King James I. being at dinner, one day, at the house of his father-in-law ; a physician, either belonging to, or of the acquaintance of the family, gave the noble Earl the lie direct. The company present appeared in the utmost astonishment at the impudence of this son of Esculapius, but the Earl very calmly replied, "I will take the *lie*, but I will never take *physic* of him : he may speak what does not *become him* ; I will not do what is *unworthy of me* !"

LIV.

A PARISIAN ANECDOTE.

A YOUNG gentleman in the Military Academy at Paris, ate nothing but soup or dry bread, and drank only water. The governor, attributing this singularity to some excess of devotion, reproved his pupil for it, who, however, continued the same regimen. The governor sent for him again, and informed him, that such singularity was unbecoming him, and that he ought to conform to the rules of the academy. He next endeavoured to learn

فرستاد بهراندیشمند گردید و بادل خود اندیشید که مبادا بخانه روم و تکلیف مالایطانی برم گریه آغاز نهاد و تضرع و زاری بنیاد کرد اندیب پرسید که سبب بی قراری چیست و موجب آه و زاری چه پسر حال زار خود اظهار نمود و حقیقت حال پدر و مادر در میان آورد استاد را رگ مهر بجنبید و آب در دیده گردانید و از روی ترحم پرسید که ای جوان بدرت پشه سباهی میکرد و شیوه نوکری می نمود انذون که خانه نشین است چیزی را تبه معین دار و مؤنتی مقرر هست یا نه جوان عرض کرد تا یک سال بکمرچۀ نردن گردید و از بی کوشش دروید بهر اد خود نرسید و بملک برس لیس خانه خود را اقامت و زید حالیا در بدر لقمه میاندوزد و بقیة العمر بسر میبرد معلم زار بگریست و پنجه صد دینار سالانه مقرر ساخت و در می چند بآن کودک داد که بخواهی خود صرف هازد و شش ماهه یدشگی نزد پدرش فرستاد بمرآن مبلغ را برآن افزود و گفت که در اینجا بطفیل ملازمان حاجتی در دلم نیست و از همه حال فارغ البالم اگر این زررها بخدمت مادر و پدر خواهد رسید صرف نان و نمک خواهد شد و خوشنودی مادر و پدر موجب بهبودی بنده خواهد گردید و رضای یزدان شامل حال این شکسته بال خواهد گشت استاد بر حقوق شناسی او آفرینها کرد و هر روز نظر رحمت بیش نمود تا کارش بالا ساخت و پایه اش را اقرار بر افراخت *

the reason of this conduct ; but as the youth could not be persuaded to impart the secret, he at last threatened to send him back to his family. This menace terrified him into an immediate explanation. " Sir," answered he, " in my father's house I eat nothing but black bread, and of that very little : here I have good soup, and excellent white bread, and may fare luxuriously ; but I cannot persuade myself to eat any thing else, when I consider the situation in which I have left my father and mother."—The governor could not refrain from tears at this filial sensibility. " Your father," said he, " has been in the army ; has he no pension ?" —" No," replied the youth ; " for a twelve-month past he has been soliciting one ; the want of money has obliged him to give up the pursuit ; and rather than contract any debts at Versailles, he has chosen a life of wretchedness in the country."—" Well," returned the governor, " if the fact is as you have represented it, I promise to obtain for him a pension of 500 livres a year. And since your friends are in such poor circumstances, take these three louis d'ors for your pocket expences : I will remit your father the first half-year of his pension in advance."—" Ah ! sir," replied the youth, " as you have the goodness to remit a sum of money to my father, I entreat you to add these three louis d'ors to it. Here I have every luxury I can wish for : they would be useless to me ; but they would be of great service to my father for his other children."

قصهٔ مرد خیرخواه

تاجری نیکو نهاد جنس تجارت در کشتی بنهاد و از ملک ده‌ا که بسمت کلکته بدریای گدگ روان شد ناگاه عبور بر لب دریای شور کرد که گذر ارا را به پرخطر دشوار بود کشتی را بر ساحل انداخت و لنگر را وسیلهٔ نجات ساخت قضا را هیزم کشی در آنجا گذشت و گفت اگر نقدی موجود بود می‌وجه معاش بآسانی کردم می‌افسوس که فلک سالوس مرا بر پیشانی هم دست رس نداده بلکه بخواهی هم نظر بر روی زر نیفتاده سوداگر پنجاه دینار باو بخشید و راه خود گرفت هیزم کش آن نقد را بتقارب صرف می‌نمود و در استیصال خوار و اشجار دست و بازو میکشود پس از مدتی باز تاجر در آنجا رسید هیزم کش بحال خود اشتغال داشت پنجاه دینار دیگر باو داد و در پی کار خرد افتاد پس از سالی چند باز آمد پیشه را بی خوف و اندیشه و هیزم کش را بر همان پیشه دید حمد باری بصد انکساری بجا آورد و بوامیت راه شانمانیدها کرد مرد هیزم کش خواست که نصف زر بتاجراندا سازد و باقی را میعاد کند تاجر قبول نکرد و یک صد روپیه دیگر بران افزوده بدو بخشید و رخت خود ازان منزل بیرون کشید *

آن هیزم کش در هشت ماه همگی پیشه را پاك و صاف نموده کوره‌ها و قریدها آبادان ساخته از هرجانب سبزها روان گردید و راه‌ها کشاده شد زر اعتها بر آورده راغ مثل باغ نمایان شد و دشت همچو بهشت گشت * می‌نوی * گهی لاله روید براغ اندرون * گهی گل کند خار باغ اندرون * گهی سنبل و گل بدشت است و بس * بگلشن گهی رسته خار است و خس *

LV.

ANECDOTE OF A PHILANTHROPIST.

No object can be more pleasing to a virtuous mind, than to behold a well-directed benevolence, productive of a grateful and happy heart; while the smiling scenes of cultivation and society succeed to the solitary wastes of savage nature.

Mr. Wood, a free merchant of Decca, coming thence to Calcutta, where the Ganges flows through vast tracts of uncultivated and marshy woods, which render the navigation peculiarly difficult and dangerous, happened to fall in with a poor native wood-cutter. In the course of conversation, the latter said, if he had but fifty rupees, i. e. 5*l*. he could make a comfortable settlement. The fifty rupees Mr. Wood lent him. When this worthy man, after staying some time at Calcutta, returned to Decca, he saw the pleasing effect of his bounty in an advanced settlement, on a small eminence newly cleared from standing trees. Unsolicited, he lent the wood-cutter fifty rupees more. The next voyage, Mr. Wood was delighted to behold the rapid progress of the settlement, and astonished to meet the wood-cutter offering to pay half the small, but generous, loan. Mr. Wood refused to receive it at that time, and lent him 100 rupees more.

About eighteen months after the commencement of the settlement, he had the inexpressible satisfaction of seeing his industrious wood-cutter at the head of five populous villages, and a spacious tract of fine land under cultivation, as well as drained and cleared of swamps and woods.

قصه غلام جوانمرد

گروهی در ملک چپان سراز جاده فرمان سلطان پیچیدند و نشان بغاوت بمیدان نافرمانی والی خویش بفراشتند تا آنکه قصر شاهی را محاصره کردند و آتش در دادند چون آتش بالا گرفت سلطان از منفذی بیرون رفت و فرار برقرار اختیار کرد طاغیان در پی او میدیدند بارز کارزار روز بازار یافت گروهی کار آرموده و جنگ سوده بکار آمدند سلطان زخمی چشید و جان بقاوض ارواح بخشید ازان میان جوانی چهارده ساله علم همت بمیدان شجاعت بلند کرد و خود را بر سر باغیان زد و جمله را بیک حمله زیر و زبر کرد و گوی سبقت پیش برد چون پیمانده عمرش بدریز گردیده بود و اجل بر سرش رسیده جماعتی بر سرش ریختند و لوط برانگیختند طفل بهر جانب که میدوید صف را ارم میدید و طرفی که رومی آورد از کشتهها پشتها می بر آورد تا گاه درین کشمکش زخمی بدو رسید و مرغ روخش از قفس تن بپرید *

قصه الن زوی شاه پورنگل

آورده اند که شاه الن زوی را در آغاز شباب رغبت شکار تمام بود چنانچه کاروبار سلطنت و امور مملکت بر تدبیر ارکان دوات و عیان حضرت تفویض نمود و بکمال عشرت و کامرانی و مسرت و شادمانی بسیر و شکار و تماشای کوچه و بازار مشغول می بود اتفاقا برای مصلحتی مراجعت بدار السلطنت ضرور افتاد و چشم منتظران جمال خویش را روشنائی دایه باری زبان به بیان مید و صیاد

LVI.

ANECDOTE OF A PAGE.

IN 1565, the rebels besieged the palace belonging to the Emperor of Japan. They set it on fire, and obliged the Emperor and his retinue to seek their safety in flight. The rebels pursued and overtook them. They fought: but the Emperor was defeated, and the few people that defended him being slain, he was at last mortally wounded, and died upon the bodies of his faithful subjects. Of these unfortunate men, one single lad still remained. This was a page, only fourteen years old, who still continued to fight desperately against the enemy, of whom he killed a great number. The rebels, struck with his courage, surrounded him, left off fighting, laid down their arms, and offered him his life and liberty. "No, no," exclaimed the page; "as I have not been able to revenge my master's death, I ought to follow him. My life would be a disgrace to me, thinking I was indebted to a set of assassins." As he finished these words, he stabbed himself, and expired on the body of his master.

 • LVII.

ANECDOTE OF ALONZO IV. KING OF PORTUGAL.

- THIS prince, at the beginning of his reign, gave himself up wholly to the pleasures of the chase; leaving the management of public affairs entire-

دانه دادم کشاد و داد فصاحت و بیدان بلاغت بداد امیرے که سرمایہ فرامست و پذیرایہ کیداست بود از روی خیرخواهی و نیک اندیشی گفت که بادشاهان را برای آسایش کافہ انام و نگهبانی خاص و عام آفریده اند و شبانی رمہ خالق اللہ کہ در حقیقت و دیعت بزدانی اند بخشیده اند و تخت و تاج از جهت ننگ و نام آن والا گهران بوجود آورده اند نہ برای نای نوش و خواب خرگوش و خلائق را زیب و زینت انکاشتن و تخت را ملعبہ پنداشتن معاذ اللہ اگر درین بی پروائی آسیبی بحال خلائق کہ بدائع و دائع اند رسد و خلی کلی درجهان و جهانیان راہ یابد باز اصلاح کردن و رخنہ را بدون نمودن دشوارتر است و از عہدہ جواب باز پرس قیامت برآمدن سخت تر ما بندگان کہ بحضرت خسروی حاضریم محض برای مصالح ملک و مال و آسایش حال نہ برای شنیدن اوصاف صید و شکار و کوچہ و بازار من بعد اگر همچنین حضرت سلطانی در حظ جسمانی و گرد کردن عیش و کامرانی مصروف خواهند ماند و بیدار ما فی بحال رعایا و برا یا مبذول خواهند داشت و شکستگی بحال مکنہ بلاد و پریشانی در جمعیت اعیان رو خواهد داد براہ خود خواهند افتاد و قدم از جادہ اطاعت بیرون خواهند نہاد. شاہ از اصناف نصاب آن خیرخواہ لختی متامل شد و سخن او را از ہر جانب و قعی نہاد دید کہ سخنش از شایدہ تملق و غلیہ لبق معراست و بمحض خیرخواہی میگوید در گوش ہوش جادہ و پنبہ غفلت بیرون نہاد و ترک تماشا گفت و گرد ہوس از محن خاطر برفت و بر عمر تلف شدہ تاسف خورد و عمر عزیز را در تحصیل نیک نامی بسر برد *

ly to his favourites. His presence, however, being at last necessary at Lisbon, he entered the council with all the vivacity of the sportsman ; and entertained his nobles with the history of a whole month spent in his favourite amusement.—When he had done, a nobleman of the first distinction rose, and addressed him in the following manner :—“ Courts and camps,” said he, “ were allotted for Kings, not woods and desarts. Even the affairs of private men suffer, when recreation is preferred to business. But when the whims of pleasure engross the thoughts of a King, a whole nation is consigned to ruin. We come here for other purposes than to hear the exploits of the chase ; exploits which are only intelligible to grooms and falconers. If your Majesty will attend to the wants, and remove the grievances of your people, you will find them obedient subjects ; if not—” The King starting with rage, interrupted him, “ If not, what ? ”—“ If not,” replied the nobleman, in a firm tone, “ they will look for another, and a better King.” Alonzo, on this, burst out of the room in a violent passion. But, in a little while, he returned quite calm, and spoke thus to the nobleman :—“ I perceive,” said he, “ the truth of what you say. He who will not execute the duties of a King, cannot long have good subjects. Remember, from this day you have nothing more to do with Alonzo the sportsman, but with Alonzo the King.”

قصه سپاه

سپاهی آهن پاره نزد خیاط برد که محاذی سینه اندرون جامه‌اش تعبیه کند خیاط که مرد ظریف بود درین ارارش بدوخت جوان را سبب عجلت فرصت تمیز نمازد بسرعت تمام پارچه‌ها بر دوش کشیده روبه‌پیدان کرد و مقابل علف دشمن باستانک و داد جوانمردی بداد چون لشکر از هر طرف گرد آمدند و جوان را مثل نقطه پرگار گرد کردند نشکری جان بسلامت برون غنیمت شمرد و در پیشه فروزفت سپاهی که عقب او نگاه میداشت ناکاه بر سرش رسید و سر سنگینی بر دوشش بند کرد اتفاقاً بر همان پاره آهن خور و اسپیدی بجوان نرسید مرد از گزند در امان و نام یزدان بر زبان ازان مهلکه جانستان بیرون آمد از آنجا که مراج خیاط موجب فلاح و ظرافت او بقاءت شفاعت او گشت بر خیرخواهی و نیک اندیشی او آفرین کرد و ممنون بی منت او گردید *

قصه زندانی

شخصی بعوض زر بیکه بر ذمه خود داشت محبوس بود و بر ادایش دست رس نداشت چون طاعتش طاق شد و شداید زندان شاق گردید داین را طلبید و بر ضمیر باطلی و رار نهانی آگهی بخشید و گفت ای مرمایه چند وسخا و ییاده جلم و وفا همواره

LVIII.

A MILITARY ANECDOTE.

A YOUNG Swiss recruit, when his regimentals were making, had procured a round iron plate, bordered with holes, which he desired the taylor to fasten on the inside of his coat, above his left breast, to prevent his being shot through the heart. The taylor, being a humorous fellow, fastened it in the seat of his breeches. The clothes being scarce on his back, when he was ordered to march into the field; he had no opportunity to get this awkward mistake rectified, before he found himself engaged in battle. Being obliged to flee before the enemy, on endeavouring to get over a thorn hedge in his way, he unfortunately stuck fast till he was overtaken by a foe, who, on his coming up, gave him a thrust in the breech with his bayonet. The design, it is evident, was not friendly; but it luckily hit on the iron plate, and pushed the young soldier clear out of the hedge.—This favorable circumstance made the Swiss honestly confess, that the taylor had more sense than himself, and knew better *where his heart lay*.

LIX.

ANECDOTE OF A PRISONER.

A PRISONER in the Fleet, lately sent to his creditor, to let him know that he had a proposal to make, which he believed would be for their mutual bene-

از خوان احسان تو ریزه میخورم و از انعام عام تو زندگانی بسر میبرم
 ندانم که تادم واپسین چه قدر نعمت تو خواهم خورد و چندان
 منت خواهم برد و زریکه بر ذمه خود دارم علاوه بر آن است
 درینصورت امیدوارم که بنده را از زندان آزاد کنی و منجمله راتبه
 که هر هفته هفت دینار مقرر است هفت درم بمن بختی
 و ما بقی هزار صل وضع کنی تا ذکر جهیلت درجربده ایام رقم نکند
 و بخلاق کریمت مثل زند غریم بعد تامل بسیار و تفکر بیشمار
 سر برآورد و آن زحمت کشیده و محنت چشیده را رهائی داد
 و تمنایش برآورد *

 ۶۰

قصه متفرقه

ابلهی مال فراوان یافت و در خیال خام خود چنان تصور کرد
 که زیاده ارشعت سال نخواهم زیست پس همان بهتر که این نقد
 خود تصرف کنم که بعد از من رایگان خواهند برد و من درگور
 تاسف خواهم خورد الحاصل در چند مایه فرصت آن نقد را بر باد داد
 و عمرش از شصت درگذشت کوچه بکوچه گدائی اختیار کرد
 و میگفت ای نیک مردان مال من بسبب خام خیال از کف
 رفت برای خدا چیزی بمن دهید و دست من گیرید *

fit. Accordingly, the creditor calling on him to hear it, "I have been thinking," said he, "that it is a very idle thing for me to lie here, and put you to the expence of seven groats a week. My being so chargeable to you, has given me great uneasiness ; and it is impossible to say what it may cost you in the end. Therefore, what I would propose is this : You shall let me out of prison : and, instead of seven groats, you shall allow me only eighteen-pence a week, and the other ten-pence shall go towards the discharge of the debt."

 LX.

AN ANECDOTE.

A PERSON who had just two thousand a year, being unwilling to leave any thing to his heirs, resolved to spend not only the annual income, but also the principal. He accordingly made a calculation that he could not possibly live longer than fourscore years ; but, happening to survive that period, he found himself reduced to beggary during the last half dozen years of his life, and actually begged charity from door to door, whining out—"Pray, give something to a poor man, who has *lived longer than he expected.*"

قصه خطیب ملک دایچ

پیری متوطن ملک دایچ که امام قوم خود بود در همدستان آمد و شیشه شراب چینی بطریق ره آورد پیش شاه همد برد شاه بسیار خوش شد و خواست که عوض آن بجا آورد پس گروهی از رعایا در مصاف کشید و پیر را گفت که با اینها زور بازوی خود بیایم و جوهر ذاتی خود آشکارا کن پیر هر چند عذر ضعف و ناتوانی در میان آورد موافق رای ملک نینقاد ناچار روبه میدان نهاد در یک چشم زدن از کشته پشته ساخت و میدان خالی کرد دیگر کسی را یارای مقابله اش نماند و بقیه السیف رو بفرار نهادند چون نزد ملک آمد عذرها خواست و برجسارت خود نادم گشت ملک بردست و بازوی او آفرین کرد و از دست برد او عیب مانده و گفت مزد دست رنج عزیزان هنوز اندکی از بسیاری و مشتی از خرواری توان دانست ما را از قتل عام چندان لحظی نیست که از آسیب بازوی عزیزان پیر زبان نثار بکشود و زمین خدمت ببوسید و بدر رفت *

قصه متفرقه

کوری بامدادان بر سر راهی استاده بود اعوری در انجا گذر کرد و با او دو چار شد گفت ای عزیز چرا استاده گفت تا یکی از روزن تو کشاده بینم *

LXI.

ANECDOTE OF A DUTCH CLERGYMAN.

A DUTCH clergyman having made a present of a bottle of gin to an Indian Prince, the latter, in order that he might shew his gratitude, and do honour to his benefactor, ordered a battle to be fought by his subjects, so that the earth was soon covered with wounded or dying people, and with dead bodies. Notwithstanding the prayers and entreaties of the clergyman, the combat continued for some time. "These are my subjects," said the Prince; "the *loss* of them is of *very little importance*; and I am exceedingly happy in making this *small sacrifice*, as a proof of the esteem which I entertain for you."

LXII.

A BON MOT.

A MAN who had but *one eye*, met early in the morning a person who had a *crooked back*: "Friend," said he, "you are loaded betimes."—"True," replied the other, "it must be early, indeed; for I see you have got but *one* of your *windows* open."

قصهٔ شاه فرانسیس

شاه فرانسیس با امیران و وزیران میگفت کسانی که بر من جور و ستم روا میدارند در می‌گذارم و آنکه با سکنهٔ ملک من بدسلوکی میکنند دشمن خویش می‌بندارم چه خوش بودی که اتفاق من کردند و خود را در معرض تلف نیاوردندی *

قصهٔ متفرقه

* ملاحی یکی را به بددوق کشت و الیان مقتول دست در کمرش زدند و پدش شاه چین حاضر کردند و کیلی یکی از شاهدان را پرسید تو گواه مدعی هستی یا مدعا علیه گفت من معنی این نمیدانم لیکن کسیکه او را قتل کرد می‌شناسم و گواه او هستم و کیلی گفت تو عجب کسی که هنوز معنی مدعی و مدعا علیه نمیدانی و گواهیش میدهی باز پرسید که جهاز تو کدام سمت است گفت در پس بنکل و کیلی گفت پس بنکل کدام طرف را میگویند * ملاح گفت صاحب عجب کس اند که هنوز از پس بنکل واقف نیستند و سوال میکنند *

LXIII.

ANECDOTE OF THE LATE KING OF FRANCE.

Not long ago, in the course of conversation with some of his courtiers on the present situation of affairs in France, Louis thus expressed himself—"I forgive them all the *harm* they have done to *myself*; but I cannot forget how they have treated *my people*:—had the wicked men concerted measures with me, we should now be all happy and free."

LXIV.

AN ANECDOTE.

On a trial at the Admiralty sessions, for shooting a seaman, the counsel for the crown asked one of the witnesses whether he was for the plaintiff or defendant? "Plaintiff or defendant!" says the sailor, scratching his head: "why, I don't know what you mean by *plaintiff* or *defendant*. I come to speak for that man, there!" pointing at the prisoner. "You are a pretty fellow for a witness," says the counsel, "not to know what plaintiff or defendant means."—Some time after, being asked by the same counsel what part of the ship he was in at the time—"Abaft the binnacle, my lord," says the sailor. "*Abaft the binnacle*!" replied the barrister: "what part of the ship is that?"—"An't you a pretty fellow for a counsellor," said the sailor, pointing archly at him with his finger, "*not to know what abaft the binnacle is?*"

قصهٔ حاکم فرانسیس

گرویلد هرگاه شاه لوئس در شهر لائس تخت سلطنت را رونق
 جلوس بخشید یکی از اهالیان آن ملک که هنوز از آداب مجلس
 واقف نبود شرف ملازمت دریافت ناگاه در گفتگو خطای از سر زد
 و مایهٔ ددامت او کشت تمام شب در حفظ سخن سعی بلیغ کرد
 بامدادان چون بخدمت ملک رسید زبانش گرفته شد مرد بکمال
 حزم و احتیاط سخن میراند و داد سخن میداد تا ملک شیفتهٔ
 حسن تقریرش شد و گوش هوش بر اصغای آن وا کرد درین میان
 خری بانگ زدن گرفت و نهیق آن مانع شنیدن شد ملک گفت
 این خری تمیز را خاموش سازند جوان چنان در سخن بود که
 اصلاً او آواز خری را خبر نداشت همین که از زبان ملک این سخن برآمد
 پنداشت که سخن من موافق رای بلندش نیفتاد و عذر خدمت
 کرد و گفت الحق بنده سزای مجلس هما یونت نیست که
 چنین ارشاد میشود ملک بخندید مرد را یقین شد که آواز من

LXV.

ANECDOTE OF A FRENCH MAGISTRATE.

LEWIS XIV. having made his public entrance into the city of Lyons, was harangued by one of the principal magistrates, who passed for a man of sense. But as it was the first time he had appeared in the Royal presence, his sense was insufficient to exempt him from that species of awkward embarrassment, which is generally experienced on similar occasions. Though he had passed all the preceding night in studying his speech, when he approached the king, he found himself unable to utter a syllable. Having at length, however, recovered from his fears, he began his harangue, and said many good things, to which his sovereign listened with pleasure; but before he had got half through, an ass, which stood near the place, set a braying, and in short made such a noise, that the King, not being able to hear the orator, exclaimed aloud, "Make that ass hold his tongue!" The attention of the magistrate having been too much engrossed by his own eloquence to take the smallest notice of the ass, he concluded, that himself was the object of those orders which he had just heard the King deliver, in so peremptory a tone. This idea made him stop short; and, after some minutes, he stammered out, "I was thoroughly sensible, sire, of my incapacity to harangue your Majesty, and it was with extreme reluctance I

بانهیق خرمانا است زبان در کشید و بدر جست و در را به بست
و هیچگاه در حضرت ملک نرفت این مضحکه در هر کوچه و درزن
منتشر گشت مرد خجل و منفعل متواری می بود و روی خود
کسی را نمی نمود *

قصهٔ وزیر روم

گویند در زمان پیشین شاهی در روم بود باری وزیری را فرمود
که تدبیری کن تا ملک بزبان آید و عدل بظلم گراید اگر
معامله بالعکس خواهی کرد از جان خواهیم گشت وزیر ذبک تدبیر
که قصر همت او بر ترفیهٔ رعایا و تحصیل نیکنامی بود زمین خدمت
بدوسید و گفت ای خداوند ملک دنیا همیشه و دوام نخواهد ماند
و بجز نیکوئی با خود نخواهیم بود اگر دربی نام سر هم رود دروغ
نیست من از مصلحت رعایا و منفعت برابر دست نخواهم برداشت
و همت بر ظلم نخواهم گماشت حضرت که با وجود چنین ثروت
و مکنت خیال ظلم و ستم کرده اند تیشه بر پای خود زده اند که
ازین پیشه در اندک زمان رعایا و لشکری بجهان خواهند رفت
و سلطنت زوال خواهد پذیرفت ملک از خواب غفلت بیدار شد
و از نیت خود نادم گشت و وزیر را بنوازشهای خسروانه بنواخت
و پایه اش بر افراخت *

undertook the task." The king could not refrain from laughter at his ridiculous mistake; and his Majesty's mirth increasing the confusion of the orator, all entreaties to prevail on him to resume his speech proved fruitless. He rushed into the thickest of the crowd, and having reached his own house, shut himself up in his apartment, inconsolable at having rendered himself an object of ridicule to the whole town.

 LXVI.

ANECDOTE OF A ROMAN SENATOR.

WHEN Vespasian commanded a senator to give his voice against the interest of his country, and threatened him with immediate death if he spoke on the other side, the Roman, conscious that the attempt to serve the people was in his power, though the event was ever so uncertain, answered with a smile—"Did I ever tell you that I was immortal? My virtue is in my own disposal, my life in your's. Do you what you will, I shall do what I ought: and if I fall in the service of my country, I shall have more triumph in my death, than you in all your laurels."

قصه لطیفه

در سابق زمان در ایتن صاحبی وزیر که شاعر بی بدل و منشی بی مثل بود نسخه درجیل را ترجمه انگریزی کرد شخصی کبیر السن که امام وقت بود و با او رابطه میداشت بوزیر گفت که مثل تو دیگری چنان تحریر و تقریر نتواند کرد آفرین بر رسائی ذهن تو باد وزیر جواب داد که تحسین بر اصل او کن که بهزار درجه بهتر ازین است و این شمه ازان باب و حرفی ازان کتاب است و نقل اراصل مبدل میگردد الا امام که متحول نه شود و بر یک حال دایم باشد *

قصه لطیفه مستر دستگرتس

* "مستر دستگرتس طعام بر غبت میخورد و لقمه بزرگ فرومی برد باری شخصی بر حاضری او حاضر گشت و در پهلوی او نشست دید که مستر در خوردن رغبت تمام دارد و کسی را خیال نمی آرد گفت که صاحب را مثل حکیمان می بینم و پر از حکمت می بایم مستر ظرافتش دریافت و گفت حکیم مطلق چیزهای لطیف محض برای انسان شریف پیدا کرده است نه برای حیوان کسیف *

LXVII.

A BON MOT.

DRYDEN's translation of Virgil being commended by a Right Reverend bishop, in the presence of a very witty earl; "The original is, indeed, excellent," said his Lordship; "but every thing suffers by a *translation*—except a *Bishop*."

LXVIII.

BON MOT OF DES CARTES.

DESCARTES, when at table, was eager to partake of all the choicest dishes which appeared. One day, a nobleman, remarkable for his ignorance, being in the company, and desirous, as he supposed, to rally Des Cartes for acting in a manner which he judged incompatible with his character; "I always," said he, "considered you philosophers as men of remarkable temperance, who treated the gratification of the appetites and passions as a matter unworthy of notice."—"Hold your peace, friend," replied Des Cartes; "in justice to the almighty wisdom of God, we are not to suppose he made *good* things only for *dunces*."

قصه بیگم کرولاین

گرفتند که زن کرولاین درحسن و جمال بی مثل بود درعقل و خرد بی نظیر همواره در نصایح و مواعظ دختران خویش سعی بلیغ میکرد و بر ارتکاب منکرات زجر و توبیخ و تنبیه و تادیب می نمود *

او را دختری بود که اوقات خود را در تحصیل ذیکنامی صرف میکردانید و عمر عزیزا را در رضایات الهی بسر می برد هرگاه بخواب میرفت یکی از خواصان را حکم میکرد که انجیل بخواند و تا که نمی غنود خواندنش می شنود شبی کتاب خوان را مرضی لاحق شد عذر خدمت کرد دختر سنگدل بر حال زارش رحم نیارد آن شب بهزار محنت و مشقت از عهده خوک برآمد شب دیگر زیاده ازان علیل گشت دل آن سنگین بر آن مسکین مطلقا رم نشد چنانکه خواننده از ضعف و ناتوانی بیهوش گردید و رها در آمد *

تا شب مادرش بی خیر ماند علی انصباح بویی رحمی او لاعیانیت و چهره اش از غضب پتافت باز هم از حسن خلق خنرا هیچ نگفت چون شب درآمد هنگام خواب دختر را طلب رد و بخواندن انجیل فرمان داد دختر در قراءت مشغول گشت

LXIX.

ANECDOTE OF QUEEN CAROLINE.

THE memory of Queen Caroline is revered for the excellence of her domestic character. As a mother she shone in a conspicuous manner, by the attention which she paid to cultivating the dispositions of her children. Of Her Majesty's superior talent for that tender office, of her adroitness in seizing the happy moment to instil virtuous principles, the following anecdote records an instance, which ought never to be forgotten.

The Princess Royal was accustomed, at going to rest, to employ one of the ladies of the court in reading aloud to her, till she should drop asleep. It happened one evening, that the lady who was appointed to perform this office, being indisposed, could not, without great inconvenience, endure the fatigue of standing ; yet the Princess was inattentive to her situation, and suffered her to continue reading till she fell down in a swoon.

The Queen was informed of this the next morning. Her Majesty said nothing upon the subject ; but at night, when she was in bed, sent for the Princess, and saying that she wished to be lulled to rest, commanded her Royal Highness to read aloud. After some time, the Princess began to be tired of standing, and paused, in hope of receiving an order to seat herself.—“ Proceed,” said Her Majesty. In a short time a second stop seemed to plead for rest.

چون خوابش در گرفت رخصت استراحت خواست دستوری
نیافت باز بعد ساعتی اجازت طلبید فرصت ندید تا آنکه حالتش
متغیر گردید و گلویش گرفته شد و بهزار محنت میخواند و مادرش
همچنان تاکید می نمود چون از کار عاقل گردید و طاقتش باطل
گشت خاموش ماند و دم نمیزد مادرش زبان نصایح بکشد و گفت
ای بی رحم چون تاب مشقت نداری برد بگران چرا سختی میکنی
بار دیگر اگر چنین حرکات ناشایسته خواهی کرد زیاده برین سزا
خواهی یافت حالا برو و خواب کن *

قصه شاه چارلی ماکنی

آورده اند که در زمان پیشین و ایام نخستین شاه چارلی ماکنی
در عهد حکومت ملک پارس اطفال خرد و بزرگ را تربیت میفرمود
و ادیب برای تادیب کودکان و ضیع و شریف مقرر نمود باری
هریک را امتحان میکرد و نظم و نثر آنها معاینه میدید و ستادگان را
از اطفال شرفا فایق یافت جای آنها در پهلوی خود کرد
و دست تفقد بر سر آنها مالید و سزاوار الطاف بی پایان به پسندید

—“Read on,” said the Queen. Again the Princess stopped ; again she received an order to proceed ; till at last, faint and breathless, she was forced to complain. Then did this excellent parent exhort her daughter to forbear indulging herself in ease, while she suffered her attendants to endure unnecessary fatigue.—An illustrious example to mothers, how to create and improve occasions for forming the dispositions of their children.

LXX.

• ANECDOTE OF CHARLEMAGNE.

SEVERAL boys had their education at the great school in Paris, by particular warrant from Charlemagne. This Prince, returning into France after a long absence, ordered those children to be brought to him, to produce *prose and verse compositions*. It appeared that the performances of those of a middling and *obscure class* greatly excelled those of *higher birth* ; on which that wise Prince, separating the *diligent* from the *remiss*, and causing the former to be placed at his right hand, thus addressed them :—“Beloved children, as you have sedulously applied yourselves to answer the end of my putting you to school, and have made proficiency in such studies as will be useful to you in the course of your life, you may be assured of my favour and good-will. Go on, exert your genius, carry your improvements to the highest pitch, and I will ever

* ع * هنر هر کجا یافت قدر تمام * من بعد نظر قهر بر فجبازان
 افکند و ملامت آغاز کرد که ای مغروران بیهنر نمی دانید که بیهنر
 بجوی نمی ارزد عمر عزیز را در لعب و بازی چرا برباد می دهید
 و بر متاع فانی دنیا مغروراید و دولت بی زوال علم را فرا چنگ
 نمی آرید لازم که گوش هوش بر نصایح و مواعظ کشوده بخلاف
 گذشته کوشش و جوشش بلیغ بکار برید و گوهر بی بهای هنر را
 بکف آرید و الا دست نقابین خواهید گزید و سودی ازان نخواهید دید
 و از پایه اعتبار خواهید افتاد و انگشت ندامت بر لب خواهید نهاد *

۷۱

قصه یهودی

یکی یهودی را برای کفالت پیش حاکم آورد خصمش
 و شوونی به یهود داد که ضامن مشو حاکم پرسید که اینقدر از میداری
 که ضمانت بر آری یهود گفت نصفی ازان هم موجود ندارم
 اگر راست پرسی وکیل خصم تمسک بیست دینار بمن داده که
 درین کفالت غدر بکار برم آیفده رای فرمان روای است هر چه
 فرمان باشد کار بند شود حاکم عجب مانند و دست فرمان برافشاند
 و محاکمه رفع کرد و هیچ بزبان نیآورد *

have a value for you, and reward you with *bishopricks* and *abbeys*." Then turning to the left, with a stern countenance and contemptuous accent, he said; "As for you *idlers of a noble blood*, unworthy children of the most eminent families in my kingdom, *male lilies, delicate puppets*, taken up with *beautifying yourselves*, because *titles and lands* will fall to your share, you, forsooth, have made no account of my orders ; but, instead of walking in the path to true honour, and minding your studies, you have given yourselves up to *play and idleness*. I declare, however, upon my honour, that all your *nobility*, and *girlish pretty faces*, and *fine clothes*, are of *no weight* with me; and depend on it, unless you *turn over a new leaf*, and by unwearied diligence recover your lost time, *you are never to expect any thing from Charles*."

LXXI.

ANECDOTE OF A JEW.

NOT long since a Jew came to the Court of King's Bench, to justify a bail for 1800*l*. When the usual question was asked him, if he was worth 1800*l*. after all his debts were paid ; he replied, "My lords, upon my word, it is a very great sum ; and as I am not really worth *de half*, I will not justify, my lords, for it ; but, as *de attorney here* did give me a *twenty pound bank-note* to justify, what would your lordships *have me to do with the monies* ? The Earl of Mansfield, who seemed struck

قصه دوست شجاع و سپاه

شاه بروئس را با شاه توسیلس درهم شوری روی داد و بارار قتال و جدال رو بگرمی نهاده اخرا لامر شاه بروئس شکست فاحش خورده دل برهزیمت مستحکم کرد و جان را سلامت بردن غنیمت شعرد دران ائذا توسیلس که یار وفادار او بود و افواج زنفونی او را نمی شناخت پای اقامت در میدان افشرد و گفت که شاه بروئس منم و بکمال دلیری و شیری بانگ و نعره میزد و هر طرف حمله می آورد سرانجام گرفتار کمندش کردند و پیش خصمش بردند مردانه وار پیدایی تمام بحضور شاه زبان بکشان و گفت که شاه بروئس دوست من بود چون وقتش تگت دیدم از همت خود نه پسندیدم که یار گرفتار باشد و من بر کنار لهذا تزویری انگیختم و او را ازین تهلکه رهائی بخشیدم که درضمن این اجری تنظیم تواند بود از هر کنار آفرین بگنند و وفاداریش به پسندیدند درین اثنا خبر وفات بروئس رسید شاه زنفونی گفت ای دلاور شاد باش و از خون خود آزاد یار تو این جهان را بدرد کرد و رو در عالم فانی آورد حالا ما را بجای او پندار و همت برفاقت من گمار که زیاده ازان در رعایت خاطر تو کوشش خواهد رفت و هیچگونه در مراعات مرادات تو دریغ توجه نخواهد شد توسیلس رفاقتش قبول کرد و بدیانت خود شاه را مسرور نمود شاه نیز بنوارشهای گزن و عطاهای بیش از بیش را غیش میفرمود *

with the answer, immediately replied—"You are an honest Jew, and I would advise you by all means to keep the note:" which *Mordecai Israel* accordingly did; and, as his lordship was going out of the court, the Israelite, with many bows and scrapes, said—"I humbly thank your lordship; for you are the *first* who ever called me an *honest Jew*."

LXXII.

ANECDOTE OF A GALLANT FRIEND AND SOLDIER.

AT the battle of Philippi, when Brutus, after the rout of his army, was in hazard of falling into the hands of his enemies, his bosom-friend Lucilius gave him an opportunity to escape, calling out, "I am Brutus; lead me to Antony." Being conducted to Antony, he spoke with great resolution: "I have employed this artifice," said he, "that Brutus might not fall alive into the hands of his enemies. The gods will never permit fortune to triumph so far over virtue. Brutus will always be found, dead or alive, in a situation worthy of his courage." Antony, admiring the firmness of Lucilius, said to him, "You merit a greater recompence than it is in my power to bestow. I have been just now informed of the death of Brutus; and as your fidelity to him is now at an end, I beg earnestly to be received in his place: love me as you did him, I wish no more." Lucilius engaged himself to Antony; and maintaining the same fidelity to him that he had done to Brutus, adhered to him when he was afterwards abandoned by all the world.

۷۳

قصهٔ متیس تماسیو

مستر متیس تماسیو از نکوست ایام و طالع نافرجام بحدی
مفلس گردید که با وجود کوشش تمام وجوشش تمام حبه زر بدستش،
نمیرسید درین تردد جلای وطن کرد و اختیار محن نمود در شهر
دانیا بقوسل ایستلو زینو بکار منشی گری منصوب گشت قضا را
ایستلو زینو جهان فانی را پدرود نمود و آنچه متروکه اش بود
با و حواله فرمود پس از مدتی معلوم شد که اقر بای او زنده اند
خود تفحص کفان رفت و هر یک را تجسس نموده مال خدا داد
بانها سپرد و خود خر مهره متصرف نشد *

۷۴

قصهٔ نقاش

نقاشی تصویر مرینخ بکمال دستکاری و زیبا نگاری صورت بست
و دانشمندی را وانمود دانشمند بغضرتامل درآورده گفت نه هر چه
خوب است محبوب است بلکه هر چه محبوب است خوب است
نقشی که بستد و تصویری که کشیده پسند نظر ناپسندم نیفتان
و در حجله ضمیرم جلوه زبانی نداده صور بر آشفست و سخن درشت

LXXIII.

ANECDOTE OF THE CELEBRATED METASTASIO.

WHEN Metastasio's circumstances were far from affluent, when he was only known at Vienna as an assistant writer for the opera, under Apostolo Zeno, a person with whom he had contracted a great intimacy and friendship, dying, left him his whole fortune, amounting to fifteen thousand pounds sterling. Metastasio, hearing that he had relations at Bologna, went thither in search of them; and having found such as he thought best entitled to these possessions, told them, that though his deceased friend had bequeathed his whole fortune to him, he could suppose it to have been no otherwise than in trust, till he should meet with the most deserving of his kindred, in order to divide it equitably among them; which he immediately did, without the least reserve in his own favour.

LXXIV.

ANECDOTE OF A PAINTER.

A SKILFUL painter shewed a picture of Mars to a connoisseur, and asked his opinion concerning it. The connoisseur examined it closely, and spoke his sentiments without reserve. He told him he disliked it; alleging many good reasons for his dislike. But the artist was of a different mind; and his friend disputed with him at great length, without being able to convince him. Meantime a

بررویش گفت درین گفتگو هرزه گوئی در اینجا گذر کرد بمجرد
 نظر بر شبیه بی دریافت حسن و قبح و زشت و نیکو زبان
 بدایش کشاد و داد مدح و ثنا بداد و گفت راست که مانع نگاری
 کرد. بلکه از هم سبقت بوده گویا مرده را جان بخشیده و روح
 در قالبش دمیده نقاش ازین سخن خجل و منفعیل گشت
 و معترف بقصور خود شد بلی اگر دانشمندی بر حرفی انگشت
 نهی قبیح و زشت گردد و اگر ابلهی ستایش کند سزای نسخ
 و محو باشد * مذنوی * اگر حرف گیرد خداوند عقل * توان کرد
 اوزان گریه نقل * اگر ابلهی میکند آفرین * برافکن مران نقش را بر زمین *

قصه بایلیو

شاعری با صالحی دوستی داشت روزی بملاقات او رفت
 صالح پرسید اوقات خود را بچه مشغول میداری گفت به شعر گوئی
 گفت بسیار بد میکنی باز پر مید مضمون آن چه باشد گفت
 هجو حاسدان و ذم معاندان خود که بر شعرم حرف میگیرند
 و انگشت می نهند صالح گفت این ازان بد تراست دریغ ای
 یار کارت دروغ است و با زانست بی فروغ شاعر ازان باز دیگر شعر
 نگفت و توبه کرد و یکی از صالحان شد *

fop entered the room ; and casting a superficial glance at the picture, " Good Heavens ! " cried he, in an ecstasy of admiration, " what a master-piece of art and invention ! what an elegant foot ! and how exactly are the nails proportioned ! Mars lives in the picture ! What ingenuity in that shield ! and how much skill in the execution of the helmet ! " The painter was covered with utter shame and confusion. " Now," said he, " I am convinced of my mistake." And the moment his applauding visitant withdrew, he expunged the godhead. — The work is bad, if a judge disapproves ; if a fool praises, erase.

LXXV.

ANECDOTE OF BOILEAU.

BOILEAU was punctual in performing all the acts of religion. Being one day in the country, he went to confession to a priest who did not know him. " What is your occupation ? " said the good man. — " To make verses," replied Boileau. — " So much the worse," said the priest. " And what sort of verses ? " — " Satires." — " Still worse and worse," said the confessor. " And against whom ? " — " Against those," said Boileau, " who make bad verses ; against such mischievous works as operas and romances." — " Ah ! my friend," says the confessor, " there is no harm in this, and I have nothing more to say to you."

قصه لطیفه

خطیبی گریه الصوت بود نیک مردی بضیافتش رفت قضاء
 خوابش در ر بود و هنگام خطبه در رسید خطیب او را باستماع
 خطبه بیدار کرد نیک مرد گفت خطبه ات ذنب تراش است و صوت
 جان خراش و خوابم راحت تلاش من بر راحت خود اکتفا کردم
 خطیب خجل گردید و روی از روی درهم کشید *

قصه ظرافت

گویند شعبده بازی از ملک انگلستان فوت کرد دوستانش
 بر حنازه اش جمع گشتند تنی چند را لباس مانمی نبود کرایه گرفته
 بر اثر بتش حاضر شدند سردار جماعت لباس کفش دوزی گرفته بود
 چون متصل سرای گرسن کفش دوز کقبایش در بر امام بود
 رسیدند سگ کلال امام انام را اقای خود دانسته دامزش بگرفت
 و از رفتنش مانع گشت پیر هر چند خود را یکسو میریخت سگ
 بکمال بازی در روی آویخت همه کس بخنده درآمدند و ازان
 پیر در گذشتند پیر بیچاره خجل و شرمزده شد *

LXXVI.

A BON MOT.

THE celebrated Malherbe dined one day with the Archbishop of Rouen, who was famous for being a tedious dull preacher. Dinner was scarcely over before Malherbe fell asleep ; but was awaked by the prelate, and invited to go and hear him preach. “ I beseech your Grace,” said Malherbe, “ to excuse me ; I can sleep exceedingly well where I am. ”

LXXVII.

A LUDICROUS ANECDOTE.

THE following whimsical circumstance lately occurred at the funeral of a comedian, in the North of England.—His brothers of the *sock* and *buskin*, willing to pay the last duties to their deceased companion, agreed to follow the body to the grave : but as they were not all possessed of mourning, some of them borrowed of the town’s people ; among the rest, the chief mourner obtained a black coat of a shoemaker. But as the procession moved past honest Crispin’s house, a large *dog* (attracted no doubt by the well-known scent of his master’s coat) absolutely seized the poor player by the shirt, and would not suffer him to proceed an inch farther.—The funeral was obliged to move on without him, and the solemnity of so *tragical* an event was instantly changed to *comedy*. Even the clergyman forgot his gravity, and the whole cavalcade became “*Merry Mourners*.”

قصه زنان سینه‌ها

آورده اند که در زمان پیشین زنان ملک سینه‌ها از متابعت مردان انحراف ورزیدند و طریق خلاف بیدودند شبی قه‌بو یافته در خواب غفلت دست و پای آنها به بستند بامدادان یکجا جمع گشتند و محفلی ترتیب دادند و در بانه آن سیاه بختان مشورت کردند گروهی گفتند که ارجان هلاک باید ساخت تا ما را در بلا نتوانند انداخت جمعی گفتند هر چند بلیتی میکشیم و اذیتی میکشیم لیکن جان آنها هلاک ساختن و جسم آنها بخاک انداختن روانداریم و از خود دور میشماریم طعنه گفت که سزای اینها همین است که چشم اینها باید برون کند تا سرد فرمان توانند افکند و جائیکه خواهم نشانید توانند نشمت و چیزی که خواهم خورانید خواهند خورد و ما را فراغتی کلی خواهد گشت و خوف و هراس آنها برطرف خواهد شد الغرض آن ستمکاران کور باطن برین کار دلیر گشتند و دیده این ستم رسیدگان از خانه چشم بدر کردند *

LXXVIII.

A SCYTHIAN ANECDOTE.

WE are told, that all the women of Scythia once conspired against the men, and kept the secret so well, that they executed their design before they were suspected. They surprised them in drink, or asleep ; bound them all fast in chains, and having called a solemn council of the whole sex, it was debated what expedient should be used to improve the present advantage, and prevent their falling again into slavery. To kill all the men did not seem to the relish of any part of the assembly, notwithstanding the injuries formerly received ; and they were afterwards pleased to make a great merit of this lenity of theirs. It was therefore agreed, to put out the eyes of the whole male sex, and thereby resign for ever after all the vanity they could draw from their beauty, in order to secure their authority. “ We must no longer pretend to dress and shew,” said they ; “ but then we shall be free from servitude : we shall hear no more tender sighs ; but, in return, we shall hear no more imperious commands. Love must for ever leave us, but he will carry subjection along with him.”

قصه متفرقه

دهقانی بکارتی هر روز پنج نان میخورد روزی شخصی پرسید که هر روز پنج نان خرید میکنی ایا میخوری یا می افکنی گفت یکی می اندازم و یکی ادای قرض میسازم یکی می نهم و دوام میدهم سایل ازین مسایل عجب ماند و گفت که این معما را باری معنی چه باشد دهقان گفت آنکه می نهم خود میخورم و آنکه می اندازم بخوشد امن میدهم و آنکه ادای قرض میکنم به پدر میخورانم که در طفلی ما را هم قرض داده بود و آنکه قرض میدهم بدو پسر عطا میکنم که در پیری بکار خواهد آمد *

قصه جنگ

آورده اند که سپهبدی که نامش بیسم پایر بود متعینان خود را نه مرتکب جرمی میشدند صلیب می نمود و میگفت که تو امن سزاوار این دارم به ازین دیگر سزا رواندارم *

باری از جاسوسی خطائی بدر جست که سزایش بجزدار برت نه بخت جلا د قصد کشتن او کرد و نزدیک دارش آورد

LXXIX.

ANECDOTE.

AN honest industrious peasant in Picardy, being observed to purchase weekly five loaves, was asked, what occasion he could possibly have for so much bread. "One," replied the honest fellow, "I take myself, one I throw away, one I return, and the other two I lend."—"How do you make this out?" said his neighbour. "Why," returned the farmer, "the one which I take myself is for *mine own use*; the second, which I *throw away*, is for my *mother-in-law*; the loaf I *return* is for my *father*; and the other two, which I *lend*, are those with which I *keep* my two children, in hopes that they will *one day return* them to me."

LXXX.

A MILITARY ANECDOTE.

It was customary with Marshal Basompierre, when any of his soldiers were brought before him for heinous offences, to say to them—"Brother, you or I shall certainly be hanged!" which was a sufficient denunciation of their fate.

A spy being discovered in his camp, was addressed in this language; and next day, as the provost was carrying the wretch to the gallows, he pressed earnestly to speak with the Marshal, alleging that he had somewhat of importance to communicate. The Marshal, being made acquaint-

جاسوس مایوس جلادان را گفت که حاجتی از سالار دارم سپهدار
 نزدیکش طلبید و از حاجتش پرسید اسیر گفت که حضرت ولی
 نعمت بارها میفرمودند و صلیب می نمودند که تو یا من سزاوار
 صلیب ام اکنون وقت آن رسید اگر صادق اند ما بندگان چرا رحمت
 بریم و نا امید از رحمت شوم و اگر کاذب اند هرچه فرمان باشد
 گردن نهاده ام سپه سالار بخندید و خودش به بخشید *

قصه ظرافت

مستقر حال مولف نسخه کرازی نیلس در شغل قصص و
 حکایات بعدی مصروف بود که از وجه معاش بکلی محروم شد
 و خلل دماغ پیدا کرد تا آنکه باد مشرقی را آثار موت خورد
 می برداشت و آثار و اوقات دست مناجات بر مومات می برداشت
 هرگاه از بند و نصاب سودی ندیدند بر جنونش حمل نمودند
 و در قلعه اسکلتن محبوس و محروس کردند مستراحیتن که یار
 جانی و مخلص نهانی او بود بر تسلط شیطانش افسوس کرد

ed with this request, exclaimed, in his rough and hasty manner—"It is the way of all these rascals; when ordered for execution, they pretend some frivolous story, merely to reprieve themselves for a few moments: however, bring the dog hither." Being introduced, the Marshal asked him what he had to say? "Why, my lord," said the culprit, "when first I had the honour of your conversation, you was obliging enough to say, that either *you or I should be hanged*: now I am come to know, whether it is *your pleasure* to be so; because, if *you won't, I must*, that's all." The Marshal was so pleased with the fellow's humour, that he ordered him to be released.

LXXXI.

A LUDICROUS ANECDOTE.

THE late Mr. Hall, author of the *Crazy Tales*, notwithstanding all his wit and humour, was often oppressed with very unpleasant hypochondriac affections. In one of these fits, at Skelton Castle, in Yorkshire, he kept his chamber, talked of death and the east winds in synonymous terms, and could not be persuaded by his friends to mount his horse, and dissipate his blue demons by air and exercise. Mr. Sterne, who was at this time one of his visitors, finding that no reasons could prevail against the fancies of his friend, bribed an active boy to scale the turret of the castle, turn the weather-cock

و پند و نصیحت بهیار مبدول فرمود اما بهره بر نداشت باری
 طفلی را بر کنگره قلعه فرستاد و خشبی در دستش داد تا باد نما را
 بسوی مغرب بگردانید و فرو رسید هرگاه نظر مجنونی بران افتاد
 رخس تازه گشت و بر میز حاضری به نشست و با خویشان
 و همفلسان تناول کرد و تیری اسپ را فرمان داد و خاطرش از همه
 سوجمع شد و مزاجش مبدل با اعتدال گردید و بحالت اصلی
 گردید روزی چند برین مانند گذشت اتفاقاً علاقه باد نما بگسیخت
 و رویش سمت مشرق میل شد باز همان حالت سابق عود کرد
 و جنونی وار هزبان سرائی پیش گرفت و یقین پنداشت که این
 حیل سازي عمده اوست دیگر بهیچ روز مزاجش مایل با اعتدال نشد *

قصه گفته مستر لد یار د در مداحی

مستر لد یار د متوطن امریکا با کپتان کوک سمت شمال
 روانه شد تا اطراف و جوانب بلدان تفرج کند و عجایب روزگار
 و غرایب دیار به بیند چون در ملک استاکهوم رسید دریای بوتانیارا

due west, and fasten it with a cord to that point. Mr. Hall rose from his bed as usual, oppressed and unhappy, when casting his eyes through a bow-window to the turret, and seeing the wind due west, he immediately joined his company at breakfast, ordered his horse to be saddled, and enlivened the morning's ride with his facetious humour, execrating *easterly* winds, and launching forth in praise of western breezes. This continued for three or four days, till, unfortunately, the cord breaking, which fastened the weather-cock, it returned at once to the easterly position, and Mr. Hall retreated to his chamber, without having the least suspicion of the trick, which his cousin Shandy had played upon him.

LXXXII.

A CHARACTERISTIC ANECDOTE.

RELATED BY MR. LEDYARD.

MR. LEDYARD, a native of America, who had an irresistible propensity to explore unknown countries, went round the world with Captain Cooke. Afterwards he meant to go through Russia into North America, to traverse the whole of that great continent, from west to east. On this expedition he set out with no more than ten guineas in his pocket. From Stockholm, he meant to cross the Gulf of Bothnia on the *ice* ; but when he came near the middle, finding it not frozen, he was

مانند یخ بسته دید سخت حیران بماند چارناچار خود را دران
 دیاری خونخوار افکند نصف بحرطی کرده بود که آب سائل
 بنظر آمد بهزار رنج و محن بساحل رسید ازانجا بملک سبریا
 درکمس کتا منزل کون فن لند طی نموده هنگام زمستان درنواحی
 بدرسیرا رفت باز حوالی امریکا پی سپر ساخته و آب منجمد
 پس انداخته سمت باکر بازگشت بیگم روس بی وقوع جرم آنها را
 بزندان کرد و در سواد بولند آورد بیچارگان از نا کرده پشیمان و بکار خود
 سرگردان بماندند آخر بشرطیکه دیگر در ملک روس نیایند رهائی
 یافتند چون بطرف بریتن رسید دید که اهالیان آن ملک
 تفحص مردی قابل و تجسس شخصی عاقل که کشایش انریکا
 دانسته باشد مینمایند مستر لذیذ پیش آنها رفته درخواست کرده
 آنها این مرد جهان گوی را بنظر تامل بدیدند و حسن تقریرش
 به پسندیدند و گفتند بشرطی که از مصر و ستعار تا بحر تاجر معاذه پیدنی
 و در تشخیص حال و تفحص محال اهل نکنی •

جوان جهان دیده سرد و گرم چشیده سخن آنها پسندیده
 در اندک زمان بمصر درآمد و چندی سکون ورزید و یک یک

obliged to return, and went round by the head of that great sea, and passing through Finland, in the depth of winter, arrived at Petersburg.—From thence he went to Siberia, as far as Kamschatka, on foot ; but finding the passage across to America shut up with ice, he was forced to return to *Yakutz*.—Here he was taken up by order of the Empress of Russia ; and, without any reason given, was hurried away to the confines of Poland, where he was dismissed, with an order not to return into Russia. He arrived in Britain just at the time that the association for making discoveries in Africa were looking out for a proper person to undertake these inquiries. Mr. Ledyard was immediately applied to, and gladly undertook the task. The particular enterprise allotted to him was, to penetrate through Egypt, into Sennaar ; and from thence to try to explore a way westward towards the river Niger, and make what discoveries he could. The arduousness of the task did not make him hesitate one moment. He set out on the expedition with alacrity, and reached Cairo in Egypt without any cross accident. Here he remained some time, making inquiries concerning the countries he was about to explore, and preparations for his journey. But unexpected delays intervening, he was seized with a bilious complaint, which carried him off in the end of the year 1788, in Cairo, where he was decently interred in the neighbourhood of such of the English

مساکن و محال و کوه و جبال آن ملک را بخوبی بنظر درآورد
و میخواست که روانه شود ناگاه بعاضه جاذبه تب مبتلا گشت
حیانتش وفا نکرد درگذشت مشارا الیه در سیر خون چنان ثبت کرده
که من اکثر بلاد را به بی سپردم و کوه و دشت را طی نمودم و از
سرد و گرم و سخت و نرم رزگار سود و زیان درد و درمان دیدم
و بعد تجربه بسیار چنان بظهور پیوست که زنان از مردان حلیم تراند
و رحیم بیشتر که از مردان بجز خارا آراندیدم و از زنان غیر از لذت
احسان نپسیدم * مثنوی * من از زن غیر احسانی ندیدم *
از مردان رنج و محنت صد کشیدم * چو گشتم گرسنه نانی و مالی *
بوقت تشنگی آب ز لای * گلیم و پوستین هنگام سرما * کلاه و تاج
در ایام گرما * بوقت ماندگی اسپ تگا در * بحاجت کارکن
مرد دلاور * غرض مروتا بپا تن جمله اخلاق * زموتا ناخن پا
برزاشفاق * خدایا رحمتی کن آن زنان را * که در راهت خوراندند
آب و نان *

as had ended their days in that capital. The following characteristic anecdote is no less beautiful than just. "I have always remarked," said this careful observer of manners, "that women in all countries are civil, obliging, tender, and humane ; that they are inclined to be gay and cheerful, timorous and modest; and that they do not hesitate, like men, to perform a generous action. Not haughty, not arrogant, nor supercilious, they are full of courtesy, fond of society : more liable, in general, to err than man ; but in general, also, more virtuous, and performing more good actions than he. To a woman, whether civilized or savage, I never addressed myself in the language of decency and friendship, without receiving a decent and friendly answer. With man it has often been otherwise. In wandering through the barren plains of *inhospitable Denmark*, through *honest Sweden*, and *frozen Lapland*, rude and churlish Finland, unprincipled Russia, and the *wide-spread regions* of the *wandering Tartar*, if hungry, dry, cold, wet, or sick, the women have ever been friendly to me, and uniformly so ; and to add to this virtue (so worthy of the appellation of benevolence), their actions have been performed in so free, and so kind a manner, that if I was dry, I drank the sweetest draught, and if hungry, I ate the coarse morsel with a double relish." What a beautiful eulogium ! and how justly due !

قصه امیری اتالی

امیری کریم النفس بود که با همسایه و خویش و بیگانه تطف می نمود روزی خزان نعمت گسترانید و نعمت های گوناگون و میوه های بوقلمون بر سر سفره چید اعیان مملکت بضیافتش و سران شهر بمهمانیش حاضر آمدند و از شمایم روایح طیب آیدن اطعمه اش ده اغ جان را معطر گردانیدند و از چاشنی لذایذ جان بخش فواکش مذاق روح را طراوت تازه بخشیدند هنوز مجلس پریشان نشده بود ناگاه خبر رسید که ماهی فروشی ماهی که حوت فلک بر تابه آفتاب بریان از آتش حسن و جمال اوست و ماهی زمین در دام گرداب افتاده از شست لطف و کمال او می فروشد امیر از تقریر این سخن دل پذیر بصد جان خریدار ماهی ماه دیدار گردید و گفت بهرچه راضی باشد ماهی ازو بگیرند و ماهی را در آبگیر بگذارند خبردار عرض کرد که عوض آن زر و نرم نمیخواهد بهائیکه درخواست اوست ادا نتوان کرد و از بدهد اش نتوان برآمد امیر از اصغای این سخن غرق بحر حیرت گردید و گفت باری بچه راضی میشود گفتند که صد تازیانه نیت آن میخواهد حاضران انجمن از استماع این سخن کف

LXXXIII.

AN ITALIAN ANECDOTE.

THE Marquis Della Scalas, an Italian nobleman, having invited the neighbouring gentry to a grand entertainment, where all the delicacies of the season were provided : some of the company arrived very early for the purpose of paying their respects to his Excellency. Soon after which, the Major-Domo, entering the dining-room, in a great hurry, told the Marquis that there was a most wonderful fisherman below, who had brought one of the finest fish in all Italy ; for which, however, he demanded a most extravagant price. " Regard not his price," cried the marquis ; " pay him the money directly."—" So I would," please your highness, " but he refuses to take any money."—" What, then, would the fellow have ?"—" An hundred strokes of the strappado on his bare shoulders, my lord ; he says he will not bate a single blow." On this the whole company ran down stairs, to see so singular a man. " A fine fish !" cried the marquis ; " What is your demand, my friend ?"—" Not a quatrini, my lord," answered the fisherman : " I will not take money. If your lordship wishes to have the fish, you must order me a hundred lashes of the strappado on my naked back ; otherwise I shall apply elsewhere."—" Rather than lose the fish," said the marquis, " we must e'en let this fellow have his humour.—Here !" cried he to one of his grooms, " discharge this honest man's demands : but don't lay on too hard ; don't hurt the poor fellow very much !" The fisherman then stripped, and the groom prepared

برگشت سودند و انگشت بدندان گزیدند امیر که خار خار آن داشت همت بر آدابی آن گماشت ماهی فروش را چون حاضر آوردند امیر از روی ترحم پرسید که ای خرد کم کرده این چه سود است که درسرت پیچیده است و این چه سود است که سودایت پسندیده گفت ای خدارند شرطیکه کرده ام از آن بتوان بزرگدید اگر در سر آن سر هم برود سعادت باید فهمید اگر پسند خاطر مبارکت انقد اینک بر پشت عریان من صد تازیانه بزن و ماهی ازان خویش کن و الا سر خود گیرم امیر فرمود که بیماری سفاقت این سقیم حماقت را بعلاج سزایش شفا بخشند و صد تازیانه که ازان یکی کم نباشد بر ظهرش زنند پس پدرهن بر کشیدند و آغاز بضرب کردند چون به پنجاه تازیانه رسید ماهی فروش گفت اکنون بس کن که حق خود گرفتم و پنجاه دیگر حق شریک من است امیدوارم که آن مستحق را هم باستحقاق او رسانند و از پنجاه یکی کم نسازند امیر پرسید که شریک تو کیست گفت که دربان این آستان رفیع الشان است که بشرط نصف زر قیمت بحضور خداوند بار داد امیر دربان را طلبید پنجاه تازیانه حق او بخشید و پنجاه دیگر از طرف خود انعام فرمود و بیست دینار سالانه را تبیه ماهی فروش مقرر کرد *

to execute his lordship's orders. "Now, my friend," said the fisherman, "keep an exact account, I beseech you ; for I don't desire a single stroke more than my due." The whole company were astonished at the amazing fortitude with which the man submitted to the operation, till he had received the fiftieth lash ; when addressing himself to the servant—" Hold, my friend," cried the fisherman: " I have now had my full share of the price."—" Your share !" exclaimed the marquis ; " what is the meaning of all this ?"—" My lord," returned the fisherman, " I have a partner, to whom my honour is engaged that he shall have his full half of whatever I receive for the fish ; and your lordship, I dare venture to say, will by and by own, that it would be a thousand pities to defraud him of a single stroke."—" And, pray, honest friend," said the marquis, " who is this partner ?"—" Your porter, my lord," answered the fisherman ; " who keeps the outer-gate, and refused to admit me unless I would promise him half of what I should obtain for the fish."—" Ho ! ho !" exclaimed the marquis, laughing very heartily, " by the blessing of heaven, he shall have double his demand in full tale !" The porter was accordingly sent for ; and, being stripped to the skin, two grooms were directed to lay on with all their might, till he had fairly received what he was so well entitled to. The marquis then ordered his steward to pay the fisherman twenty sequins : desiring him to call annually for the like sum, as a recompence for the friendly service he had rendered him.

فی حکم الی زایت

روایت کرده اند که بیگم انگلستان را با داکتر هتن عهدی رفته بود
 داکتر بر ایفای عهد تعلق ورزید و از پیمان خویش منحرف گردید
 بیگم با نوشت که رهنمای گمراهان سلامت از وجود بی بود این
 وافی الغیور ذات کریم الصفات عار ج معارج رفیع الدرجات گردید
 وهم میتوانند که بطرفه العین از بایه اعتبار و درجه اقتدار برخاک
 ذات و خواری بنشانند از جاده قویم و صراط مستقیم عهد و پیمان که
 هرمایه دین و ایمان است بر گردیدن راه ضلالت و طریق بطالت
 بپیمودن است نظر بر صلاح و فلاح خود کرده پیمان شکنی نکند
 و عهد خود را بجای آرد داکتر مجرد اطلاع چون بید بلرزید و در پی
 رضای او دوید از سابق راضی تر گردانید و بمن بعد بی وفائی
 گاهی نگرد *

قصه وزیر اسپانیان

رئیس پسری را با گذربانی بسبب تلاشی راه داری درهم شوری
 روداد راه دار لب بدشنام کشاد جوان را غنا تمالک از دست رفت

LXXXIV.

ANECDOTE OF QUEEN ELIZABETH.

IN A LETTER TO DOCTOR HEATON, BISHOP OF ELY.

PROUD PRELATE,

I UNDERSTAND you are backward in complying with your agreement ; but I would have you to know, that I who *made you what you* are, can *unmake you* ; and if you do not forthwith fulfil your engagement, as sure as I am *Queen of England*, I will immediately *unfrock you*.

Yours,

As you demean yourself,

ELIZABETH.

Heaton, it seems, had promised the Queen to exchange part of the lands belonging to the see, for an equivalent ; and he did so, but it was in consequence of the above letter.

LXXXV.

ANECDOTE OF A SPANISH DUKE.

A YOUNG nobleman, whose father was duke of Medina Sidonia, the first duke of Castile, and master of the horse to his Spanish majesty, being displeased that an officer of the revenue should presume to search his equipage at the entrance of Madrid, gave him some coarse language ; to which, either not knowing, or not regarding his quality, the fellow answered with all the insolence of a man in office. This provoked the young lord to such a degree, that he shot him through the head. For this high offence, Cardinal Portocarrero, the

گذر بان را هلاک ساخت پسر را بجرمش گرفتند و بزندانش
 مقید کردند و کید فیتش ببادشاه نوشتند شاه متامل شد که اگر
 بقصاص آن خونش ریخته شود سرداران بد دل خواهند شد و اگر
 عفو فرمایم شتم بر جان علاقه دار کرده باشم ناچار پدرش را طلبیده
 خلوت کرد و گفت که اگر شریفی ناحق خون ریخته باشد و تصورش
 متحقق گردد سزایش چه باشد عرض کرد که رای بنده این است
 که بعرض آن قصاص کرده شود و اگر قتل او مهیج فتنه و فساد باشد
 دایم الحبس ماند که هرگز روی آزادی نه بیند و پرداخت
 عیال و اطفال مقتول از مال او کرده آید و اگر هیچ نداشته باشد
 والیانش را راجب است که راتبه متعلقان مقتول بر خود لازم دارند
 و بهیچ رو بر نگردند ملک بر حسن رای او آفرین کرد و گفت
 این کار پسر تست اکنون باید که آن شوخ متمرّد را در زندان داری
 و نگذاری که باردیگر ارتکاب معاصی نماید که خطرش بر جان آید
 و بر حسن شناسی تو باموئنت عیال مقتول از گردنت رها کرده شد
 دیوک که نام رئیس بود خود را بیای تحت او کنند و خاک درگاه

prime minister, caused him to be closely confined. The Cardinal then dispatched an express to Barcelona, with an account of what had happened, to the king (Philip V.), as being unwilling to run any hazard of offending the grandees, by taking the usual steps in so delicate an affair. As soon as Philip had received and read the Cardinal's letter, he called the duke of Medina Sidonia into his closet. "There is a young man," said he, "the son of a person of quality, who has killed an officer of the revenue for doing his duty, and while he was doing it : I desire you will give me your opinion how he ought to be punished for this offence."—The duke, after a little consideration, made answer, that the offence was of a very high nature ; that the young man, let him be whose son he would, ought to be confined for life in a prison ; and his father obliged to provide for the widow of the deceased, and for all his family. —"You have spoken," returned Philip, "upon this occasion like a king, and therefore I must speak to you as a father. The criminal is your son ! Send him to one of your own castles, and keep him there, till he is made thoroughly sensible of his crime. With respect to the widow and family of the deceased, I cannot dispense with that part of your judgment, and I am persuaded you will make no difficulty to assign them a handsome maintenance."—The duke threw himself at the king's feet, to thank him for this act of cle-

از مزگان برفت همه کس از عدل و انصاف شاه شاد شدند
و شکر نعمت بجا آوردند و در خیرخواهی او جان سپاری کردند
و در جان فشانی او بسر بردند *

قصهٔ وزیر مارل برا

نقل وزیر اعظم انگریز بهادر و قتیکهٔ عسکر ظفر پیکر از مهمی که
در پیس بود فارغ گشت پهلوانی با غم و اندوه و از کردهٔ خود ستوه
بر سر سنگینی تکیه زده مشوش خاطر و پریشان باطن استاده بود
و در آراستگی خود تن در نمی داد وزیر پرسید که باری چرا ملول
خاطری و بکار خود مستعد نمی شوی گفت که بتقویت مابندگان
فتحی نمایان و ظفری بی پایان نصیب لشکر ظفر اثر گردیده
غنیمتی که یافته ام بجز چهار پندس نیست پس چرا ناخق سرخود را
بباد دهم وزیر عطای جزیل بخشید که هرگز روی گیتی

همچنین ندید *

mency ; and, during the ensuing contest, or the throne, he ever remained attached to his majesty with the most heroic fidelity. The people of Spain, moreover, regarded this decision as an act of wisdom and goodness ; which rendered their sovereign a second Solomon.—Happier, however, is this country, where such distinctions of rank are not regarded ; but where the *peer* and *peasant* are alike amenable to the judgment and penalties of the law.

LXXXVI.

ANECDOTE OF THE DUKE OF MARLBOROUGH.

Soon after victory had declared itself in favour of the British arms, at the memorable battle of Blenheim, the Duke of Marlborough, in traversing the ranks, observed a soldier leaning in a pensive manner on the butt-end of his musquet. His Grace immediately accosted him thus : “ Why so pensive, my friend, after so glorious a victory ? ” “ It may be glorious,” replied the son of Mars ; “ but I have only earned *four-pence* by contributing to all this acquisition of fame ! ” The subsequent conduct of the Duke on this occasion is not known.

قصهٔ روسیان

دولتمندی گلو بندی سرخ داشت خردمندی متصل عمارتش
 رخت اقامت گماشت روی خرگوش امیر در سبزه زار
 خردمند گذار کرد ناگه زخمی خورد که جان بسلامت نبرد
 امیر خردمند را تحذیر فرمود خردمند عذر نمود و گفت که
 نادانسته قصوریکه رفته است عفو فرمائی من بعد اگر گلو بندهای
 سرخ در گردن خرگوشان بسته آید انسب می نماید که باردیگر
 گزندی نرسانند و از بلاها ایمن مانند *

قصهٔ سر ریچارد استیل

" ریچارد با تنی چند از خواص مسافر ملک اسکاتلند گردید
 اندکی راه شبانی را دیدند که کتابی مطالعه میکند گفتند ازین چه
 میخواهی گفت راه الهی میجویم گفتند ما هم جویان رضای
 اویم اگر بیهمن انفس کریمت و اخلاق عمیمت هدایت کنی منتهی
 بی نهایت و لطفی بی غایت خواهد شد شبان در پذیرفت و گفت

LXXXVII.

ANECDOTE OF ROUSSEAU.

NEAR this ingenious gentleman's cottage, at Montmorency, resided a lord tenacious of his game, and proud of his red ribbon. One of his hares, having wandered into the philosopher's cabbage-garden, was killed. The *great man*, hearing of the circumstance, expostulated and threatened. *Rousseau* desired his wife to write a penitentiary letter, in which she assured his lordship of the very great respect they wished to shew to every thing that was *his*;—but in order that they might be able to distinguish his hares in future, she entreated that he would *decorate* them with his *red ribbon*.

LXXXVIII.

ANECDOTE OF SIR RICHARD STEELE.

ABOUT the year 1726, Sir Richard Steele made a journey to Scotland, with several gentlemen of distinction in company. On their way, when near Annan, they observed a flock of sheep, and, at a little distance, their keeper stretched on the ground, with a book in his hand. Prompted by his usual desire of prying into human nature in every character, Sir Richard proposed to his companions a little conversation with the shepherd; on which they all rode up to him, and the knight immediately inquired of him the name of the book in his hand. The shepherd, putting it into his hand, told him the title of it. "Pray, what do you learn from this

که همراه من بیایید چون در سر زمینی رسید که ایوانی تعمیر
کرده بودند *

مرد دهقان به ریچارد مخاطب شد که هر که درین ایوان درآید
راه بهشت تواند یافت همگنان از اصغای این سخن متحیر گردیدند
و بر حرکت خود نادم شدند القصه گفتند که ازین راه در بهشت
چگونه توان رسید اگر از راز نهانی او رمزی آشکارا کنی دیده
تاریک ما را کحل بصارت توانی کشید گفت چنین منقول است
که از شخصی گزاهی عظیم عا در گردید و بهیچ وجه روی عفو آن
ندید از وصول عذاب الیم بترسید مرد در همین فکر و تردید بود
که خوابش بر بود در رویا دید که پدرش میگوید که بنام
پیغمبر خود مکانی رفیع و ایوانی وسیع عمارت کن که در ضمن آن
نجات و رستگاری تو خواهد شد و دیگران هم ازین راه بمنزل مقصود
در بهشت خواهند رسید چون آن شخص از خواب بیدار شد
بر تعمیر این قصر مینو نظیر همت گماشت و راه نجات بیاراست
و این عمارت را موسوم به توبه خانه ساخت *

book?" continued Sir Richard. "I learn from it the way to heaven," replied the other. "Very well," added the knight, "we are fellow-travellers, bound to the same place, and it will be very obliging if you will shew us the way thither. "With all my heart," continued the countryman, "if you will attend me to an eminence just at hand." To this proposal, Sir Richard and his companions readily assented, and followed their guide to a rising ground, from whence they had a view of an antique tower, a few miles distant. The shepherd then turning to Sir Richard, "You see, Sir," said he, "yonder tower; the way to heaven lies straight by it, and is the only safe and certain way to future happiness." Amazed at the clownish oddity of the direction, Sir Richard asked him, how that tower was called? To which the shepherd replied, "Sir, the name of it is the *Tower of Repentance*."

This famous tower, as tradition reports, obtained its name from the superstitious devotion of a distant ancestor of a gentleman in the neighbourhood, who having committed some crime above the rate of ordinary penance, was directed by his ghostly father to expiate the guilt of it by erecting this edifice to the memory of one of the saints, and from this incident the building has ever since been denominated the Tower of Repentance.

قصه مسرت انگیز

در سده ملوک آورده اند که شاه ابان فرمانروای ملک روس انتر
 اوقات تبدیل لباس کرده گرد شهر میگشت شبی بدهی رسید
 که سگان آن قریه سنگین دل بودند از بسکه از کوفت راه دل خسته
 و پاشکسته بود التجا بساکنان اینجا برد کسی بر حال زار او رحم
 نخورد رنجیده روان شد و بفاصله مسکنی دید حلقه در بجنبانید
 مردی کریم نهاد در رسید و پرسید چه آرزو داری ملک گفت
 دلی دارم تفسیده و جانی دارم بر لب رسیده یک امشب
 مردمی کن و در گوشه حمایت خویش جای بده تا شب را
 بسمم و علی الصبح راه خود گیرم دهقان خندان دستش بگرفت
 و درون حجره برد و بیضه چند پریان و پاره نان و قدری شهد
 حاضر کرد و گفت ای خواجه آنچه ماحضر در ویشانه موجود بود
 حاضر کردم از روی مردمی نظر حقارت میفکن و با طفلانم که
 ایشان هم گرسنه اند تناول کن شاه که بسته کمند احسان ناکرد و او

LXXXIX.

A PLEASING ANECDOTE.

THE czar Ivan, who reigned over Russia about the middle of the sixteenth century, frequently went out disguised, in order to discover the opinion which the people entertained of his administration. One day, in a solitary walk near Moscow, he entered a small village, and, pretending to be overcome by fatigue, implored relief from several of the inhabitants. His dress was ragged ; his appearance mean ; and what ought to have excited the compassion of the villagers, and insured his reception, was productive of refusal. Full of indignation at such inhuman treatment, he was just going to leave the place, when he perceived another habitation, to which he had not yet applied for assistance. It was the poorest cottage in the village. The emperor hastened to this, and knocking at the door, a peasant opened it, and asked him what he wanted.—“ I am almost dying with fatigue and hunger,” answered the czar : “ can you give me a lodging for one night ?”—“ Alas !” said the peasant, taking him by the hand, “ you will have but poor fare here: you are come at an unlucky time : my wife is in labour, and you will be disturbed : but come in, come in ; you will at least be sheltered from the cold ; and such as we have you shall be welcome to.”—The peasant then made the czar enter a little room full of children ; in a cradle were two infants sleeping soundly ; a girl, three years old, was sleeping on a rug near

بود فرمود که ای عزیز جانم از لطف و کرم تو چنان آسوده گردید
 که دیگر احتیاج طعام ننماید ایزد ذوالجلال ترا خوش و خرم داراند
 دهقان گفت ای شفیق زوجه ام در بار نهادن است از حق
 جل و علی استدعا کن که زود از رنج نجات یابد که دلم از بیقراری او
 در اضطراب است و آن مایه شادمانی را از جان خود عزیزتر
 میدارم و یک دیدار او حیات جاودان می‌بندارم شاه همت
 برگماشت و دست بر دعا برداشت که الهی غنچه بسته بیکسان
 از نسیم لطف عمیم خود شگفته و خندان گردان الحاصل هنوز
 دست بخود نکشیده بود که طفلی ماه دیدار از مطمح امید طالع
 شد و شبستان دهقان را از نور جمال جهان آرای خویش منور
 ساخت دهقان ازین شادی برخود بیاید و جبین نیاز بر زمین
 خاکساری بی نیار مالید و طفل را بشاه سپرد ملک سرو چشمش
 بپرسید و دست شفقت بر سرش مالید و گفت از درگاه خداوندی
 امیدوار باش که از جبین این ماه لقا آثار تونگری هویدا است
 و نشان سعادت و روی او ناصیه او پیدا در اندک فرصت

the cradle ; while her two sisters, the one five years old, the other seven, were on their knees praying for their mother.—“Stay here,” said the peasant to the emperor, “I will go and get something for your supper.”—He went out, and soon returned with some black bread, eggs, and honey.—“You see all I can give you,” said the peasant ; “partake of it with my children ; at present I cannot eat ; my heart is too full.”—“Your charity, your hospitality,” said the czar, “must bring down a blessing upon your house : I am sure God will reward your goodness.”—“Pray to God, my good friend,” replied the peasant, “that my *wife* may be well ; that is all I wish for.”—“And is that all you wish to make you happy ?”—“Happy ! judge for yourself ; I have five fine children ; a wife that loves me ; a father and mother both in good health ; and my labour is sufficient to maintain them all.”—“Do your father and mother live with you ?”—“Certainly ; they are in the next room with my wife.”—“But your cottage here is so very small.”—“It is large enough, it can hold us all.” About an hour after the good woman was happily delivered ; and her husband, in a transport of joy, brought the child to the czar : “Look,” said he, “look ; this is the sixth she has brought me ! What a fine hearty child he is ! May God preserve him, as he has done my others !” The czar, sensibly affected at this scene, took the infant in his arms : “I know,” said he, “from the physiognomy of this child, that he will be quite fortunate : he will arrive, I am certain,

از نعمت دنیا مستغنی خواهد شد و هلال وار انگشت نمای
 بخت مندان خواهد گردید درین اثنا خواهران و برادرانش در رسیدند
 و گرد سمش گردیدند و هرو چشمش ببوییدند و جدۀ اش
 در بر گرفت و بلبل وار در گل رویش دعا گفت چنانکه پاسی از شب
 بگذشت کسان خانه بخواب رفتند دهقان هم سماع خواب اداخته
 مسافرا نیز در پهلوی خود جلدان و چشم بر هم زد و به مال استراحت
 شب را بپایان رسانید شاه با حالت تباه همه شب اختر شماری
 میکرد و چشمش خواب نمیگرفت بامدادان برخاست
 و دستوری رخصت طلبید دهقان عذر خدمت نمود و ربان ثنا
 بکشود شهریار فرمود که مسکن من ما مسکواست و در اینجا
 مردی نیک خواست که خلقی عمیم و نفیسی کریم دارد و باما
 ارتباطی غایت و انبساطی نهایت است حسن و خلقی که
 با ما کرده و احسانیکه بر من نموده با او در میان خواهم آورد
 هر باره پسرنت سفارشی خواهم کرد غالباً تعهد آن خواهد نمود

at great preferment.”—The peasant smiled in this prediction; and at that instant the two eldest girls came to kiss their new-born brother, and their grandmother came also to take him back. The little ones followed her; and the peasant, laying himself down upon his bed of straw, invited the stranger to do the same. In a moment the peasant was in a sound and peaceful sleep; but the czar, sitting up, looked around, and contemplated every thing with an eye of tenderness and emotion—the sleeping children and their sleeping father. An undisturbed silence reigned in the cottage.—“What a happy calm! What delightful tranquillity!” said the emperor: “Avarice and ambition, suspicion and remorse, never enter here. How sweet is the sleep of innocence!” In such reflections, and on such a bed, did the mighty emperor of all the Russias spend the night! The peasant awoke at break of day, and his guest, taking leave of him, said, “I must return to Moscow, my friend: I am acquainted there with a very benevolent man, to whom I shall take care to mention your kind treatment of me. I can prevail upon him to stand godfather to your child. Promise me, therefore, that you will wait for me, that I may be present at the christening; I will be back in three hours at farthest.”

The peasant did not think much of this mighty promise; but in the good-nature of his heart he consented, however, to the stranger’s request. The czar immediately took his leave. The

و گرم عمیم و لطف جسیم خواهد فرمود تو منتظر مراجعت من
باش که بعد از ساعتی میرسم این بخت و برفت دهقان را
برگفته اش اعتمادی نبرد اما بهر کیف در رجا و یاس سامان
روانگی مسجد میساخت که بیلک ناگاه صدای سم اسبان و غوغائی
آواز نیلان در گوشش خورد عجله هر چه تمامتر خود را بر در حجره
زد و از تماشای خیل و حشم و عساکر زرین علم در حیرت
فرورفت از دحام عوام و مجمع انام بصدی که روی زمین زبر قدم
پلهان گردید از تبدل هیئت اصلا و مطلقا شاه را نشناخت و وانچه
شب هیچ ندانمند چون سوری خاص نزدیک آن بی حواس
رمید شاه از مرکب فرو فرمود و آن غریق حیرت را در کفاز
گرفت و واقعه دوشینه بیادش داد و گفت عهد و پیمانی که
کرده بودم ایفای آن میخواهم دهقان ساعتی چون نقش تصویر
ساکت ماند و نرگس وار دیده حیرت بر نظاره رخساره شاه دوخت
و لب بچون و چرا نکشود و از معاینه جواهر زواهر و خلعت فاخر

three hours were soon gone, and nobody appeared. The peasant, therefore, followed by his family, was preparing to carry his child to church ; but, as he was leaving his cottage, heard on a sudden the trampling of horses, and the rattling of many coaches. He looked out, and presently saw a multitude of coaches, and a train of splendid carriages. He knew the imperial guards, and instantly called his family to come and see the emperor go by. They all run in a hurry and stand before the door. The horsemen and carriages soon formed a circular line : and at last the state coach of the czar stopped, opposite to the good peasant's door. The guards kept back the crowd which the hopes of seeing their sovereign had collected together. The coach-door was opened ; the czar alighted, and, advancing to his host, thus addressed him : " I promised you a godfather ; I am come to fulfil my promise ; give me your child, and follow me to church."—The peasant stood like a statue ; now looking at the emperor with the mingled emotions of astonishment and joy ; now observing his magnificent robes and the costly jewels with which they were adorned ; and now turning to a crowd of nobles that surrounded him. In this profusion of pomp, he could not discover the poor stranger who had laid all night with him upon the straw. The emperor, for some moments, silently enjoyed his perplexity, and then addressed him thus : " Yesterday you performed the duties of humanity : to-day I am come to discharge the most delightful duty of a

اصلاً تمیز نکرد که دی‌شب همین جوان رعنا و مرد زیبا هم‌هوا بش
بود یا کسی بی سرو سان و مسافری بی خان و مان تواند بود
ملک صفحہ رخسارش بر خواند و مضمون حیرتش حرف‌احرفاً
در حاشیہ ذهن نشانند و آستین نوازش بر افشانند و بکمال دل‌اسا
و مدارا تحیر او را یکسو رانند و با همه خویشاوندان و طفل
نوزاد او در مسجد رفت و جمیع لوازم و مراسم بجا آورد بعد فراغ
قطعه اراضی مزرعه و گله گوسفندان و منزلی حویلی عالی بقام
دهقان نام زد کرد و پسر او را پسر خویش خواند و بتربیت او
همت برکاشت و استاد ادیب برای تعلیم او به گذاشت و گفت
هرگاه که از شیر خوارگی برآید پیش من بفرست دهقان
نقدجان را نثار مقدم سلطان کرد و سر نیاز بر قدم شاه افکند
و زبان بشکر بکشد و من بعد ملک رخصت خواست و همگان را
دعای ساخت و خود بدار الخلافت فرمود و تا حیات نوازش
بر دهقان می‌نمود *

sovereign, that of recompensing virtue. I shall not remove you from a situation to which you do so much honour, and the innocence and tranquillity of which I envy *you*. But I will bestow upon you such things as may be useful to you. You shall have numerous flocks, rich pastures, and a house that will enable you to exercise the duties of hospitality with pleasure. Your new-born child shall become my ward; for you may remember," continued the emperor, smiling, "that I prophesied he would be fortunate."—The good peasant could not speak; but, with tears of grateful sensibility in his eyes, he ran instantly to fetch the child, brought him to the emperor, and laid him respectfully at his feet. This excellent sovereign was quite affected: he took the child in his arms, and carried him himself to church; and, after the ceremony was over, unwilling to deprive him of his mother's milk, he took him back to the cottage, and ordered that he should be sent to him as soon as he could be weaned. The czar faithfully observed his engagement, caused the boy to be educated in his palace, provided amply for his future settlement in life, and continued ever after to heap favours upon the virtuous peasant and his family.

قصهٔ مستر دی سالو

حکایت سالی در ملک پارس قحطی افتاد مردمان شهر ،
 و ده بلامت رسیدند مستر سالو روزی وقت شام با سرهنگ زاده
 بسیر بستان روان شد ناگاه آواز تفنگچه بگوشش خورد پس از
 زمانی کسی از دور نمایان گردید چون نزدیک تر آمد سوال کرد
 مستر گفت که درینوقت چیربکه بکار تو آید موجود ندارم لیکن
 بحکم امانالسائل فلا تقهر این سه بند و تپچه میدهم بستان و برو
 مرد آن را بگرفت و برفت *

مستر سرهنگ زاده را عقب او فرستاد که دریافته بیاید سائل
 در بازاریکی را بنانی بدل کرد و بخرجهٔ تاریک درخزید و کمندی
 بر بامی انداخت و بکوشکی برآمد که چراغی در آنجا نبود اما

XC.

ANECDOTE OF M. DE SALLO,
THE FIRST INVENTOR OF PERIODICAL PUBLICATIONS.

IN the year 1692, when Paris was afflicted with a long and severe famine, M. de Sallo, returning from a summer's evening walk, with only a little foot-boy, was accosted by a man, who presented his pistol, and, in a manner far from the resoluteness of a hardened robber, asked him for his money. M. de Sallo, observing that he came to the wrong man, and that he could get little from him, added, "I have only three pistoles about me, which are not worth a scuffle; so, much good may you do with them; but let me tell you, you are in a bad way." The man took them, and without asking him for more, walked off with an air of dejection and terror.

The fellow was no sooner gone, than M. de Sallo ordered the boy to follow him, to see where he went, and to give him an account of every thing. The lad obeyed; followed him through several obscure streets, and at length saw him enter a baker's shop, where he observed him change one of the pistoles, and buy a large brown loaf. With this purchase he went a few doors farther, and, entering an alley, ascended a pair of stairs. The boy crept up after him to the fourth story, where he saw him go into a room, which had no light but what it received from the moon; and peeping through a crevice, he perceived him throw it on

از شگاف وزن شعاع ماه می‌تایید نان را بر زمین انداخت و گریان
 بزوجه گفت ای یاروفادار کاری که دارم انجامش بجز حرمان
 بنظر نمی‌آید روزی درین پیشه جان خواهیم داد امروز مردی
 کریم را آزار داده‌ام خدا داند که عاقبت چه خواهد بود
 و تاحال از شوم کاری من کسی آگاه نیست وقتی که بروم
 خواهد افتاد جان بر شدن خیلی دشوار است زن و فرزندانش
 همت بدلداری و تسلی او مصرف کردند و از هر سو خاطرش
 جمع نمودند •

آخر الامر زن نان را چارپاره ساخت و بچهار پسران سپرد و خورد
 باشویش گرسنه بسر برد سرهنگ زاده مفصلا بعرض خواجه رسانید
 مستر روز دیگر بدستور مذکور بیرون رفت و بر نشان سرهنگ بچه
 بمحله آن مرد رسید و از همسایگان سراغش پرسید ساکنان محله
 جایش بگفتند که آن کس کفش دوز است از کثرت آل و اطفال
 بغایت تنگ است و ارقط سالی پایش زیر سنگ •

مستر بر بام برآمد و درش بکوفت مرد دروا کرد و معتبر را

the floor, and burst into tears, saying, "There, eat your fill ; that's the dearest loaf I ever bought ; I have robbed a gentleman of three pistoles : let us husband them well, and let me have no more teazings ; for soon or late these doings must bring me to the gallows ; and all to satisfy your clamours." His lamentations were answered by those of the whole family ; and his wife having at length calmed the agony of his mind, took up the loaf, and cutting it, gave four pieces to four starving children.

The boy having thus happily performed his commission, returned home, and gave his master an account of every thing that he had seen and heard. M. de Sallo, who was much moved, ordered the boy to call him at five in the morning. This humane gentleman arose at the time appointed, and taking the boy with him to shew him the way, inquired, in the neighbourhood, about the character of a man who lived in such a garret, with a wife and four children ; when he was told, that he was a very industrious good kind of man ; that he was a shoe-maker, and a neat workman, but was over-burthened with a family, and had a hard struggle to live in such bad times.

Satisfied with this account, M. de Sallo ascended the shoe-maker's garret ; and knocking at the door, it was opened by the poor man himself, who, knowing him at first sight, to be the man he had robbed the evening before, fell at his feet, and implored his mercy, pleading the extreme distress

بشناخت و بر پایش افتاد و عذر جسارت خواست، و حالت
 فلاکت خود در میان آورد مستر دلجویش کرد و تسلی داد و گفت
 که تا حال از افعال شنیع تو کسی مطاع نیست و در همسایگان
 نیک نام هستی از کرده خود پشیمان شو و بار گد قبایح مگرد
 و سی تفذکچه دیگر با رعنایت کرد و گفت که ازین مایه زندگانی
 و قوت لایموت خود بهمرسان و کسی را بجوی مرئجان و خود را
 بنصایل حمیده و شمایل پسندیده موشح کن تا نام نیک در
 جریده روزگار بماند و حقیقت چابکدستی تو ارساکدان محله
 معلوم شد در جفت کفش برای من تیار کن که همین سرهنگ زاده را
 بطلب او خواهم فرستاد کفش دوز انگشت اجابت بر دیده نهاد
 و داد شکر و احسان بداد و از فصایح و قبایح باز آمد مستر بعد این
 گفتگو بخانه رسید و چرم دوز را از مکنث و مشقت رهائی بخشید
 چرم دوز هم از صنعت و دست گاری خود مستر را خرسند و خرم
 ساخت و عمر خود در رضایش در باخت *

of his family, and begging that he would forgive his first crime. M. de Sallo desired him to make no noise, for he had no intention to hurt him. "You have a good character among your neighbours," said he, "but must expect that your life will soon be cut short, if you are now so wicked, as to continue the freedom you took with me. Hold your hand; here are thirty pistoles to buy leather; husband it well, and set your children a commendable example. To put you out of farther temptations to commit such ruinous and fatal actions, I will encourage your industry; I hear you are a neat workman, and you shall take measure of me and of this boy, for two pair of shoes each, and he shall call upon you for them." The whole family appeared struck with joy, amazement, and gratitude. M. de Sallo departed, greatly moved, and with a mind filled with satisfaction at having saved a man, and perhaps a family, from the commission of guilt, from an ignominious death, and perhaps from eternal perdition. Never was a day better begun; the consciousness of having performed such an action, whenever it recurs to the mind of a reasonable being, must be attended with pleasure, and that self-complacency and secret approbation, which is more desirable than gold and all the pleasures of the earth.

قصهٔ تعجب آمیزیکی از حکام

تنی چند همدم و همقدم بعزم سفر روان گشتند و منزل بمزل
 سیرکنان میرفتند قضا را زاد راحله آخر گردید و سبک تفرقه
 بر شیدهٔ جمعیت رسید هریک از همدیگر جدا شدند و بطرفی
 درخزیدند یکی ازان میان که بعلیهٔ حلم و حمل و حلمی علم و عمل
 آراسته بود بقریهٔ رسید و در کاروان سرای اقامت گزید ناگاه
 دختری سیزده ساله را دید که بعارضهٔ تب و لرزه مبتلا است زنی را
 که مالک سرای بود پرسید که این دختر کیست و از چند بدین
 عارضه گرفتار است گفت که دختر این بداختر است یک سال
 میشود که این بلیهٔ ناگهان و آفت جانستان دامن عافیت او را
 گرفته است هر چند تدایمی میکنم از صحت اثری نمی بینم
 جوان گفت که اکنون هیچ تشویش در خاطر راه مده و از خداوند
 جل و علی امیدوار باش انشاءالله تعالی در کم مایهٔ فرصت
 صحت می یابد پس بر پارهٔ چرم سطری چند بخط شعیبه نوشت

XCI.

SINGULAR ANECDOTE OF A JUDGE.

LORD Chief Justice Holt, who was very wild in his youth, was once out with some of his raking companions on a journey into the country. They had spent all their money; and, after many consultations what to do, it was resolved that they should part company, and try their fortunes separately. Holt got to an inn at the end of a straggling village; and, putting a good face on the matter, ordered his horse to be well taken care of, called for a room, bespoke a supper, and looked after his bed. He then strolled into the kitchen, where he saw a lass, about thirteen years of age, shivering with an ague. He inquired of his landlady, a widow, who the girl was, and how long she had been ill. The good woman told him that she was her daughter, an only child, and that she had been ill near a year, notwithstanding all the assistance she could procure from physic, at an expence which had almost ruined her. Holt shook his head at the mention of the doctors, and bade the parent be under no farther concern, for that her daughter should never have another fit. He then wrote a few unintelligible words, in the court-hand, on a scrap of parchment, which had been used as the direction to a hamper; and, rolling it up, ordered it to be bound on the girl's wrist, and remain there till she was quite recovered.* The ague, however, returned no more; and Holt, after having continu-

وزن را داد که در کمرش به بند تا وقتی که صحت کلی نیابد و امکن
 زن همچنان کرد بفضل الهی باردیگر تپ و لرزه زور نکرد و در اندک
 فرصت روی شفا دید چون یقین دانست که بیماریش بر طرف
 شد زن را طلبید و اخراجات خور و پوش ایام گذشته که در مدت
 تدویش بسر برده بود خواست زن سر بر پایش افکند و گفت
 که از برکت انفاس نفیست دخترم ازان بای جان فرسای
 نجات یافته و ضعیفه هم که از مشاهده حالت پر ملالت آن
 مایه جان زنده در گور بود تادم واپسین موهون احسانت خواهد ماند
 چیزیکه بدل این عطیه بی بدل تراند بود موجود ندارم
 که در قدمت سپارم کریم کار ساز ترا عوض این دهان جوان حیران
 و بکار خود سرگردان بماند و جز خاموشی چاره ندید چار ناچار
 بزخواست و بجانبدی در تاخت *

قضا را بعد مرور از منه و دهور و عبور سنین و شهر حکومت
 قضای همان ملک با و تسلیم نمودند و بر قضای او اجتماع
 فرمودند مدتی برین برآمد که ناگاه یلک پیرون را بتهمت کفتار
 گرفتار آوردند و از شاهد ثبوت رسید که این زن تعویذی میدارد

ed there a whole week, called for his bill with as much courage as if his pockets had been filled with gold. "Ah, God bless you !" said the old woman, "you are nothing in my debt, I am sure ; I wish I was able to pay you for the cure you have performed on my daughter : and, if I had had the happiness of seeing you ten months ago, it would have saved me forty pounds in my pocket." Holt, after some altercation, accepted of his week's accommodation as a gratuity, and rode away.

Many years afterwards, when he had become one of the judges of the King's Bench, he went on a circuit into the same county ; and, among other criminals whom he was appointed to try, there was an old woman charged with witchcraft. To support this charge, several witnesses swore that she had a spell, with which she could either cure such cattle as were sick, or destroy those that were in health. In the use of this spell, they said, she had been lately detected ; and, it having been found upon her, was ready to be produced in court. The judge then desired it might be handed up to him ; when it appeared to be a dirty ball, covered with rags, and bound round with pack-thread. These coverings he removed, one after another, with great deliberation ; and at last came to a piece of parchment, which he immediately perceived to be

که ستوران علیل را بشفامی آرد و گاهی بالعکس هم میکنند قاضی بعد تفحص بسیار تعویذ ازو بستید و کشاده بدید که همان پاره چرم است که خود زن مریض را داده بود سخت متخیر ماند و ساعتی ساکت گشت پس از ساعتی خود را جمع آورد و دردل خود اندیشه کرد که اگر این راز را براه کنم خود را در سبکی می اندازم و اگر مخفی دارم زن بیچاره را گرفتار بلامیسمانم نه رای گفتن و نه جایی نهفتن بعد تفکر دور و دراز هرچه بادا باد گویان گفت که بر دیده وزان دور بین و خرد پروران هوش گزین محتجب نهاند که این مرد جهان گود دردهای گذری کرد در اینجا دختری دید که بمرضی مبتلاست و در بیماری خود سخت ناچار بسبب ضرورت حرفی بخط زشت موهوم داده بودم بفضل الهی ازان آفت جان گذاز نجات یافت و آن چرم همین است که این زن بعثت آن به تهمت گفتار گرفتار است حضار مجلس متعجب شدند و از وقوع این سانحه حیران ماندند عاقبت مدعیان زن خایب و خاسر باز گشتند و از دعوی خود درگذشتند زن بیچاره ازان مهلکه نجات یافت و بمنزل شفاقت *

the same he had once used as an expedient to supply his want of money. At the recollection of this incident, he changed colour, and was silent for some time. At length, however, recovering himself, he addressed the jury in the following manner: "Gentlemen, I must now relate a circumstance of my life, which very ill suits my present character, and the station in which I sit: but, to conceal it, would be to aggravate the folly for which I ought to atone, to endanger innocence, and to countenance superstition. This bauble, which you suppose to have the power of life and death, is a senseless scrawl which I wrote with my own hand, and gave to this woman, whom for no other cause they accuse as guilty of witchcraft." He then related the particular circumstances of the transaction; which had such an effect on the minds of her accusers, that they blushed at the folly and cruelty of their zeal: and judge Holt's quondam hostess was the last person ever tried for witchcraft in that county.

قصهٔ ملک د بلین

نقل آورده اند که زنی مکانی بکرایه گرفت و اقامت پذیرفت
 شیطان سیاه پوش به هیئت انسان و چهرهٔ چون برق درخشان
 نمودار شد و زن را گفت که بر بی من بیا و از نظرش غایب شد
 زن ازین واردات بر آشفت و همه شب خواب نگرفت شب دوم
 مرد ذوقرابت را جهت اطمینان خاطر و رفع خوف تنهایی
 همخانه کرد و واردات دوشینه درمیان آورد مرد دلش داد و رخت
 خواب دران مکان نهاد زن آن شب هم همان آتش درکاسه چشید
 و مرد هم برای العین مشاهده دید هر دو ازین واردات عجیب
 و سائنات غریب تمام شب در ناله و فریاد بسر بردند و شب
 روز کردند *

• علی الصباح زن آن خانه را بگذاشت و مکان دیگر کرایه گرفت
 صاحب هر چند بدلداری او پرداخت زن سخن او را بسمع اصغا
 نینداخت

القصة چون این ساخته شیوع یافت و در هر کوچه و بوزن
 منتشر گردید خلقی گرد آن خانه انجمن شد رفته رفته بگوش
 مستتر لون که شاعر بی بدل و امیر بی مثل بود رسید يك جفت

XCII.

A DUBLIN ANECDOTE.

A FEW years ago, a woman, who rented a snug house in Dublin, alarmed the neighbourhood with a strange story of a *ghost*, dressed as a female, in black robes, that opened the curtains of her bed, surrounded by an illumination like lightning, and with a countenance labouring under some heavy burthen beckoned the woman to follow her. The person haunted called in two relations to sleep with her the next night, but they were also equally frightened with groans and an uncommon noise, and left the house next day.

The occupier of the house still persisted that she was not only haunted but threatened by the *ghost*, and to this she made the most solemn oaths, as well as imprecations, and accordingly took lodgings in a neighbouring street.

The story having gone abroad, hundreds were daily drawn by curiosity into the street where the *haunted house* was, and it becoming the subject of conversation every where, Mr. Nolan, so well known for his poetical and political abilities, took up a sporting bet, that he would suffer himself to be locked up in the house, one whole night, without the company of any human being. About nine o'clock he went, and was shut in; but for the sake of defence against any improper practices, he took with him a dog and a case of loaded pistols, and

تنگ دور آهنگ و سگی آهنگین چنگ همراه کرده دران مکان زنت و گشت که در را از بیرون قفل زنند و خود را یکسوکند تا کسی گرد آن نگردد و پیرامون خانه نروند و خود دران منزل شب همه شب بیدار ماند و چشم بر دیدار دیود و چار چون هیچ ندید و شب با آخر رسید *

باه داد سَمَط خواب گسترانید و باستراحت تمام خوابید سپیده دم پرستارانش بر در حجره رسیدند و خواب را بخواب راحت دیدند نام یزدان بر زبان راندند و شکر خدا گفتند و میخواستند که خواب را بیدار سازند و گوش بر کوائف دوش اندازند که از آواز ایشان خود بخود بیدار گشت و چشم را وا کرد هر یک زبان آفرین کشا زن و صدای احسن بلند کردند مستر گفت که تمام شب بیدار بودم و همه شب خواب نکردم هیئتی ندیدم و هیبتی نکشیدم مگر آوازی مهیب می شنیدم و صدای عجیب بگوش میرسیدم چون آواز تفقریب میداد میگفتم کسی که پیش من خواهد آمد هلاک خواهد ساخت و سرش خواهد انداخت چون دوسه بار مکرر کردم آن هم بر طرف شد و صوتی بلند نگردید مگر آن لعین از خوف من بگریخت و اقامت خود ازین مکان برانگیخت حالا ترسی و خوفی نماید هر که خواهد درین مکان بماند و بشادی تمام شب بگذراند *

قصه خطیب ملک کمتر بری

سیاحی خطیب را هوای سیر در سر پیچید و خود را بتفرج بلدان یرون کشید هر شام در شهری و هر بامداد بر رهمداری میدراند *

شبی در سرائی رسید و بساط راحت چید بعد فراغ طعام بالای نام برآمد و هر سو نزاری انگند از دور آوازی مرموم بگوشش رسید

was not released till six o'clock next morning, when he was found by his companions fast asleep.

Suffice it to say he saw *no ghost*, though he heard a great deal of noise, and loudly threatened to shoot the first who should approach him, whether of this world or of the other. The *discreet ghost* desisted, and the people got rid of their fears in that neighbourhood.

XCH.

ANECDOTE OF AN ARCHBISHOP OF CANTERBURY.

AN archbishop of Canterbury, making a tour into the country, stopped at an inn for refreshment. Being at the window, he observed at a distance, in a solitary wood, a well-dressed man alone talking, and acting a kind of part. The prelate's curiosity was excited to know what the stranger was about, and accordingly sent some of his servants to observe him, and hear what he was rehearsing; but they bringing him back an answer no way satisfactory, his grace resolved to go himself. He accordingly repaired to the wood, ordering his attendants to keep at a distance. He addressed the stranger very politely, and was answered with the same civility. A conversation having been once entered into, though not without interruptions by an occasional soliloquy, his grace asked what he was about? "I am at play," he replied. "At play!" said the prelate; "and with whom? You are all alone."—"I own," said he, "sir, you do not perceive my antagonist; but I am playing with *Providence*."—"Playing with Provi-

یکی را بدریافت آن روان کرد خادم دیده و شنیده عرض نمود
خطیب نمود او بسمع قبول نفرمود خود بر اثرش روان شد چون
بدانجا رسید دید که مجردی مجذوب است و از عقل بالکل
مسلوب بعد ادای تعظیم گفت که در چه کار مشغولی که از
نعم دنیا ملولی گفت با حریف خود بازی میکنم خطیب گفت
حریف تو کیست و باری تو چیست گفت حریف من خداوند
گنج است و بازی من شطرنج خطیب گفت چرا بازی میکنی
و خود را در تگ پیل حرمان می افکنی مجذوب گفت تا از
دست برد زمان وهائی یابم و کشتش نخورم خطیب گفت
ار حریف خود بازی مییابی یا رخ می تابی مجذوب پداده وار
سراسیمه و کج میج بر زبان آورده گفت گاهی شه مات میکنم
و گاهی مات میشوم خطیب گفت مات بچه طور میشوی و
وقتی که مات میکنی چکار میکنی مجذوب گفت هذگامی که مات
میشوم نقدش بمسکینان نفقه میدهم و گاهی که بازی میگیرم
خداوند عزوجل از بندگان خویش مرامید هاند اکنون بازیم از دست
رفت و پنجاه دینار خسارت پذیرفت این بگفت و خریطه
از جیب بر آورد و پنجاه دینار ازان بخطیب داد و سر در راه
خود نهاد *

خطیب ازین ماجرای عجیب سحمت درماند و ندانست
که این زر را چه توان کرد کام ناکام روان شد و نقد را بفقرا داد
و ازین سانحه غریب همسایگان را مطلع کرد چون شب درآمد

dence!" (his lordship thinking the man out of his mind,) "this is a very extraordinary party: and pray at what game, sir, are you playing?"—"At chess, sir." The archbishop smiled; but the man seeming peaceable, he was willing to amuse himself with a few more questions. "And do you play for any thing, sir?"—"Certainly."—"Pray, sir, when you win or lose, how do you settle your accounts?"—"Very exactly and punctually, I promise you."—"Indeed! Pray how stands your game?" The stranger, after muttering something to himself, said, "I have just lost it."—"And how much have you lost?"—"Fifty guineas."—"That is a great sum; how do you intend paying it?"—"The poor, sir, are the treasurers of *Providence*. Some worthy person is always sent to receive the debt; and you are at present the purse-bearer." Saying this, he pulled out his purse, and reckoning fifty guineas, put them into his grace's hand, and retired, saying he should play no more that day.

The prelate was quite fascinated; he did not know what to make of this extraordinary adventure: he viewed the money, found all the guineas good, recalled what was passed, and began to think there must be something more in this man than he had discovered. However, he continued his journey, and applied the money to the *use of the poor*, as had been directed.

Upon his return, he stopped at the same inn; and perceiving the same person again in the wood, in his former situation, he resolved to have a little

باز همان حالت دوشینه معاینه دید و آرزومند دیدار او گردید
 هرگاه نزد او رسید بادب سلام نمود * مجذوب جواب سلام گفته
 بود، راز بکشود و گفت از نفع و زیان چاره نیست این بار من
 شاه را مات نمودم و نقدی گران یافتم خطیب گفت چه قدر
 یافتی گفت پانصد دینار بدست من آمد *

الحال حامل کیسه نقد توئی که خدای تعالی برای دادن
 آن نزد من ترا فرستاده است و آن روز خطیب نقد گران یافته بود
 بر غیب دانی او حیران بماند و جبر و قهرا پانصد دینار حواله
 او نمود شاطر چون زور را بدست کرد خواست که خطیب را از
 تفنگچه هلاک سازد خطیب یقین دانست که این مرد حیل ساز
 شطرنج باز رهن است ترسان و لزان سرمایه بگریخت و بر
 نادانی و حماقت خود آگاه گردید و کسی را ازین واردات اطلاع
 نکرد که حمل بر حمق خواهند نمود لیکن رازش برملا افتاد
 و سرگذشتش عیان گردید همه کس بر نادانی او پی بردند
 و در بیخردی او را انگشت نما کردند *

farther conversation with him, and went alone to the spot where he was. The stranger was a comely man, and the prelate could not help viewing him with a kind of *religious veneration*, thinking, by this time, that he was *inspired to do good* in this uncommon manner. The prelate accosted him as an old acquaintance, and familiarly asked him how the chances had stood since they had first met. “ Sometimes for me, and sometimes against me; I have both lost and won.”—“ And are you at play now ?”—“ Yes, sir, we have played several games to-day.”—“ And who wins ?”—“ Why, sir, at present the advantage is on my side; the game is just over; I have a fine stroke; check mate, there it is.”—“ And pray, sir, how much have you won ?”—“ Five hundred guineas.”—“ That is a handsome sum; but how are you to be paid !”—“ I pay and receive in the like manner: some good rich man is always sent when I win; and you, my lord, are the person. *Providence* is remarkably punctual upon these occasions.”

The archbishop had received a considerable sum that very day; the stranger knew it, and producing a pistol by way of receipt, the prelate found himself under the necessity of giving up his cash; and by this time discovered the *divine inspired gamester* to be neither more nor less than a *thief*. His lordship had, in the course of his journey, related the *first part* of this adventure; but the *latter part* he very prudently took great pains to *conceal*.

قصهٔ دای سارتن

رازیان اصغار و ناقلان اسمار بر جریدهٔ روزگار چنین ثبت کرده‌اند که شخصی زری نزد صرافی امانت گذاشت و کلید صندوقچهٔ باخود داشت پس از مدتی قطعهٔ زمینی خرید و بیعانه داده پیش صراف آمد و امانت خود طلب کرد صراف مرد بی‌دیانت خیانت نموده بود پاک منکر گشت بیچارهٔ حیران همانند و مرافعهٔ نزد وزیر برد کوبند وزیر عاقل و عادل بود کمال دلجوئی او کرد و صراف را طلب داشت و گفت که این کس امانتی بتو سپرده‌است و افس چرا نمی دهی آن بدنهاد باهرم اتقار نمود و زیر گفت کسان خود را بفرست و صندوقچهٔ امانت از خانه بطلب آن مرد خاین متامل شد و در فرستادن کس پس و پیش کرد *

وزیر دانست که باءث تردد چیست و سبب تفکر چه خود کسی را فرستاد و گفت که از طرف صراف کسان او را بگو که صندوقچهٔ مقفل در فلان جا است زود تر بفرستند و اگر اندکی

XCIV.

ANECDOTE OF MONS. DE SARTINE.

AN Irish gentleman, who wished to purchase an estate in France, lodged his money in the hands of a banker, who took it, as common on the continent, without giving the gentleman a voucher; but lodged it in an iron chest, and gave the gentleman the key. When the contract for the purchase was made, he called on his banker, to receive his cash; when the latter peremptorily denied his having received any such sum, or having any money transaction whatever with the gentleman. In this dilemma the injured party was advised to apply to M. de Sartine; and he accordingly did so, and told him his story. The minister sent for the banker, and asked him if he had not received such a sum. The banker steadily denied it. "Very well," replied M. de Sartine, "then sit down and write a letter which I shall dictate to you, and you shall continue in the room with me until the answer arrives." Paper was brought, and Sartine dictated, and made him write a letter to his wife; to the following effect:—"My dear wife, you must immediately send to me the sum which Mons. —— left in my hands, and which was deposited originally in the iron chest in the counting-house, but was removed you know whither. You must send it instantly, or else I shall be sent to the Bastile. I am already in the hands of justice." The banker stared. "*Mon Dieu!*" says he, "must I send this letter to my wife?"—"You must," says the minister. "I dare say, if you are guilty of the robbery, your

توقف خواهد شد در زندان خوارم رفت و هرگز نجات نخواهم یافت مرد از زبان صراف هر چه از وزیر شنیده بود اظهار نمود اهل خاندهاش فوراً صندوقچه زر حوائه او کردند وزیر زر باو بخشید و صراف را زجر و توبیخ کرد و از مجلس براند *

قصه بخیل

بخیلی خریطه صد دینار گم کرد چند آنکه طلب نمود کم یافت گفت هر که یافته باشد بیارد که ازان ده دینار ازان اوست اتفاقاً بدست صالحی افتاد و بخیل را بداد و ایفای وعده خواست لیکن که حبد سیم را بعد جان عزیز میداشت گفت که درین خریطه یک صد و ده دینار بود حق خود گرفته دیگر چه میخواهی مرد نیکو سرشت پیش قاضی رفت قاضی مدعا علیه را طلبید پرسید که وفای وعده چرا نمیکنی و حق این بیچاره نمیدهی گفت حق خود گرفته است دیگر چه میخواهد قاضی خریطه اش طلبید دید که همچنان سر به مهر است گفت که تو میگوئی در خریطه مفقود یکصد و ده دینار بود و درین خریطه یکصد دینار است این خریطه تو نیست از جای دیگر طلب کن و این کیسه حواله این مرد نما که ازان دیگر است و مالک این دیگر بوده باشد و آن مرد را گفت که تو این کیسه را امانت نزد خود دار تا که مالک آن پیدا شود *

wife, who is remarkable for her ingenuity, was privy to it, and she will obey your commands. If you are innocent, she cannot comprehend the order which you send, and will say so in her answer. We will make the experiment ; and if you resist you shall go immediately to the Bastile."

The resolution was decisive. The letter was sent ; and in less than an hour the money was brought in the bags in which it was originally sealed, and restored to the original owner. M. de Sartine discharged the banker, telling him the matter should be kept a secret, provided he acted with more faith and honesty for the future.

XCV.

ANECDOTE OF A MISER.

A MISER, having lost a hundred pounds, promised ten pounds reward to any one who should bring it to him. An honest poor man, who found it, brought it to the old gentleman, demanding the ten pounds. But the miser, to baffle him, alledged there were a hundred and ten pounds in the bag when lost. The poor man, however, was advised to sue for the money : and, when the cause came on to be tried, it appearing that the seal had not been broken, nor the bag ripped, the judge said to the defendant's counsel, "The bag you lost had a hundred and ten pounds in it, you say?"—"Yes, my lord," says he. "Then," replied the judge, "according to the evidence given in court, this cannot be your money ; for here were only a hundred pounds ; therefore the plaintiff must keep it till the true owner appear."

قصهٔ تعجب انگیز

شنیدم که پیری تبه بوده حال * غلامی همی خواست
 صاحب جمال * یکی این اخ بود وی را بخواند * به پیش نظر
 مثل جانش نشاند * بگفت ای پسر دست کوتاه شد * که
 پیری بملک دلم شاه شد * نه چندی همی دست از ضعف دل *
 نه خیزد همی پا که ماندم بگل * ندانم همی کرد کاری درست *
 که از پیریم عضوها گشت سست * بخوام همی یک پرستنده *
 که باشد بحکم سرافکنده * نه پیچد سر از حکم و رابم همی *
 جو گویم نهد سر بپایم همی * غلامی نکو منظر و حور و ش *
 بهر کار فرمان برو حکم کش * بود چابک و چست فرمان پدیر *
 چنان کش نباشد بگیتی نظیر * غرض جمله سر تا بها حکم کش *
 که یابم رهائی ازین کشمکش * جوان شد روان در پی جستجو *
 که یابد غلامی برد پیش او * جهان سر بر سر بی سپر کرد مرد *
 ولی از تمنا همی گشت فرد * غلامی یکی داشت بخرد چمدل *
 که مر حاجتش را همی بد کفیل * بدل گفت این را برم پیشم *
 برم از داش بار اندر و غم * طلب کرد مرد پرستار * خردمند
 و غمخوار و هشیار را * بد و گفت ای مایه نکوئی * بفرومان بنه
 سرمکن بد خوئی * برو پیش آن پیر و خدمت گزار * نیاری
 ز فرمان او هیچ عار * ز چوگان حکمش روی همچو گوی *
 زمیدان سبقت بری پیش گوی * غلامش سرافکند و فرمان بکرد *
 دوان آمد از جا بر پیر مرد * چو مر بنده را پیر فانی بدید *
 ستودش فراوان چنان چون سزید * بهر کار داد آنگهش دست رس *
 که هشیار بین کار را پیش و پس * ترا در بر شد همه چیز من *
 چنان کن که تحمیل کنند انجمن * غلامش ثنا گفت و بدش

XCVI.

A CURIOUS ANECDOTE.

AN old gentleman, having occasion for a footman, desired his nephew to look out for one; and as he could not find any other whom he thought would suit him, he desired his own to hire himself to his uncle. The man, who revered his young master, reluctantly quitted him; but being persuaded it would be for his advantage, he repaired to the old gentleman, who being confident that his nephew would not recommend him an improper person, only asked him, if he understood *sequences*. "I do not know, sir," replied the man; "but if you will be pleased to explain yourself, I hope I shall be able to give you satisfaction."—"I mean," said the old gentleman, "that when I order you to lay the cloth, you should understand by it all the things connected with it, as the knives, forks, salt, spoons, &c. &c. And so upon all occasions, not to do barely what you are bid, by word of mouth, but to think of the *con-sequences*, *sequences*, or dependencies of one thing upon another."

The man assured him, that he had not the least doubt of pleasing him: accordingly he was hired,

نماز * سرسجده بنهال و روی نیاز * چو چندی برآمد برین ناگهان *
 دگر گونه گردید حال زمان * قضا را اجل بر سر پیر مرد * یکی
 تاختن را سر آغاز کرد * چو رنگش شد از ضعف دل همچو کاه *
 روان دمیدم از تنف سینه آه * مر آن بنده را گفت هین زود زود *
 کنیزک بیدار و بیدار همچو دود * دوان رفت و گفتا که خیز ای کنیز *
 ز خدمت مدار آنچه خود را عزیز * چو برگشت رانجا بدن
 گفت کای * بخدمت گذاری نهم پیش بی * به پیش
 حکیمی یکی رفت و گفت * که آقای من گشت با مرض
 جفت * بهمت یکی مردمی کن حکیم * که بر گردن ازوی
 شهاب الیم * حکیمش یکی نسخه مرض کاه * سپرد و بگفت که بپسیدم راه *
 جوان سوی بازار آهنگ کرد * بدست آورد آنچه داروی درد *
 چو از جایگاه مردن کای شمرد * خیال دگر باطل از جای برد *
 فشرد که این جمله داروی درد * برآرد ازان پیر فرخنده گرد *
 پس آن به که اسباب کفن و جهیز * برم با خود آن را دگر هرجه
 چیز * چو این کارها جمله شد ساخته * بیاید برش گردن
 افراخته * غضب ناکت گفت ای فرومایه خیر * نگفتمت زودی
 بیا پیش پیر * چو رفتی بکاری و دیر آمدی * یقین شد که از ما
 تو سیر آمدی * برو راه خود را فرا پیش گیر * وزین پس بیا پیش
 این مرد پیر * غلام از سخنهای آن پیر مرد * یک آهی برآورد
 از سینه سرد * سر عجز بر خائبا یش نهال * لب تندر را بر گنه
 بر کشاد * کنون زین خطا که از من وجود * گرفت است بار
 نهامت فزود * به بخش ای خداوند حلم و حیا * منم مس
 توئی جمله تن کیمیا * دل رفته پیر آمد بجای * خطا جمله
 بخشیده و کردش ثنای * وکیلش که بد مرد را پیش خواند *
 سخنهای زینگونه در پیش راند * وزان پس که من زین جهان
 بر شوم * به پیش خداوند جنانها روم * تو این بنده را زود
 آزاد کن * ز مال فراوان دلش شاد کن * نباشد کسی کو بفرما یش *
 بکاری که او را نکار آیدش * اگر این وصیت بجا نآوری *
 به پیش خدا در برم داوری *

and for some time they agreed perfectly well ; but at last his master finding himself suddenly ill, one morning ordered him to fetch a nurse as soon as possible. Instead of returning with speed, he was absent for several hours ; and the moment he came into his master's presence, he severely reprimanded him for having staid so long away, when he had sent him on business that required dispatch. The arch fellow waited till the old gentleman's passion was abated, and then proceeded to justify his conduct in the following manner : " That he went and found the nurse, who was below : that thinking the *consequence* of a nurse might be an apothecary, he had been for one, who was also below : that knowing a doctor always followed an apothecary, he had likewise fetched a physician, who was in waiting. A surgeon was often, he said, the *sequence* to a doctor, and an undertaker the *consequence* of all : he had therefore brought them, and hoped he had thoroughly understood his orders." The old gentleman was so pleased with the humour of the man, that he ordered him to fetch a lawyer to make a codicil to his will, by which he left him a valuable legacy.

قصهٔ مرد ناکد خدا

مردی را تمنای سرور در سرافتاد بدوگان می فروشی رفت و
 قدحی باده خواست می فروش ترش روی و تند خوبود سغیر پراز
 باده نمود نصفی برخاک ریخت و ما بقی بآن مرد داد و سخنی
 درشت گفت آن مرد نیک نه‌دی و برد باری را پیش برد
 و گستاخی او را تحمل کرد و خشم فرو خورد و مشفقانه پرسید
 ای عزیز چرا چنین کردی و باده فرو ریختی گفت ای نادان
 نمیدانی که این فال نیک اختری است و مایهٔ بختوری حالا
 از جانی منتفع خواهی شد و پیرایهٔ مکت خواهی یافت مرد عجیب
 ازین واردات عجیب خیلی متعجب گردید باز هم حلم ورزید
 و رنجش نرسانید و درمی بدست او داد که اندکی پنیر بیدارد
 باده فروش درون حجرة رفت جوان حایم خم باده اش
 سرنگون ساخت و باده را بر زمین انداخت *

می فروش چون باز گردید، حال برین منوال دید سخت
 برهم شد و دست در گردبانش کرد و تاوان نقصان خواست

XCVII.

ANECDOTE OF A NORMAN BACHELOR.

IN the days of chivalry, a *bachelor* meant a *probationary knight*, or one between that degree and an esquire. It was also used to signify a poor gentleman; and in that sense it is to be taken in the following anecdote.

In the year 1191, a pleasant adventure happened in Normandy. A bachelor of that province had one morning nothing for his dinner * but a halfpenny loaf. To make his scanty meal the more palatable, he went into a tavern and called for a penny-worth of wine. The master of the house, who was a man of rough and boorish manners, came and presented the gentleman, with great rudeness, the liquor in a cup; and, in handing it to him, spilt near half of it on the floor. To complete his insolence, he observed to him, "You are going to be a rich man, Mr. Bachelor; for liquor spilt is a sign of good luck."

To break out into rage against so contemptible a brate, would have been beneath a gentleman. The Norman took his measures with better management, and more address. He had still a half-penny remaining in his purse, which he gave to the tavern-keeper, and desired to have a little cheese to eat with his bread. The vintner took it with a

* It was the custom then to dine at ten o'clock in the morning, and to sup at five in the afternoon. Thus, in the story of Lanval, we hear of a company going out *after supper*, and walking *till night*.

هشت و هشت از جانبین آغاز شد جوان قوی هیکل بود
می فروش را از زمین برداشت و برخاک انداخت فتنه حشم
بکشد و هنگامه بنیاد نهاد همسایگان از هر طرف برینختند و شوغای
برانینختند و هر دو را جدا کردند *

بالآخر معامله پندش حاکم بردند و تاوان خسارت خواستند
حاکم اراکین مرد پرسید گفت که از این باده فروش باده خواستم قدحی
برکرد و نصفی برخاک ریخت و نصفی بمن داد از سبب آن
پرسیدم گفت که این فال نیک اختری است و سره باده تونگری
چون اراکین شخص نکو بپایان دیدم خواستم که من هم عوض آن بپایان
و بی بهره داش نگذارم خم باده اش سرنگونش کردم و گوی نکویی
بیش بردم گناه من چیست *

شاه بخندید و ارکان دولت بهیسمندیدند و می فروش را براندان
او آگاهی بخشیدند و گفتند خود کرده را چاره چیست
و حماقت را علاج نیست سو خود گیر و عذرش به پذیر می فروش
داده گشت ... از سبب آن گذشت *

sneering air, and went to the cellar to bring what was required. The bachelor, during the absence of the vintner, went to the wine cask, turned the cock, and let the wine run out upon the floor. The other, on his return, finding his wine running out and overflowing the room, quickly made up to the barrel; and, having stopped the cock, rushed upon the Norman, and seized him by the collar, vowing vengeance for the loss of his wine. The Norman, however, being the stronger, raised the other by the middle, and threw him among the bottles, a great number of which were broken, and proceeded to inflict the merited chastisement, till he was interrupted by the entry of some neighbours.

The affair was notwithstanding carried before the sovereign, Count Henry. The vintner spoke first, and demanded reparation of his damage. The prince, before he condemned the knight, asked him what he had to urge in his defence. The latter then related the affair exactly as it had fallen out, and concluded with saying, "Sire, this man assured me, that wine spilt portended good fortune; and that, having wasted half my measure, he had put me in to a fair way to become a rich man. Gratitude demanded a return on my part; and as I did not choose to be outdone in generosity, I spilled him half a tun."

All the courtiers applauded the conduct and the declaration of the bachelor. The count himself laughed heartily, and dismissed both parties; saying, that what was spilt could not be gathered up again.

قصهٔ ملك جنوب

آردۀ اند که درویشی در بصره بکلبهٔ زنی بیوه مفلس وارد
 گردید و از گردش ادوار کلیل و از انقلاب لیل و نهار علیل گشت زن
 تپهٔ دست وفا پرست بجان و دل در بیمار داریش میکوشید و در
 خدمتش میجویشید و از چوکه ریشی و دست رنجی که میکرد
 بعلاجش میدوید و دوايش بهم میرسانید باری از فضل باری از
 بیماری نجات یافت درویش ادای شکر بقتدیم رسانیده اجازت
 رخصت خواست و گفت احسانی که در حق درویشان کرده
 بصد زبان نتوان شمرد و از زیر بار امتنان تازیست نتوان برآمد لیکن
 اگو رخصت باشد پسر را همراه برم و اندکی از شکر نعمتی
 بجا آورم و همت بر صلاح و فلاح او بر گمارم تا باشد که در زمرة شکر
 گذاران باشم زن نیک طیفتم بکمال ایتهاج بسمع اصغا قبول نموده
 پسر خود را بدو سپرد درویش خدا اندیش پسر را که نامش
 عبدالله بود با خود برد و راه کوه وهامون می نوشت و در دشت رصرا

XCVIII.

INGRATITUDE PUNISHED.

AN EASTERN TALE.

He that is ungrateful has no fault but one,
 All other crimes may pass for virtues in him.—YOUNG.

A DERVISE, venerable by his age, fell ill in the house of a woman, who had been long a widow, and lived in extreme poverty in the suburbs of Balsora. He was so touched with the care and zeal with which she had assisted him, that, at his departure, he said to her, "I have remarked, that you have wherewith to subsist alone, but that you have not subsistence enough to share it with your only son, the young Abdallah. If you will trust him to my care, I will endeavour to acknowledge in his person the obligations I lie under for the care you have taken of me." The good woman received this proposal with joy, and the dervise departed with the young man, acquainting her, that they must perform a journey, which would last near two years. As they travelled, he kept him in affluence, gave him excellent instructions, cured him of a dangerous disease with which he was attacked: in fine, he took the same care of him as if he had been his own son. Abdallah a hundred times testified his gratitude to him for all his bounties; but the old man always answered, "My son, it is by actions that gratitude is proved; we shall see, in a proper time and place, whether you be so grateful as you pretend." One day, as they continued their travels, they found themselves in a solitary place, and the dervise said to Abdallah, "My son, we are now at the end of our jour-

میگشت مرد پیر عبدالله را بشفقتی که پدران را با پسران باشد
 تربیت میکرد باری پسر را عارضه مهلت لاحق گشت درویش
 شفقت کیش خدمت آن دل ریش می نمود تا از برکت
 انفاس آن خدا شناس شفای عاجل و صحت کامل یافت
 پسر از کرامات آن فرشته صفات از بس گرو اعتقاد گشت و دایما
 زبان بشکرگزاری او میکشاد و چندانکه در خور او باشد داد
 حق شناسی میداد پیر میگفت ای عبدالله هنوز وقت آن نرسیده
 که صفا از غل و نقد از دغل فرق توان نمود هر دو باهم درین
 سخن بودند که بصکرای لق و دق داخل گردیدند پیر گفت
 ای پسر لخت جگر اکنون پای طلب بمنزل رسید و عمر سفر بنهایت
 انجمید من از خدای جل و عالی مناجات میکنم تو آمین بگو که
 درجاً زمینی شق شود پسر اجلتش کرد فقیر آتشی برافروخت
 و عود و عنبر بران سوخت و کلمات مصحف شریف بر زبان راند
 و دست بدعا برافشاند بکرم فالق الاصابا پاره زمینی از هم پاشید
 بنی عبدالله را بسوگند گفت که درین غار فرو رو و حق خدمت من

ney ; I shall employ my prayers to obtain from heaven that the earth may open, and make an entrance wide enough to permit you to descend into a place, where you will find one of the greatest treasures that the earth encloses in her bowels. Have you courage to descend into this subterraneous vault ?” continued he. Abdallah swore to him he might depend on his obedience and zeal. Then the dervise lighted a small fire, into which he cast a perfume ; he read and prayed for some moments ; after which, the earth opened, and the dervise said to him, “ You may now enter, my dear Abdallah : remember that it is in your power to do me a great service, and that this is perhaps the only opportunity you can ever have of testifying to me that you are not ungrateful. Do not let yourself be dazzled by all the riches you will find there ; think only of seizing upon an iron candlestick with twelve branches, which you will find close to a door : that is absolutely necessary for me.” Abdallah promised every thing, and descended boldly into the vault ; but forgetting what had been expressly recommended to him, while he was filling his vest and his bosom with gold and jewels, which this subterraneous vault enclosed in prodigious heaps : the opening by which he entered closed of itself. He had, however, presence of mind enough to seize upon the iron candlestick, which the dervise had so strongly recommended to him : and though the situation he was in was very terrible, he did not abandon himself to despair ; and thinking only in what manner he should get

بجا آر ناحق شناسی تو باثبات رسد پسر قسم یاد کرد درویش
 باز بمزید تاکید گفت که زینهار بر قول خود مستقل باش و سرمو
 تجاوز میکن تا خود را در هلاکت نیفتگنی ای پسر چست و
 چابک درین شگاف در شو و از تاب برق دولت چشم خود را
 مپوش و شمعدان آهزی دوازده شاخه که در انجاست بیار و نظر
 طمع برو مگمار و برای من خاص کن عبدالله مردانه باهتمام تمام
 درون حجره فرو رفت چون نظرش بر نقد و جواهر افتاد نصیحت
 پیر فرا آب داد هرچه تمامتر همت بر گرفتن جواهر بر گماشت
 و خوار بار بر پشت بر داشت من بعد قصد بر آمدن کرد چون
 بدر رسید باب کشاده بسته دید و از بس اضطراب در را میطلبید
 راهی که وسیله نجات او از ان بلیات گردد مسدود یافت چند آنکه
 الحاج و زاری ورزید نهج عافیت بنظرش نرسید چون از همه
 حیل در گذشت ملامت بر خود کردن گرفت و دست ثغاب بر
 سرزدن عاقبة الامر سخن پیر بیداش آمد و نیت فاسد خود را
 فسخ کرد و به تجدید از خلوص نیت و حسن طویت روی ارادت

out of a place which might become his grave, he apprehended that the vault had closed only because he had not followed the order of the dervise; he recalled to his memory the care and goodness he had loaded him with, reproached himself with his ingratitude, and finished his meditation by humbling himself before Heaven. At length, after much pains and inquietude, he was fortunate enough to find a narrow passage, which led him out of this obscure cave; though it was not till he had followed it a considerable way, that he perceived a small opening, covered with briers and thorns, through which he returned to the light of the sun. He looked on all sides to see whether he could perceive the dervise, but in vain: he designed to deliver him the iron candlestick he so much wished for, and formed a design of quitting him, being rich enough with what he had taken out of the cavern, to live in affluence without his assistance. Not perceiving the dervise, nor remembering any of the places through which he had passed, he went on as fortune had directed him, and was extremely astonished to find himself opposite his mother's house, from which he imagined he was at a great distance. She immediately inquired after the holy dervise. Abdallah told her frankly what had happened to him, and the danger he had run to satisfy his unreasonable desires; he afterwards showed her the riches with which he was loaded. His mother concluded, upon the sight of them, that the dervise only designed to

بآن سرمایهٔ سعادت آورد باری از فضل باری راهی دران سیاهی
 هویدا شد مرد از یک دل هزار دل گردید نی نی بلکه مرده را
 جانی تازه در رسید هرچه زود تر خود را براه افکند و بیخبر از خود
 راه میراند پارهٔ مسافتنی طی کرده بز که صحرای خونخوار پراز
 خار و مار رو نمود بیچاره در خود حیران سستی پیش گرفت و
 جهتی به پذیرفت و چندانکه درویش را می جست کم می یافت
 و تا آنکه نظرش کاره یکمرد فقیر را کم میدید همدریں ائدا بیک
 ناگاه حجرهٔ مادرش بنظرش درآمد مرد را تعجب تازه و حیرت
 بی اندازه فرو گرفت و بادل خود گفت این چه بوالعجبی است
 که می بینم یارب العجائب این چه حالت است خواب است
 یا بیداری اگر خواب است اینهمه علامت بیداری چیست
 و اگر بیداریست این همه بوالعجبی از کیست الحاصل مرد خود را
 جمع آورد و نیک تامل کرد که اینهمه نیرنگی آن بی رنگ است
 و این همه رنگ آمیزی آن بی آهنگ
 بوالعجبانه ازو پرسید ای عبدالله درویش را چه کردی و بر سر آن

make a trial of his courage and obedience, and that they ought to make use of the happiness which fortune had presented to them, adding, that, doubtless, such was the intention of the holy dervise. While they contemplated these treasures with avidity; while they were dazzled with the lustre of them, and formed a thousand projects in consequence of them; they all vanished away before their eyes. It was then that Abdallah sincerely reproached himself for his ingratitude and disobedience; and, perceiving that the iron candlestick had resisted the enchantment, or rather the just punishment which those deserve who do not execute what they promise, he said, prostrating himself—What has happened to me is just; I have lost what I had no design to restore, and the candlestick which I intended to deliver to the dervise, remains with me: it is a proof that it rightly belongs to him, and that the rest was unjustly acquired.” As he finished these words, he placed the candlestick in the midst of their little habitation.

When the night was come, without reflecting upon it, he placed a light in the candlestick. Immediately, they saw a dervise appear, who turned about an hour and disappeared, after having thrown them an asper. This candlestick had twelve branches. Abdallah, who was meditating all the day upon what he had seen the night before, was willing to know what would happen the next night, if he put a light into each of them: he did so, and twelve dervises appeared that instant; they turned round also for an hour, and each of

خدا اندیش چه آوردی عبدالله مشروحا احوال باز گفت و خذف
 ریزها که در نظرش جلوۀ در بی بها میداد بر قدم مادر بر افکند
 و خر مهره های بی رنگ که در میزان نگاهش و زن گران سنگ
 می نمود در پله دامنش افشاند زن متاع بی وفایش را بصد جان
 ارزان خریداری کرده در صندوق سینه جا داد و کالای نامردی
 او را بهزار نقد ایمان سوداگری نموده درون کیسه دل نهاد *

هرگاه شمع شب افروز مه از لمعه نورانی ظلمت شبستان گیتی را
 فرو گرفت مرد سیاه بخت شمع بران شمع دان برافروخت همین
 که شمعش نور افشان شد درویشی در رسید و جواهر بیش قیمت
 بیش او بر بخت و از نظرش ناپدید گشت آن تیره درون ازین
 نیرنگی گوناگون متحیر در ماند و چشم تنها منتظر شب آینده
 سیاه کرد چون شب درآمد آن شب همه شاخها برافروخت بمجرد
 ذیل افشانی نور دوازده کس درویش پیامدند و بعد ساعتی
 جواهرات بیش از بیش بزیر آن شمعدان غرق ریختند و از
 نظرش غایب شدند عبدالله را چنان حرص و آرزو گرفته بود که

them threw an asper as they disappeared.. He repeated every day the same ceremony, which had always the same success ; but he never could make it succeed more than once in twenty-four hours. This trifling sum was enough to make his mother and himself subsist tolerably : there was a time when they would have desired no more to be happy ; but it was not considerable enough to change their fortune. It is always dangerous for the imagination to be fixed upon the idea of riches. The sight of what he believed he should possess ; the projects he had formed for the employment of it ; all these things had left such profound traces in the mind of Abdallah, that nothing could efface them. Therefore, seeing the small advantage he drew from the candlestick, he resolved to carry it back to the dervise : he hoped that he might obtain from him the treasure he had seen, or at least, find again the riches which had vanished from their sight, by restoring to him a thing for which he testified so earnest a desire. He was so fortunate as to remember his name, and that of the city which he inhabited. He departed therefore immediately for Magrebi, carrying with him his candlestick, which he lighted every night, and, by that means, furnished himself with what was necessary on the road, without being obliged to implore the assistance and compassion of the faithful.—When he arrived at Magrebi, his first ^{affair} care was to enquire in what house, or in what convent, Abounadar lodged. He was so well known, that every body told him

از بی وفا تا با وفا فرق نموده شمع را هر روز آتش میداد. و چشم طمع بران دولت میکشاد باری مرد را حرص زیاده طلبی در سر افتاد و پای طلب بر جاده بی وفائی بنهاد یعنی با مید زریکه دران غار او را نموده بود و نظر از بران کشوده در شهر ما کردی که مشکن درویش خدا اندیش بود روان گردید و بعد از محنت در از دران شهر باز رسید و در هر کوچه و بازار گردیدن آغاز کرد و از ابو نادر که نام نامی درویش گرمی بود پرسیدن باز نمود چون کسی نشانش نمیداد قدم بمزول نمی نهاد ناچار نشانی را که از فقیر شنیده بود هادی طریق خود ساخته سو بسو گردیدن سرکرد و از هر که و مه سراغش پرسیدن گرفت ناگرفت بردی در رسید که در بانان سیمین قبا و چاؤ شان زرین عصار ملا زمان خوش پیروان و غلامان شیرین دهن بادب تمام در پایه و مقام استاده بودند پرسید که این دولت سرای از کیست یکی ازان میان گفت ازان فلان درویش است **بهدالله** با دل خود گفت شاید که این مرد ظرافتی کرده است و الا چه جای آنست

his habitation. He repaired thither directly, and found fifty porters, who kept the gate of his house, having each a staff, with a head of gold in their hands; the court of this place was filled with slaves and domesticks; in fine, the residence of a prince could not expose to view greater magnificence. 'Abdallah, struck with astonishment, and admiration, feared to proceed. Certainly, thought he, I either explained myself wrong, or those to whom I addressed myself designed to make a jest of me, because I was a stranger; this is not the habitation of a dervise, it is that of a king. He was in this embarrassment, when a man approached him, and said to him, "Abdullah, you are welcome; my master, Abounadar, has long expected you." He then conducted him to an agreeable and magnificent pavilion, where the dervise was seated. Abdallah, struck with the riches he beheld on all sides, would have prostrated himself at his feet, but Abounadar prevented him, and interrupted him, when he would have made a merit of the candlestick which he presented to him. "You are but an ungrateful wretch," said he to him; "do you imagine you can impose upon me? I am not ignorant of any one of your thoughts; if you had known the value of this candlestick, you would never have brought it to me: I will make you sensible of its use." Immediately he placed a light in each of its branches; and, when the twelve dervises had turned round for some time, Abounadar gave each of them a blow with a cane, and, in a moment

که این چنین دولت سرائی مسکن آن چنان بی نوائی بوده باشد
 باشد که مکان خسروی است مرد درین ادیشه بود که شخصی
 آمد و گفت ای عبدالله اهلا و سهلا آقای من انتظارت میکشد
 و بجوشش تمام دستش بگرفت و جای که درویش بود بپوش
 عبدالله ازین واردات عجیب و نوادرات غریب در لجه
 حیرت فرو رفت و هر سونگوان گشت و درویش ابونادر را دید
 که بر کرسی زرین تاج مرصع نهاده و پرستاران پری پیکر بگردش
 استاده جوان خواست که خود را بر پایش اندازد و عذر ماضی
 بجا آرد ابونادر او را ازین حرکت منع کرد و گفت زنهار ازین فعل
 باز آی مرد شمعدان پیشش گذاشت و زبان بتوصیفش کشاد
 درویش او را دیگر بار منع نمود و فرمود که ای مرد بی وفا سزاوار
 صد جور و جفا این همه لابه و تملق چه کار میآید و ازین همه
 چاپلوسی و خوشامد چه میکشاید من بر رازنهانی تو نخست اطلاع
 یافته بودم بنابراین از زیادت حرص و آز که مذموم ترین اخلاق است
 بار بار منع می نمودم و ترا سخنان هدایت و ارشاد می یاد نماند

they were converted into twelve heaps of sequins, diamonds, and other precious stones. "This," said he, "is the proper use to be made of this marvellous candlestick. As to me, I never desired it but to place it in my cabinet, as a talisman, composed by a sage whom I revere, and am pleased to expose it sometimes to those who come to visit me; and, to prove to you," added he, "that curiosity was the only occasion of my search for it, here are the keys of my magazines: open them, and you shall judge of my riches; you shall tell me whether the most insatiable miser would not be satisfied with them." Abdullah obeyed him, and examined twelve magazines of great extent, so full of all manner of riches that he could not distinguish which merited his admiration most: they all deserved it, and produced new desires. The regret of having restored the candlestick, and that of not having found out the use of it, pierced the heart of Abdullah. Abounadar seemed not to perceive it: on the contrary, he loaded him with caresses, kept him some days in his house, and commanded him to be treated as himself. When it was at the eve of the day which he had fixed for his departure, he said to him, "Abdullah, my son, I believe, by what has happened to you, you are corrected of the frightful voice of ingratitude; however, I owe you a mark of my affection for having undertaken so long a journey with a view of bringing me the thing I desired; you may depart, I shall detain you no longer. You shall find, to-morrow, at the gate of my palace, one of my horses to carry you. I make you a present of it, as well as of a slave who shall

و بهر خیرخواهی من اعتماد نه حالا که آمده و قدم بر جاده
 اخلاص نهاده در کشایش این طلسم عاجز مانده و راه بمنزل
 نبرده که اینهمه شدايد سفر بر خود گزیده و منازل پر خوف
 و خطر نور دیده اگر ترا حقیقت کار این طلسم معلوم میشد
 روی توجه بدین جانب نمی بود انشاء الله تعالی شبانگاه بر این
 اجرای سر بسته ترا آگاه خواهم ساخت چون شمع شب تب
 ماه پرتو نورانی در شبستان گیتی فرو هشت و مشعل دار روز
 آفتاب جهان تب در گوشه مغرب نهان گشت درویش روشن
 ضمیر شمع دان طلسم را مغور ساخت و هر دوازه شاخ آن شمع دان
 شعاعه جواله چون پرتو ماه بر سر حاضران مجلس انداخت بمجره
 نور افشانی شمع دوازه نفر با چهره نورانی و جبهه امعانی در رسیدند
 و جواهر آبدار و لالی بی شمار در پای آن گنج طلسم بر تختند
 ابونادر عجالة چوب از دست چپ بر آنها زد در طرفه العین
 همه ها توده زر و دینار و لوله های شاهوار گردیدند درویش
 مخاطب بعبده الله گفت غرایب این شمع دان این است و عجایب
 این طلسم چنین و من کشایش این از دانشمندی آموخته بودم
 و برای نمود یاران تجسس می نمودم و مارا بدین گنج نیازی
 نیست، و بدین نقد احتیاجی نه چشم عبدالله از مشاهده گنج فراوان
 و دولت بی پایان خیره ماند و خود نمیدانست که بکدام گنج
 سیر شود و بحسرت میگفت افسوس که این رنج من بیفایده بود
 و ازین جستجو هیچ نکشود القصه درویش عبدالله را بخلق کریمانه
 معرور ساخت و روزی چند نزد خود بداشت عبدالله هم از

conduct you to your house, and two camels loaded with gold and jewels, which you shall choose yourself out of my treasures." Abdullah said to him all that a heart sensible of avarice could express when its passion was satisfied, and went to lie down, till the morning arrived, which was fixed for his departure.

During the night, he was still agitated without being able to think of any thing but the candlestick, and what it had produced. "I had it," said he, "so long in my power; Abounadar, without me, had never been possessor of it; what risks did I not run in the subterraneous vault? Why does he now possess this treasure of treasures? because I had the probity, or rather the folly, to bring it back to him; he profits by my labour and the danger I have incurred by so long a journey. And what does he give me in return? Two camels loaded with gold and jewels: in one moment, the candlestick will furnish him with ten times as much. It is Abounadar who is ungrateful; what wrong shall I do him in taking this candlestick! None, certainly; for he is rich; and what do I possess?" These ideas determined him at length to make all possible attempts to seize upon the candlestick. The thing was not difficult; Abounadar having trusted him with the keys of his magazines. He knew where the candlestick was placed; he seized upon it, hid it in the bottom of one of the sacks, which he filled with pieces of gold and other riches which he was allowed to take, and loaded it, as well as the rest, upon his camels. He had no other eagerness now, but for his departure, and, after having hastily bid

خدمت و پرستش فقیر را خرسند نمود حتی که درویش کلید خزاین و دفاین بدو سپرد و بر گنج خود اختیار تمام داد مرد ناهق شناس بازهم بی وفائی را شعار خود ساخته در بی دغا شد و کنوز و شمعدان را بدست خود کرد و بصد الحاح از فقیر دستوری تکلیفید *

ابونادر بعد رد و بدل بسیار قبول کرد و گفت صباح دوستر زربار و یکت اسپ راهوار و غلامی پری دیدار قائد راه خواهم داد و ترا بخانه تو روانه خواهم ساخت مرد دغل از وفور بشاشت تعظیم بجا آورد و شباشب خزاین و دفاین را بر بیسار کان بار کرد و شمعدان را دران گنجینه مستور نمود بامدادان فقیر ایفای وعده خواست *

عبدالله قدم بمنزل خود سپرد چون نزدیک ملک خود رسید غلام بفروخت و بنده دیگر عرض آن بخريد و شدان و نازان بسرای خود داخل گردید و جواهر و نقود از نظر خویش و بیگانه مخفی میداشت تا کسی بر اسرارش مطلع نشود چون شب درآمد از کمال مسرت شمعدان را روشن ساخت *

درویشان دوازده تن حاضر شدند مرد دغا باز اراده بزدن کرد لیکن از آنجا که حرص چشم دور بینش بسته بود تمیز چپ و راست نکرده از راستا زدن خواست همین که دست دراز کرد فقیران عبدالله را لکد کوب نمودند و دمار از نهادش برآوردند و بخاک سیاه برابر کردند آری ثموی بی وفائی همین است کسی که با پرورنده خویش دغا کنند روی نیکی نپایند *

adieu to the generous Abounadar, he delivered him his keys, and departed with his horse, his slave, and two camels.

When he was some day's journey from Balsora, he sold his slave, resolving not to have a witness of his former poverty nor of the source of his present riches. He bought another, and arrived, without any obstacle, at his mother's, whom he would scarcely look upon, so much was he taken up with his treasure. His first care was to place the loads of his camels and the candlestick in the most private room of the house ; and, in his impatience to feed his eyes with his great opulence, he placed lights immediately in the candlestick. The twelve dervises appearing, he gave each of them a blow with a cane with all his strength, lest he should be failing in the use of the talisman ; but he had not remarked, that Abounadar, when he struck them, had the cane in his left hand. Abdullah, by a natural notion, made use of his right, and the dervises, instead of becoming heaps of riches, immediately drew from beneath their robe each a formidable club, with which they struck him so hard and so long that they left him almost dead, and disappeared, carrying with them all his treasure, the camels, the horse, the slave, and the candlestick.

Thus was Abdullah punished by poverty, and almost by death, for his unreasonable ambition, which perhaps might have been pardonable, if it had not been accompanied by an ingratitude as wicked as it was audacious, since he had not so much as the resource of being able to conceal his perfidies from the too-piercing eyes of his benefactor.

قصه در بیان طبابت

یکی از جوانان فرنگ تهارتن نام از لطافت و ظرافت بهره تمام اندوخته بود و از بدیهه های بدیع و لطیفه های سریع حظ وافر اندوخته و قضا ظرافتها بکردی و بدیهه ها برویکار آوردی باری عارضه بخار با او دوچار شد و بیماری تب لرزه همدم و بار با وجود پریشانی حواس و فقدان اساس قیاس علاج مزاج خود خود نمودی و تدارک مرض خویش خویش فرمودی و معالجتی که بکار او آید از دیگری نجستی و چاره که نفعش بدو رسد از غیرتی نخواستی دل دردمندان از خود رانی او در بیماری اضطراب گرفتار و خود خورده بیگان از بی التفاتی او در عارضه بحران بیمار همواره به اندر زو موعظت مرض خود بینی او را مداوا میفرمودند و از پند و حکمت تب سوداوی او را معالجت می نمودند اما از آنجا که مرد از بس خود رای افتاده بود و اساس کار خود بر رای خود نهاده سخن رفیقان جز باد نشنودی و نصایح دردمندان سیوای فریب پی نبردی القصه چون سخن سر از حساب بیرون کشید و عزیزان را بنا بر خود رانی کبیده خاطر دید بدستخاطر رضا داد که فلان روز وعده گاه است بعد مشورت آنچه مصلحت طبیبان باشد فرمان بردارم اینمعنی بر چهره عزیزان آثار ابتهاج پدیدار شد و خرم و خندان ازو جدا گشتند و آن چند روز موعود را ساعت بساعت همچو ساعت

XCIX.

A PHYSICAL ANECDOTE.

THE late Bonnel Thornton, whose turn for wit and humour was only equalled by the strength of his understanding, used frequently to entertain himself and his friends at the expence of the College of Physicians; conceiving he had a right, as he was himself bred to the profession of physic. The formal wig worn by his fraternity was frequently the object of his mirth; and though knowledge and merit could not escape his discernment, one might almost have thought, from his manner of treating the physical wig, that he thought the success of physicians depended on the quantity of hair on the outside of the head, and not on any knowledge or skill within. Mr. Thornton was once confined to his bed by a fever, which greatly alarmed his most intimate friends, who did not conceive he could recover, from the simple medicines he used to lower the fever. They pressed him earnestly and repeatedly to call in the assistance of a physician; and at length they prevailed with him so far, that he declared he would the next day have a consultation, for the satisfaction of his friends. They were happy at this declaration, and determined to return at the time appointed for the consultation, that they might be certain that their friend Thornton did not omit any circumstance which might be necessary for the doctors to know; and particularly to inform them what little faith their patient had in the art,

شناسان میشه‌زدند الغرض چون روز معهود و یوم موعود در رسید
 جمعی از رفیقان با طایفه از حکیمان بر سر وقتش حاضر
 گردیدند دیدند که مرد بر بستر خود نشسته و سه تا تاج موئینه
 از بند پلنگ آویخته بکمال تامل ملاحظه میکند و هریکی را
 نوبت بنوبت بغور تفکر مشاهده می نماید حاضران از معاينه
 این حال متعجب گردیدند و پرسیدند گفت عهده‌ای که در پیش
 رفیقان کردم میثاتی که در حضور حکیمان نمودم بجا آوردم بی‌ازان
 طایفه گفت ای عزیز واضح تر بگوی و عقد خلجان از خاطر حاضران
 دور کن گفت ای یار مزیتی که طبیبان را تواند بجز صوف
 پوشی نیست و فضیلتی که حکیمان را باشد بجز این موئینه
 لباسی چیست طایر قیاس انها را غیر از دوسه پر بالای سر
 شهری نتواند برد و شهباز نظر انها بجز بام نقره خام پروازی
 نتواند نمود شفائی که از طبیبان نصیب سقیمان تواند شد معدوم
 و علاحی که برای مریضان تواند اندیشید صحت ازان معلوم
 پس چاره کار خود از خود جستم و بخدمت این سه تاج که
 فی الحقیقت طبیب غمخور و حکیم کم آزار تواند بود احرام بستم
 آرزو دارم که خاطر عزیز را ازین مطالبه که رفت رنجه نفرمائی
 و زیاده برین دل ناتوان ضعیف مرا کفیده نزمائی حاضران مجمع
 ظرفتش را به پسندیدند و از سر او درگذشتند گویند تهارتن
 همذرات مدت شفای عاجل و صحت کامل یافت و دایما اوقات
 عزیز را بظرافت و خوشگوئی و لطافت و خوشگوئی بسر می برد *

that they might be the more earnest in recommending a due observance of their regimen. The friends attended accordingly the next day, and found Mr. Thornton sitting up in his bed, with his feet curtains open, and *looking gravely at three tye-wigs, placed in order upon blocks, between the bed-posts.* “What is the meaning of this?” cried the friends. “This is the *consultation of physicians,*” answered Mr. Thornton, “you made me promise to have; and you see I have kept my word.”—“How can you be merry,” cried one of the company, “on such an occasion? You are sensible of your danger, and are sporting with your life.”—“I beg your pardon,” returned Thornton; “I know what I am about. It is allowed to be more than an even chance against a patient when he calls in a consultation of the periwig-pated fraternity; I am willing to lessen the hazard, by taking the assistance of so much of the doctor as may do me good, and avoiding that which alone occasions the danger.”—“How is that?” cries the friend. “The sight of the doctor,” answered Thornton, “has, I am persuaded, cured many a patient: this I have completed in the three figures before me: the danger lies alone in the doctor’s physic: this I avoid by the present consultation. Make yourselves easy, my friends: *Nature is the best physician,* and she works with very few medicines; the assistance she wants I shall give, and save my fees and my life.” The friends were not satisfied: but in a few days Bönnel Thornton recovered, and for years afterwards joined with them in laughing at his consultation of *physicians.*

قصه اعجوبه

قصهٔ پر غصهٔ سرریختهٔ اسماعیل نام شخصی بود شیرین طبع خوشگو نازک فهم خوشخوار متاع دنیا حظ وافر داشت لیکن از بس تبذیر پیشه و انحراف اندیشه که از کثرت ناو نوش امروز غم فردا نمیخورد و از وفور مسرت و سرور یاه فلاکت و افلاس نمی برد دایما دیدهٔ درستان بر ناءت بیت اندیشی او اشک حسرت ریزان و خاطر محبان از بی حزمی او گریزان همواره از دل سوزی حرف دوستانه بسمعش می‌رسانیدند و ابواب نصایح و مواعظ بر رویش کشاده میگردانیدند علی‌الخصوص بارنت نام که با او دل گرمی تمام داشت و از همه بیشتر همت بر امتناع اسراف و تبذیر او می‌گماشت باری گفتنش گرفت که ای یار وفا دار ازین حرکات مجنونانه با آئی و بر دولت دو روزهٔ ناپایدار و عیش دودمهٔ ناستوار تکیه مفرمای حیات دنیا دودم است و متاع گیتی در میان دو عدم مرد دور بین باش و در دیدهٔ دور بینی خاشاک بوالهوسی مبادش جوان نچنان عیش دوست افتاده بود که سخنان مشفقانه اخبار و قعی می‌نهاد بانصایح دوستانه اصداق را در گوش هوش جا میداد فی الجمله عمری بهمربرد و مدتی برین سپری شد تا وقتی که قرض گران بر سرش گرد آمد و هجوم متقاضیان بر گردش از اندازهٔ حساب بیرون رفت ببلچاره رهایی خود بغیر ادای دین ندید لاجرم پیش بارنت که لاف

C.

A VERY CURIOUS ANECDOTE.

FEW people were greater admirers of prudence and economy than Sir Richard Steele was in precept ; yet nothing could be more disagreeable to his temper than the practice of either. A turn naturally gay and expensive frequently reduced him to difficulties, and exposed him to some circumstances rather painful to a disposition so delicate and refined. Among the number of people who were highly charmed with his conversation and writings, none professed a greater admiration of both than a Lincolnshire baronet, who usually sat at Button's. This gentleman possessed a very large fortune, had great interest, and more than once solicited Sir Richard Steele to command his utmost ability, and he should think himself under no little obligation. These offers, though made with the most seeming cordiality, Sir Richard, however, declined, with a grateful politeness, peculiar to himself, as at that time he stood in no need of the gentleman's assistance. But some instance of extravagance having once reduced him to the necessity of borrowing a sum of money to satisfy an importunate creditor, he thought this a very proper opportunity of calling on his friend, and requesting the loan of a hundred pounds for a few days. The gentleman received him with much civility and respect, began to renew his offers of service, and begged Sir Richard would give him some occasion to shew his friendship and regard.

وفاداري و حق‌گزاري او ميزد رفت و شرح اختلال احوال خود کرد و گفت که آنچه باصره بصيره عزيزان چهره شاهد استقبال را در آنينه حال مشاهده ميکند صورت بست و هر چه ديده دوربين بزرگان جمال خرابي حال درمرآت استقبال خيال مي نمود بوجه احسن بر نقش نشست هنگام آنست که دستگيري را درين ندياري و همت بر ياري اين از با افتاده بگماري والا کار از دست ميرون و حالت بهلالت منجر مي شود مشاراليه لطف و لبق ابله فريب گفتم گرفت و سخنان منافقانه بنياد بنهاد و گفت که مهمايمن درارواي مهام و انجاس مرام خواهم کوشيد و در بي بهبود خواهم دويد سر ريجا را گفتم اي يار وقت آن نيست که بسخن خوش کنی و مرا از خود دور افکنی دوستان براي دوستان جان داده اند و در بلای دوستان پيش افتاده اند خاصه چون تو دوستی سراسر مغز بي پوستی اين چه سخن است که پيش ميگيري و اين چه عذراست که ميپذيري خصوصا در حق من مستحق براي خدا صد دينارم بده عهد موثق ميکنم و دست به پيمان ميوزم که زود تر ادا خواهم کرد و عذري بميان نخواهم آورد نارنگ ديگر باره سخن چرب و شيرين گفتم آغا: نمود و دروازه فريب بکشد مرد غرض تاب يافه درائي او نياورده ضرب تفنگچه بار حواله کرد و زياده تر تقاضا پيش نمود بارنگ بيچاره از اين آنت فائدهاي و بلاي آسماني سخت بترسيد و هيچ سوري گريز نديد ناچار با لجاج تمام گفت حالا چيزي در دست من نيست خدا را از سر من بگذر سر ريجا را ديگر بخشودت گفت بر جان

“Why, sir,” said Sir Richard, “I came for that very purpose; and if you can lend me a hundred pounds for a few days, I shall consider it as a singular favour.” Had Sir Richard clapped a pistol to his breast, and made a peremptory demand of his money, the gentleman could not have appeared in a greater surprise than at this unexpected request. His offers of friendship had been only made on a supposition of their never being accepted, and intended only as so many baits for Sir Richard’s intimacy and acquaintance, of which the gentleman, while it cost him nothing, was particularly proud. Recovering, however, from his surprise, he stammered out—“Why, really, Sir Richard, I would serve you to the utmost of my power; but at present I have not twenty guineas in the house.” Sir Richard, who saw through the pitiful evasion, was heartily vexed at the meanness and excuse. “And so, sir,” said he, “you have drawn me in to expose the situation of my affairs with a promise of assistance, and now refuse me any mark of your friendship or esteem! A disappointment I can bear, but must by no means put up with an insult; therefore, be so obliging as to consider whether it is more agreeable to comply with the terms of my request, or to submit to the consequence of my resentment.” Sir Richard spoke this in so determined a tone, that the baronet was startled: and said, seeming to recollect himself—“Oh! my dear Sir Richard! I beg ten thousand pardons; upon my honour I did not remember.—Bless me,

میفرسم من که سائلم محروم مگردان و حاجتم روان کن و الا این بار
 هلاکت خواهم کون بارت بیچاره هر خود لوزان وازان قاتل جان
 ستان ترسان تمسک صد رویه بدو سپود و جان شیرین از دستش
 بسلامت برد آن سنگین دل گفت مذت کش کسی نیستم
 و دیده توقع بردست کسی نمی دوزم سیما از چون تو فرومایه
 درن همت شوریده بخت زینهار حرف نقضا برزبان نیاری
 و بلطف و مدارا بامن بگزاري همین که بدستم می رسد ادا میکنم
 نغوذ بالله اگر طلب بنیاد دادی بینی خود را بر باد دادی آنچه
 حق دوستی بود بجا آوردم و راه وفاداری سپردم بیچاره از
 حرکات ان مکار حیوان و درکار خود نگران درماند و از دوستی
 اجتناب ورزید و در گوشه تجرید در خرید *

قصه بیان مصنف

بلبلان چمنستان سخن دانی طوطی شیرون زبان بیان را چنین
 شکریشان ساخته اند و طوطیان شکرستان معانی بلبل رنگین بیان
 زبان را برین رنگ گل افشان گردانیده که مردی بود از باغ دنیا
 بجز سیب آسیب ناخورده و از مقلع گیتی غیر از سر بچیب
 نابرده چند آنکه سکه کردار در بوته بی تابی میکند اخت بجز زردی
 رخسارش حاصلی نمی نمود و هر چند بونگ طلا دظرف اضطرابی
 محلول می ساخت غیر از سکه ناکامی در گرهش نمی بود چون

I have a hundred pound note in my pocket, which is entirely at your service!" So saying, he produced the note, which Sir Richard immediately put up; and then addressed him in the following manner: "Though I despise an obligation from a person of so mean a cast as I am satisfied you are; yet, rather than be made a fool, I choose to accept of this hundred pound, which I shall return when it suits any convenience. But, that the next favour you confer may be done with a better grace, I must take the liberty of pulling you by the nose, as a proper expedient to preserve your recollection." Which Sir Richard accordingly did, and then took his leave of the poor baronet, who was not a little surprised at the oddity of his behaviour.

CI.

ANECDOTE OF AN AUTHOR.

FANCY, thou most agreeable architect! It is thou that plannest our ideal prospects; it is thou that dost erect our visionary castles: thou formest a Juno, and we embrace a cloud!

A man of great erudition, virtue, and innocence of manners, had so little of the wealth of this world—indeed, was so sunk in poverty—that he tried every laudable means to emerge, and move in a more unconfined circle: but, not being bred up to business, had only his wit to depend on. He therefore sat down; and, by dint of great labour and industry, composed a system of morality, which he conveyed in so pleasing a manner, that it could not fail both to delight and instruct.

نقد سعیش بر محک امتحان عیاری پیدا نکرد و متاع کوشش را در بازار رواج رونقی هویدا نکردید لاجرم خواست که وحشت تنهایی را بموانست کتاب که در حالت اضطراب به ازین انیسی و غیر از آن جلیسی نتواند بود از خود منافع سازد و تفکر یگمائی را بملاحظه مافی الباب که درحین تشتت خاطر سیوای آن رفیقی و جز ازین شفیقی نتوان شمرد صرف گرداند تا باشد که عکسایش کارش از آن پدید آید و دولت مطلوبش رونماید عمری برین نحو صرف کرد تا صراف طبعش قوانین تصریف اخلاق را زبده ساخت و بمزید تاکید در حذف زواید اشتقاق پرداخت و بمبالغه صحیح ناقص معتله آن کتاب را ساقط گردانیده بر میزان دانش بسنجید و عبارت مجهوله از آن نسخه دانش افزا محو و منسی ساخته فصلی چند بر خلاصه الابواب مضاعف گردانید من بعد خواست که آن سواد استعداد را در قالب طبع درآورده مطبوع طبع خلائق گرداند و آن استعداد سواد را پیرایه تکثیر انتفاع پوشانیده بمنصه ظهور رساند اما هیاهات فلک لعبت باز نقش مراد او را به آب داد و بازی امید او را مانند بازی طفلان خاک نشین طرح برداد نهاد یعنی بکدمین با یسار مندی که در دست طبع بالا دستی تمام داشت دستاویزی بهمرسانید و نقش مانی فریب خود را که نقش بسته رسام خیالش بود پیش گذرانید و مافی الضمیر خود را بمعرض بیان آورده استمدادی ازو طلبید و برای طبع آن صورت مطبوع الطبع سائل گردید جوان معجب و مغرور که از کثرت استعنا

From this work he derived the greatest hopes of a comfortable subsistence ; nor was he, indeed, without secret expectations of obtaining vast riches. He reviewed, with all the pleasures of imagination, the various editions it would pass through ; into what several languages it would be translated ; read over and over the more shining passages, till his wife and children were wearied with the repetition ; and, at length, having revised and corrected it to his mind, he offered the precious manuscript to the publishers, not doubting their avidity in ushering to the world his learned lucubrations. But here he found matters did not keep exact pace with the celerity of his imagination : it availed but little that his book was written with perspicuity, conveying the finest sentiments in the purest language ; it would not do. He had no patron to countenance his labours, the authority of whose name might shelter him from the shafts of criticism. This, indeed, was a difficulty he had not foreseen : however, that was at last removed. An encourager of merit, a patron of the arts, deigned to receive him. He presented his book : he was even permitted to sit down.—O happy prospect of future ease and affluence ! A second visit was allowed, to present the dedication.—O golden hopes ! delusive dream ! Will no kind genius whisper in thine ear, that this patron is a mass of arrogance, pride, and vanity ; a dupe to the designing ; a slave to flatterers ; ardent to pass for an artist, and a wit ; impatient of controul, and anxious for applause ?

Perceiving our author attentively viewing his pictures, the noble patron asked his opinion of them. The poor man displayed his judgment by

پروای الفتات کھی نمیداشت و نظر بر رسامی خیال خود
 از رنگ مانی را هیچ می پنداشت الفتاتی برو نکرده تصویری چند
 پیشش انداخت و در بیان لطافت و نراکت آن پیگری جان
 کلک زبان را روان ساخت *

مرد زیرک از ملاحظه پیگر خیالش رنگ بلاهت آن تونگر
 ساده لوح دریافت و بخاطر داشت طبع نازک آن خوشامد دوست
 زبان در ستایش او تافت جوان متکبر از استماع توصیف پیگر
 خویش از بس مسرت سنج گردیده صورتی دیگر بار بنمود چون
 نظر آن سراسر هوش و فرهنگ بران شبیه بی نقش و رنگ افتاد
 خامه زبان را در نکوهش سواد آن پیگر زشت و تباہ جولان داد *

جوان خودرایی بغایت رنجیده خاطر گردیده ابیات متفرقات
 بنظرش گذرانید آن دوربین نظر غور بر آن گذاشته زبان به تحسین
 آن بکشد جوان نادان غزلی بدستش داد آن معانی آفرین بمچرد
 نظر گفت که محض بی معنی است و از حسن لطافت
 بهره ندارد *

مرد متکبر بغضب تمام برخاست و دست آن دانشمند گرفته
 بیرون در کشید و گفت که اوراق کتاب بطول و عرض نهایت
 خردست اگر بوصل کلان کردن توانی میشاید بیچاره غریب درین
 معمای مالا ینحل متامل شده گفت که معنی وصل چه باشد *

تونگر گفت که برای پوشش صندوق کلان زیباست و در را
 بر رویش بند ساخت غریب بیچاره ازین ماجرا متعجب شده
 یقین دانست که درنوش آن غزل نیشی بود *

apportioning due praise to the merits of the several masters: but, being directed to a particular portrait, he, with honest truth, reprobated it as unworthy a place among its fellows. Fatal mischance! O ill-timed truth! It was the patron's own performance. He had, however, the prudence to stifle his rage; inwardly despising the author, as wholly ignorant of the art of painting.

Willing still to extort some praise, he now produced various pieces of poetry, the essays of ingenious men: these our author highly extolled. The patron then, with a tremulous hand, presented an *epigram*, telling him to decide freely on its merit. The undesigning man, after a careful perusal, declared it to be totally void of thought, sense, or grammar; adding, that it had *no sting* in its tail. Hapless man! thy fate is decided.

The haughty patron reddened with fury to find his favourite morceau, the very quintessence of his brain, thus undervalued by a starveling author; and, rising to conduct him to the door—"Pray," said he, "cannot you add one sheet more to your work?" "I will obey you," replied our submissive author. "Because," returned the patron, "I have been measuring them, and find that another sheet would just do." The astonished man of letters begged to know what he meant by measuring them. To which the chagrined patron sarcastically replied—"There will then be just sufficient to line my great trunk!" And immediately shut the door upon him.

Amazement seized our crest-fallen author; and he found, but much too late, that the *epigram* had, indeed, *a sting in it's tail*.

قصه در بیان نتائج صید افکنی

یکی از ساکن مغرب زمین بود که مرد پاك بازو و پاك دين بود *
 سرو تن جمله فرمان الهی * ز سر تا پا زبان عذر خواهي * کلام
 حق شناسي بر زبانش * حديث معرفت ورد لسانش * زديچ
 معصيت گردیده یکسو * چراغ عافيت شمع ره او * چوتريچي از
 کمان از معصيت دور * گريزان ار شرة چون مایه از نور * ز جام معرفت
 گردیده سر خوش * چنان که حسن بالادست مهبوش * زبان او
 کلید معرفتها * بیان او کفور عافيتها * مر او را در پسر شیرین
 لقب بود * نظر زان هردو بر روی وفا بود * پدر ميخواست کاین
 فرزانه فرهنگ * کند در راه ایزد آهنگ * قضا میگفت ای
 بیهوده تدبير * که تايد از هدف * که تیر تقدیر * پدر ميخواست
 کاین فواره جان * زند مرج از هوای خوف یزدان * قضا میگفت
 این نقشست بر آب است * بنون تشنگيست از سراب است *
 ز رحمت زان میان یک یک بخود خواند * به پهلوی همپو جان
 خویش بنشانند * ز لطفش گفت کای چشم و چراغ * بخورشید
 رخت از مه فراغ * ز طوفان حواند پر حذر باش * ز سیلاب زمانه
 دور گزر باش * که باد حادثه هر سو وزان است * گل سر سبز را
 فصل خزان است * مباد این چرخ دود در گردش آید * که زان
 گردش ترا زحمت فزاید * ز بند من مشو آزاده ای جان *
 شود حاصل ز بندم دين و ایمان * سرا پا هوش شو بندم بکن
 گوش * مگردان روز ره در راستی کوش * پسر چون این سخن
 در گوش خود کرد * سخن را چایگه در هوش خود کرد * بگفت
 ای قیله هردو جهانم * بکن فرمان چه فرمانی برانم * بجان
 کوشم بجان فرمان بری را * میان بندم بجان حکم آوری را *

CII.

ANECDOTE CONCERNING THE FATAL EFFECTS OF
GAMING.

NOT many years ago the untimely death of two young gentlemen was occasioned by a fatal propensity to gaming, which they practised against the advice of friends, the knowledge of experience, and even the conviction of their own minds. These unhappy youths were the sons of a gentleman in the West, whose name was Hargrave. Educated by their parents with tenderness and attention, they grew up the admiration of their friends. They were the companions of the virtuous, whose society they courted, and by whom they were beloved. Their father's fortune was scanty, yet sufficient to furnish them with the means of polite education ; and it was his constant study to instruct them in virtuous principles, and to teach them to set a value on piety as their best possession. Such instructions were not lost upon them. Their parents lived to see them tread the steps of true goodness, and they fondly hoped they never would stray from the path of real happiness.

But vain and delusory are the hopes of parents. The morning of their children's existence arose with brightness, and bade fair for a day of serenity. Their youth passed oh, and every day was remembered with pleasure. Their dispositions were amiable as their persons. Their sensibility forbade all fears of declension ; and it was with confi-

مکن تاخیر حکم تو روان است * سرم هر خط چه جای
 امحسان است * بسر را چون پدر منقاد خود یافت * عنان تربیت
 بر روی او تافت * پی تعلیم دانائی طلب کرد * ز ناخن تابن
 مو پرهنر مرد * عجب دانشور صاحب هنر بود * که تاثیر زبانیش
 سر بسر بود * چو او را درس گفتن کرد آغاز * ز همزادان باندک
 کرد ممتاز * بهروزی چند آن استاد پرفن * پسر را از هنر پر کرد
 دامن * پدر زینگونه شان تعلیم بنمرد * ولیکن خواهش یزدان
 دگر بود * قضا چون بر سر جنبش بیاید * زمین و آسمان را
 در باید * چو تیری افکند سهام تقدیر * سپرداری ندارد کوه تدبیر *
 دران عرصه یکی بازی گری بود * چه بازیگر تعجب ساحری
 بود * جهان از مکر او پر شور و غوغا * بگیتی در قیامت کرده برپا *
 زبانش نشتر مردم گزائی * دولاب مقراض قطع آشنائی * چبینش
 پر زچین از زشتخوئی * سرش پرفتنه لب در سخت گوئی *
 دل و دین صرف در تلبیس کرده * سبق از مکتب ابلیس برده *
 خصوصاً نزد بازی نیک ورزید * بشاطر در جهان مشهور گردید *
 درین شیوه چنان گردید شاطر * که بردی گوی از هر یک مقام *
 قضا را آن دو نو خیز جوانی * نهال تازه باغ زندگانی * فریب
 آن مشعبد باز خوردند * دل و دین عقل را بر باد کردند * بگشتند
 از ره و رسم خرد دور * بصحرای ضلالت زار ورنجور * قمار نرد
 بازی در گرفتند * طریق کج نهادی برگرفتند * هراچه از نقد و
 ز سرمایه بود * دگر زربفت و خز پیرایه بود * بنوبت هر یکی
 پیشش نهادند * دکان جنس را بروی گشادند * جوان پرفریب
 و حیلہ آرا * بداوی در ربود آن، جمله اشیا * وزان پس روبراه
 خویشتن کرد * روانه رخت را سوی وطن کرد * چون این بیچارگان
 را یافه شد عیش * رخاں شد زرد از بس خوردن طیش * سراسیمه

dence that their parents sent them from under their inspection, to pursue their studies at a distant university.

Youth, liveliness of temper, and ingenuity of mind, pointed them out as the proper objects of a gamester's attention. One Leeson was at this time the main support of the profession of gaming, and ever watchful to seduce the unwary. His person, wit, and accomplishments recommended him to public notice. He had studied human nature with no other intention but to prey on its weaknesses, and he well knew when to take an opportunity to insinuate his pernicious principles.

The young Hargraves soon became acquainted with Leeson. They were charmed with his vivacity, and seduced by his persuasion into gaming. At first he practised the usual arts, allowing them to win; which more and more led them on, until, at length, they lost all they were possessed of, and after extorting as much money from their father, under false pretences, as he could possibly spare, they were reduced to the necessity of subsisting on the chance of that employment, which had already stript them of every shilling they possessed.

Had the loss of fortune been the only consequence, frugality and abstinence from the company into which they had been introduced might have retrieved, or at least lessened their misfortune. But they had lost that which can seldom be recalled; they lost the spotless purity of their minds; they scarcely ever recollected the principles of

بدرها گاه و بیگاه * نمائنده هیچکس جز سایه همواه * ز چشمان
 اشک خسرت ریختندی * بسر بر خاک حسرت پلختندی *
 پدر چون حال شان زمین گونه بدید * ز غیرت بر تنش چون
 مار پیچید * بدیشان گفت کای نور دودیده * تمنای دل محنت
 کشیده * شما را من نصیحت کرده بودم * ز نیک و بد شما آگه
 نمودم * زبان از نفع نا دانسته ناکه * در افتادید ره گم کرده درجه *
 چنینها گفت و از مهر درونی * بدوات کرد دیگر رهنمونی *
 متاع و جنس بازگانه آورد * قدم بر مردمی مردانه آورد *
 بدیشان آن همه سپرد و بگذشت * بجای مسکن خود زود
 برگشت * چو ایشان اینچنین لطفش بدیدند * بواس و عین
 بر حشمش دیدند * متاع و جنس را دربار بسته * روان بر بارگی
 یکسر نشسته * روا رو راه لندن برگرفتند * بزود از دوز منزل
 برفتند * بوزی چند آن منزل سرآمد * سواد شهر در دیدن درآمد *
 چو آن هردو خسارت پیشگان را * زبان کیشان ضرر اندیشان را *
 بدست اندر چنین سرمایه آمد * بدوات اینچنین پیرویه آمد *
 دگر راه خرد گم کرده یکبار * در افتادند درجه زار و ناچار * کسی
 چون زشتخوئی در پذیرد * برون کردن نیارد تا نمیرد * همه جا
 عقل را در چشم نور است * مگر در عین دولت دیده کور است *
 بهر جا رخت دولت را کشایند * متاع عقل را یکسو نمایند *
 چو آن خسریان آنجا رسیدند * بساط نرد بازی در کشیدند *
 سحر تا شام فکر نرد بازی * ز شب تا روز مکر و حیل ساری *
 بآخر جمله نقد و جنس بسیار * دران بازی برفت از دست
 یکبار * همان روز نخستین روی بفرمود * شب دولت متاع
 خویش بر بود * غم نداشتی تب کرد پیدا * تب غم کرد رخ
 زردی هویدا * میان خاک سرتا پا برهنه * بکوی نیکنامی هیچ روزه

their early education. The sensibilities of love and friendship were no longer felt. Avarice, envy, and rancour were now the leading passions, as they are the natural consequences of gaming. The distresses into which they were from time to time plunged, they did not seek to alleviate by sobriety, and attention to duty. As their expences multiplied, they found it necessary to have recourse to other means than formerly : their father might weep over their infatuation, but he could no longer supply their wants. The friends (as they were wont to call them) who had profited by their folly, refused to contribute any assistance. The gaming-table was their only place of refuge ; but, ignorant of the tricks of sharpers, they found that their success here was but temporary, and only served to chain them down to a torture of which they began to have the most alarming apprehensions.

An offer was made by an opulent relation to purchase a commission in a regiment destined for foreign service. This was represented to them by

جبین بر چین ز کین تنگ ستی * میان سخالی گویا از
 نقد هستی * بهر جا سیم و زرافیار دیدند * منابع و جنس در بازار
 دیدند * بیای طمع سوی او دویدند * صدای خواهش بر
 هر کشیدند * و لیکن بخت بد از تیره ناکی * بروی شان نگذری
 مشقت خراکی * چنان در کار خود حیران بماندند * بکار خویش
 سرگردان بماندند * که از کس چون طمع کردند چیزی * بدست
 شان نداد * یک پشیزی * چنان از تیره ناکی هول بنمود * که عقل
 و هوش شان یکباره بربود * سحر ناخورده در فکر عشائی * عشا
 نا خورده در بند غدائی * چو هر سوی رجا در بسته دیدند * بی
 حیل و بسوی در دویدند * شبی هردو برادر جمع گشتند * چراغ
 فکر را چون شمع گشتند * یکی زان گفت ای جان برادر * ز تم
 خرسند جان بکپ و مادر * چنان در بستگی آمد پدیدار * که
 از هرسو گره افتاد در کار * ملاحی جز ازین دیگر نه بیلیم * که از ده
 دور در ره بر نشینیم * چو آید کاروانی برگرد گاه * یکا یک بر زخم
 بر روی او راه * مگر نقدی بدست ما برافتد * تو گوئی جان بمرده
 تن در افتد * و یا هر در سر این کار بازم * تن و جان را فدا در کار سازم *
 برادر چون شنید این داستان را * بدل بگزید این مکرو فسان را *
 غرض هردو برادر شامگاهی * بدندی منتظر بر شاهراهی * که
 ناگاه گازی آمد پدیدار * دران بنشسته شخصی ماه دیدار * طمع
 چون هردو چشم مرث بزد * خرد بر روی تدبیرش بخندد *
 چو آن گازی زره نزدیکتر شد * دو چشم عقل شان تاریکتر شد *
 بی تاراج آن دامن بچیدند * صدای نعره بر گردون کشیدند *
 بهل بان چون پدید این هردو عیار * چرا کردند زینسان بانگ
 طراز * سبک بانگ تظلم کرد بنهاد * ز دست رهزان فریاد
 فریاد * چو در گوش سواری خورد آواز * طپیدن همچو وحشی
 کرد آغاز * هر از غره برون کرد و نگاهی * به پیش و پس

their parent, and the eldest accepted the offer, while the other agreed to apply to the study of commerce in the house of an eminent merchant in London, to which they now removed; and their parents rejoiced at their departure from a place, in which their fondest hopes had been so sadly disappointed.

Happy had it been, if their follies had now ended; if they had profited by their experience, dear-bought as it was, and been reclaimed from vicious indulgences. But the company they fell into in London, a place to which they were before strangers, added to their imprudence. In a short time, by the common transitions of the life of a gamester, they were reduced to the greatest distress. To complete all, when they found themselves beyond all hopes of retrieving their circumstances, they took the desperate resolution of going on the highway, determined to plunder or die in the attempt. They carried their purpose into execution; weary of life, they also resolved that if there should be danger of detection, to rid them-

نكند و سرد آهی * برآورد از دل فاشاد ناگه * چو او مگر بهتر
 گردید آگه * صدای درد ناگه ایدل برآورد * بچنبش مرغ و ماهی را
 درآورد * که ای بیدین جفا کار آن خونی * چه کردم در حق
 تان من ربونی * که زینسان در بلایم می سپارود * حق الطاف من
 چون میگه اید * منم کز نار و نعمت پروریدم * هزاران رنج
 در خدمت کشیدم * پدر را هیچکس کشت است زینسان *
 ز قتل من شود بید ایمان * پدر هر چند زینسان کرد فریاد * ولی
 در گوش شان نامد بجز بان * چو خاک حرص در چشمت فشانی *
 میان نیک و بد فرقی ندانی * یکا یک بر سر گازی فغانند *
 دودست مردم آزاری کشادند * یکی آتش نهادی کرد آغاز *
 تفنگی خویش را سر کرد آواز * چو ضرب گواه بر گازی رسیدش *
 پدر بد در میان رخمی چشیدش * برادر دویمی هم خواست تاو *
 پی غارت کشاید دست و بازو * به نزدیک سراری زود آمد *
 تو گوئی در هوا چون دود آمد * پدر را مرده در گازی چو دریافت *
 ز غارت دست خود را سری خون تافت * برادر را خبر زین
 ماجرا کرد * بسی زین ماجرا چون و چرا کرد * ولی آخر جزاین چاره
 ندیدند * که خود را در بیابان در کشیدند * یکی زهر هلاهل خورد
 و دیگری * ز بار کوه غم شد پس گران سر * با آخر ضرب بدن رقی
 بنمود خورد * بصد حسرت روان خویش بسپرد * چو این
 نا بخردان زین گونه مردند * فریب خویشتن همراه بردند *
 بدندان هر کسی انشت زنهار * نها دو گفت ای غفار جبار *
 تو این بی دین جفا کاران خونی * که آمد بر پدر زیشان ربونی *
 چنان در آتش سوزان بسوزان * که گردد هیزم دوزخ فروزان *
 بلی هر کس چو نخلی بر نشاند * برو باران رحمت بر فشانند *
 همان بار آیدش آخر ازان شاخ * که از تخمی که گردید است

349

selves of it by pistol or poison. If they succeeded, they were to leave off the pernicious practice of gaming, and amend that life which in its present state was a burthen. Such is the sophistry with which a gamester grown desperate amuses his mind.

They disguised themselves in coarse great-coats, and on one fatal evening set out towards a public road. Observing a post-chaise, they rode up to it, and commanded the postilion to stop, which he refused; and while they threatened him, a voice which they were well acquainted with, cried out from the carriage, "My son, my son!" But it was too late. The eldest of them had fired at the postilion, and the ball missing him, mortally wounded the gentleman in the carriage, who was no other than their own father! The other, who had not heard the voice, rode up to the door of the chaise, and was about to discharge his pistol, when he perceived his father almost dead.

Horror seized upon them; they uttered the bitterest execrations against themselves, cursing the hour in which they were born, and the wretches who had undone them. Stripping off their disguise, and retiring into a neighbouring field, the one swallowed poison, and was almost instantly dead, while the other finished his miserable life by a pistol.

گسقاخ * جوان بخونی ستمکاران سنگین * بدو را زمین نمط کشتند
 منجیگن * بغیر از لعنت و نفرین چه دیدند * و رای ویل جان
 قحسین چه دیدند * بجز نفرین نه بیفتد مرد سفاک * اگرچه
 بگذراند سرز افلاک * خدا یا مگر گیتی بی شمار است * کمین وقت
 من لیل و نهار است * نگهدارم ز مکر او نگهدار * مرا در مکر او هرگز
 تو مگذار * کشن این مثنوی پایان ندارد * چرا کس عمرت و فنوش
 گذارد * همابه خامشی زین پس گزینی * بکنج
 خامشی خامش نشینی *

تمام شد

The postilion seeing some passengers come up, implored their assistance in apprehending the murderers. They found the one already dead; the other lived just to mention the particulars of their story, and then expired in great agonies. The good old man had died while they were in pursuit of his sons. He departed first, as if to plead for mercy for his unhappy sons at the tribunal of Heaven, before which they were soon to appear.

FINIS.

دیباچه

ستایش و نیاز مبدعی را سزااست که عالم گوناگون صفه ایست
از ایران کن فیکونش و جهان بوتلمون زینفه ایست از نردبان پیچونش
بی همگانی که لیس کمثله شیء حرفی است از دیوان کمال او
و یکتائی که لم یکن له کفوا احد رمزی است از کنه بی مثال او
بادبای تندخرام و هم خیال درمیدان ادراک کنهش افکنده هم
و سمند صبا رفتار عقل و قیاس در جولانگاه دریافت رمزش
بریده دم فاطمه الوال لباب در دبستان تعلیم ابجد آموز قدرت
اوست و حافظه بالغ خردان در مکتب دانش سرمشق نوپس
حکمت او سالکان مسائل بخردی نیکو دانند که احصای ثنای

حضرت تعالی شانه از اندازه بیان انسان ضعیف البنیان بیرون است
و تعداد محامد ایزد سبحانه از عقدۀ شمار زبان زولیده بیان افزون
ناکام ازان وادی خون آشام عنان ادهم خوش لگام قلم تافته درمیدان
مدعا جولان میدهد که خاطر افسرده و دل پژمرده ابجد آموز
دبستان نادانی سود خوان دفتر هیچمدانی فقیر بی جوهر حقیر
کشچندر این رامچندر گهوس بهشت مکان و نبیره مهاراجه
نب کشن بهادر جنت آشیان عفی الله عنهم بنا بر هجوم هموم و انبوه
اندوه زفیق پریشانی و غریق حیرانی می بود و انیس شمعوار
و جلیس غمگسار که در آئینه چهره اش روی شادی توان دید
یا از گلزار تقریرش گلهای طرب و آزادی توان چید از هیچ سو
رو نمی نمود ساعت فساعت دریا دریا امواج هموم و افواج
غموم استیلا می آورد و دمیدم تراکم انبوه و تلاطم اندوه از سر
میگشت آشنای که سوخته نفسان را برزورق نجات نشاند
و هواداری که موج زندگان را بر ساحل حیات رساند غیر از هوای
سخن نمی یافتم ناچار در سفینه سخن در خزیدم و با کشتی کتاب
آشنای بگذردم مدتی فراوان برین آب روان می بودم و بحرهای

سخن را بسفینه می بیمودم تا آنکه باد مراد هواداری گرد و کشتی
 امیدم را در دریای فرنگ آورد آنچه دریں مدت سیر در کشتی
 این گیج و هر فراهم آمده بود و گوهر مانند با آب و تاب می نمود
 در نظر جوهریان معنی می آرد امید که بر بی جوهری این
 بی بضاعت نهندند * مثنوی * الا ای گهر سنج بحر معانی * عیار در
 درجک نکته دانی * دری گریسند آیدت از هزار * که افزون است
 چون قطره ها از شمار * گهرهای تحسین نثارم کنی * چو قطره
 دعا بیشمارم کنی * و گریینی خر مهرها موج موج * ز طوفان
 رسانیده سرها باوج * ز طعنه مکن سر بسنگم چو موج * چو طوفان
 مزن در حقیضم ز اوج *

غلطنامهء منتخب المواعظ

صفحہ	سطر	غلط	صحیح
۲	۱۲	برہمگدر	برہمگدر
۴۰	۲۳	مبدل	متبدل
۶	۱۴	مستندان	مستمندان
۸	۴	خود	خود
۸	۱۷	خود	خود
۱۰	۱۶	یمین	مہین
۱۲	۴	شاهزادہ	شاهزادہ
۱۴	۱۸	برجر	بزجر
۱۸	۶	خورمی	خرمی
۲۲	۱۱	مہمل	محمل
۳۲	۲۲	مشوتن	مشوش
۳۸	۲	ہچو	ہجو
۴۲	۱۳	ابہام	ایہام
۵۲	۸	آینہ	آئینہ
۵۴	۱۱	شوہر	شوہرم
۵۴	۲۰	ہراہا	راہ
۵۴	۲۰	عذر	غدر
۶۰	۲	میزنی	میزنی

صفحه	سطر	غلط	صحیح
۶۸	۱۱	بهشت	بهشت
۷۰	۴	باوجود	باوجود
۷۰	۱۲	اشاه	شاه
۷۸	۱۴	خویشادندان	خویشاوندان
۹۰	۱۴	نقدی	تقدی
۹۰	۱۸	باوجود	باوجود
۹۴	۲۱	بسینه	بسته
۱۰۰	۴	منظردرسید	منظردرسید
۱۰۲	۲۳	سرگشت	سرگذشت
۱۰۸	۳	مرزه	موزه
۱۱۰	۲	جوان	جوان
۱۱۶	۲۱	ورید	ورزید
۱۱۸	۸	افزای	افزای تو
۱۲۴	۸	دار	دارد
۱۲۶	۱۹	همگی	همگی
۱۳۰	۱	دانه	ودانه
۱۳۲	۱۲	مزاج	مراح
۱۴۴	۲	درجیل	ورجیل
۱۵۲	۱۷	فانی	باقی
۱۵۲	۱۴	وستکاری	دستکاری
۱۵۸	۱۸	آمداند	آمدند
۱۶۸	۴	دیاری	دریای

صفحه	سطر	غلط	صحیح
۱۶۸	۱۱	لذیازه	لذیارت
۱۷۰	۹	از مردان	ز مردان
۱۷۰	۱۴	نان	نان را
۱۷۸	۷	مهیج	مهیج
۱۹۲	۹	سوری	سواری
۱۹۲	۱۰	زارده	زاده
۲۰۸	۱۱	شب ر	شبا را
۲۲۲	۲۴	مرد را	مرو را
۲۳۲	۱	ناحق	تاحق
۲۳۴	۱۴	چون مادرش	چون نظرمادرش
۲۴۴	۹	بیدسارا کان	بیدسرا کان
۲۴۴	۲۱	برابر	برابر
۲۴۴	۲۲	کنند	کند
۲۴۴	۲۲	بیفند	بیند
۲۵۰	۱۶	مباش	مپاش
۲۵۲	۱۶	عذری	غذری
۲۵۴	۱	روان	روا
۲۵۸	۵	زنگ	رنگ
۲۶۰	۱۵	تشکیکیت	تشکیت
۲۶۴	۸	بزواناود	بزواناود
۲۷۶	۷	هما	همان

Bound by

Bharati

13, Patwarbagan, opp.

Date.....16 Nov 2011

